

5.3 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.4 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

หลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

6.1 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563 ปรับปรุงจากหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559)

6.2 สภาวิชาการเห็นชอบหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ 3 / 2563 มติที่ 51 / 2563
วันที่ 2 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

6.3 สภามหาวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 4 / 2563 มติที่ 54 / 2563
วันที่ 27 เดือน เมษายน พ.ศ. 2563

6.4 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2565

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 นักสังคมสงเคราะห์ / นักพัฒนาสังคม / พัฒนากร / พัฒนาชุมชน / พนักงานคุมประพฤติ / เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ / นักทฤษฎีวิทยา / นักวิชาการยุติธรรม

8.2 เจ้าหน้าที่บุคคล / เจ้าหน้าที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

8.3 นักวิชาการ / นักวิจัย / นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

8.4 นักบริหาร / เจ้าหน้าที่บริหาร ฯลฯ

9. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งทางวิชาการ และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร วิทยาเขตอีสาน

เลขประจำตัว ประชาชน	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ - สกุล	คุณวุฒิ ระดับอุดมศึ ษา	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
3-4103-00336- xx-x	อาจารย์	นายวรเทพ เวียงแก	- สส.ม.	(สังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรม)	ม.ธรรมศาสตร์	2541
			- ศน.บ.	(ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2537
3-4209-00062- xx-x	อาจารย์	นายเอกชาติรี สุขเสน	- สส.ม.	(สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา)	ม.ธรรมศาสตร์	2542
			- ศน.บ.	(ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2539
3-4109-00100- xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายสิทธิพร เกษจ้อย	- Ph.D.	(Sociology)	Pune University, India	2555
			- สส.ม.	(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	ม.ธรรมศาสตร์	2550
			- ศน.บ.	(การสอนภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2547
3-4801-00381- xx-x	อาจารย์	ว่าที่ ร.ต.หญิงวาริณี โสภาร	- สส.ม.	(การบริหารและนโยบาย สวัสดิการสังคม)	ม.ธรรมศาสตร์	2559
			- ศ.บ.	(การจัดการการพัฒนาสังคม)	ม.ขอนแก่น	2555
3-4001-01341- xx-x	อาจารย์	นายเอนก มูลมา	- รพ.ด.	(รัฐประศาสนศาสตร์)	ม.ราชภัฏเพชรบูรณ์	2561
			- ศศ.ม.	(จารึกภาษาตะวันออก)	ม.ศิลปากร	2546
			- ศน.บ.	(สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2541

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

9/37 หมู่ที่ 12 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

แนวคิดการพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจาก แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและ ยั่งยืน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศไทยไว้ ดังนี้

- เศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2504-2558 ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.1 สูงเป็นอันดับที่ 22 ของโลก ส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้น สามารถขยับฐานะการพัฒนาประเทศเป็นประเทศรายได้ปานกลางตอนบนในปี 2553 โครงสร้างเศรษฐกิจ เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ภาคการผลิตมีการสังสมองค์ความรู้และ ปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยยังคงมีความหลากหลายของฐานการผลิตที่มีความ แข็งแกร่งในระดับโลก อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น เศรษฐกิจไทยกลับเข้า สู่อัตราการขยายตัวที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าศักยภาพของระบบ เศรษฐกิจ การส่งออกของไทยปรับตัวลดลงทั้งในด้านการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม มีสาเหตุจาก จุดอ่อนที่สำคัญๆ ทั้งทางด้านปัญหาเชิงโครงสร้าง เงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และปัจจัยทางด้านการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจ

- การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม อยู่ในลำดับต่ำ และการบริหารจัดการงานวิจัยขาดการบูรณาการให้มีเอกภาพตั้งแต่ระดับนโยบาย การสนับสนุนทุนวิจัย และ หน่วยวิจัยหลัก ทำให้ทิศทางการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยพัฒนา และนวัตกรรมของประเทศไม่ชัดเจน มีความซ้ำซ้อน และยังมีข้อจำกัดในการตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ เป็นผลให้การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศล่าช้า ไม่ทันต่อการพัฒนาเทคโนโลยีของโลก ตลอดจนมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในระดับต่ำ

- การเจริญเติบโตของภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระจุกตัวในกรุงเทพมหานครและภาคกลาง ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างการกระจายรายได้ระหว่างภาค รวมถึง กลไกการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดยังไม่สามารถเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

ขณะที่การขยายตัวของเมืองในภาคต่าง ๆ ของประเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นไม่สามารถรองรับการขยายตัวของเมืองได้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักของ ประเทศมีแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับสูงส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนและสมดุลของการพัฒนาในพื้นที่ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำของการกระจายทรัพยากร การขาดโอกาสของประชาชนในรอยต่อของความเปลี่ยนแปลง ทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการเข้าถึงสิทธิสวัสดิการอย่างที่เป็น ควรเป็น เกิดการไม่ได้รับความเป็นธรรมของสิทธิสวัสดิการ และทำให้ปัญหาทางสังคมทวีความซับซ้อนมากขึ้น

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

แนวความคิดการพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช. ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้นำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจาก แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและ ยั่งยืน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศไว้ ดังนี้

- โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยปี 2557 ประชากรวัย แรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง คุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยยังมีปัญหา คุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ขณะที่คนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้น ซึ่งเป็น 9 สาเหตุหลักของการเสียชีวิต รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุจะส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และการมีจิตสาธารณะ ดังนั้น สถานการณ์ของผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว การเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ภาวะการถูกละเลยทอดทิ้ง นอนติดเตียง ทำให้ระบบสิทธิเชิงสวัสดิการยังเป็นความต้องการมากขึ้น และจำเป็นต้องมีสหสาขาวิชาชีพที่ทำงานใกล้ชิดเพื่อปฏิบัติงานด้านการปกป้องปัญหาการฟื้นฟูเยียวยาทางจิตใจ รวมทั้งการประสานทรัพยากร ครอบครัว ชุมชน เข้ามาช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฐานทรัพยากรธรรมชาติ ลดลงและเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้ประโยชน์เกินกว่าศักยภาพในการฟื้นตัวของระบบนิเวศ การบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมและการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจก่อนดำเนินการอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันการเข้าถึงและการจัดสรรการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติยังไม่เป็นธรรม ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความขัดแย้ง และข้อพิพาทในระดับพื้นที่ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน นอกจากนี้ยังมีปัญหามลพิษที่ส่งผลกระทบต่อ

คุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ไม่ยั่งยืน

สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ประชาชนที่อยู่ในสภาวะยากลำบากมีความเปราะบาง และเผชิญปัญหาที่ซับซ้อน การจัดการปัญหาจึงมีความต้องการวิชาชีพที่สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหาแบบบูรณาการ และสามารถจัดการบริการที่มีระบบ มีการวางแผนบริการที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทปัญหา

12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

ด้วยปัจจัยสำคัญของกระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมตั้งที่ระบุในข้อ 11 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ให้มีความทันสมัย รองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและตลาดแรงงานในโลกปัจจุบันและอนาคต มีรายวิชาหลักและรายวิชาเลือกตามหลักมาตรฐานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และ(ร่าง)มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ กลุ่มรายวิชาปรัชญาและทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์ และพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ประยุกต์ กลุ่มรายวิชาวิธีวิเคราะห์ กลุ่มรายวิชาวิธีการปฏิบัติงานตรง การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม กลุ่มรายวิชาการฝึกภาคปฏิบัติทางสังคมสงเคราะห์ การเรียนการสอนในหลักสูตรมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดแทรกความเป็นคน มีคุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรม เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพนักสังคมสงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกำลังสำคัญทางด้านงานสังคมสงเคราะห์ของประเทศต่อไป มีความสามารถและมีมาตรฐานในการทำงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อป้องกันปัญหาทางสังคม หาสมมติฐานของปัญหาสังคม ตลอดจนการติดตามผลการให้ความช่วยเหลือผู้ใช้บริการทางด้านสังคมสงเคราะห์ และการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาสังคมต่างๆ

มีสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556 ในการควบคุมมาตรฐาน จรรยาบรรณ ส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยในการประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และหน่วยงานทางสังคมสงเคราะห์ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาทางองค์ความรู้ ทักษะ และจรรยาบรรณทางวิชาชีพเพื่อทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

มีสมาคมนักสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ทำหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับประเทศและนานาชาติ ทั้งในด้านการส่งเสริมความรู้ทาง

วิชาการ และการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักพุทธธรรมและงานสังคมสงเคราะห์ มีทักษะทางวิชาชีพ สามารถผสมผสานหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิจัย พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้ตลอดชีวิต

1) **ด้านการเรียนการสอน** ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนจากแบบบรรยายอย่างเดียวมาเป็นแบบยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2) **ด้านการวิจัย** ให้ความสำคัญในการค้นคว้าและวิจัย เพื่อให้ผู้ศึกษารู้จักการค้นคว้าและการทำวิจัย จึงได้จัดวิชาระเบียบวิธีวิจัยเข้ามาในทุกหลักสูตร

3) **ด้านการบริการแก่สังคม** จัดกิจกรรมเป็นประจำ การทัศนศึกษานอกสถานที่ การอภิปราย หรือ ปาฐกถา โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบรรยาย หรือปาฐกถาตลอดจนการสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น

4) **ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม** มีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นประจำทุกภาคการศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ เป็นต้น

13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่น ที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของมหาวิทยาลัย

13.1 การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้เปิดการสอนโดยคณะ/ภาควิชา/สาขาวิชาอื่น

13.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

13.1.2 หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

13.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนในภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

-ไม่มี

13.3 การบริหารหลักสูตร

มีการแต่งตั้งผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับภาควิชา อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาในการพิจารณารายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยการมอบหมายของคณะกรรมการหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนในด้านเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นธรรมทางสังคม และการพัฒนาสังคม การยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมให้มีความสุขไม่เลือกปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนและสิทธิการเข้าถึงสวัสดิการสังคม ของทุกภาคส่วน การรับใช้สังคมและการสร้างสำนึกในการรับผิดชอบต่อนานาชาติ โดยบูรณาการพุทธศาสตร์และเทคโนโลยีกับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และสหวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

1.2 ความสำคัญ

สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาชีพที่วัดด้วยการปฏิบัติบนพื้นฐานหลักวิชาการ ที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสังคม สร้างความเข้มแข็งให้สังคม รวมทั้งสร้างอำนาจและความเป็นอิสระให้สมาชิกของสังคม (IASSW General Assembly in July 2014) เป็นศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) ที่ผสมผสานวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับสังคมศาสตร์สาขาอื่น อาทิ จิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นการบูรณา การสหศาสตร์มาเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ระดับจุลภาค ได้แก่ การทำงานกับบุคคล ครอบครัว และกลุ่มเพื่อการป้องกัน ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนา พื้นฟูบำบัด และช่วยเหลือประชาชน การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับมัชฌิมภาค ได้แก่ การทำงานกับองค์กรและชุมชน รวมถึงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับมหภาค ได้แก่ การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายสวัสดิการสังคมและบริการทางสังคมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายความเป็นธรรมทางสังคม การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม งานสังคมสงเคราะห์สัมพันธ์กับคนและโครงสร้างของสังคมอันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้คนในสังคม

บนพื้นฐานของลักษณะวิชาชีพข้างต้น การจัดการเรียนการสอนของสาขานี้ให้ความสำคัญกับหลักความเป็นธรรมของสังคม สิทธิมนุษยชน ความรับผิดชอบของส่วนรวม และความเคารพในความหลากหลาย การเคารพในความแตกต่างของมนุษย์ วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ อุดมการณ์ และอาศัยพื้นฐานเหล่านี้ประกอบกับองค์ความรู้เชิงวิชาชีพและวิชาการร่วมกัน เพื่อทำงานร่วมกับบุคคล กลุ่ม และชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมที่ประสบอยู่อย่างมีเหตุผล มีจริยธรรม และไม่ใช้ความรุนแรง

ด้วยสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องเพื่อเท่าทันการเปลี่ยนแปลง และมีวิธีการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทั้งในระดับจุลภาค มัชฌิมภาค และระดับมหภาค การศึกษาทางด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์จึงจัดเป็นการศึกษายาวิชาชีพที่ผู้สำเร็จการศึกษามุ่งที่จะทำงานในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เพื่อตอบสนองการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมทั้ง 3 ระดับดังกล่าว ภายใต้การกำกับของสภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ซึ่งไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ.2556

1.3 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ จรรยาบรรณทางวิชาชีพและชี้นำสังคมไปในแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม

1.2.2 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะคติ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีวิวิทย์ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในระดับจุลภาคและมหภาคได้

1.2.3 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เทคโนโลยี และ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มีแผนพัฒนาปรับปรุงที่มีรายละเอียดของแผนกลยุทธ์การพัฒนา และตัวบ่งชี้การพัฒนาปรับปรุง โดยดำเนินการให้เสร็จภายใน 5 ปี นับจากเปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ดังนี้

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
2.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตทุกปีตามเกณฑ์ สมศ./ สกอ.	- เอกสารการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตทุกปี - รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำและรับผิดชอบหลักสูตร
2.2 การดำเนินงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา	การสำรวจการดำเนินงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาทุกปีตามเกณฑ์สมศ./ สกอ.	- เอกสารแสดงผลการดำเนินงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาทุกปี - รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำและรับผิดชอบหลักสูตร

2.3 การปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี	การประเมินผล และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี	- เอกสารหลักสูตร ฉบับปรับปรุง /หลักสูตรได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิ - เอกสารแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ - รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำและรับผิดชอบหลักสูตร
2.4 การพัฒนาอาจารย์ประจำและอาจารย์รับผิดชอบหลักสูตร	การส่งเสริม สนับสนุนอาจารย์ประจำและอาจารย์รับผิดชอบหลักสูตรในการเข้าร่วมสัมมนา การนำเสนอผลงานวิชาการ และอบรมในโครงการต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ปรับปรุงคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาอาจารย์เป็นไปตามเกณฑ์ สมศ./ สกอ.	- เอกสารแสดงผลการเข้าร่วมสัมมนา/อบรม - เอกสาร/งานวิจัย/ผลงานที่นำเสนอ
2.5 การให้บุคคลและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน	การเชิญให้บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้ความรู้ และแลกเปลี่ยนทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการเรียนการสอน	- เอกสารการเชิญ/ การตอบรับการเข้าร่วมโครงการให้ความรู้และแลกเปลี่ยนทัศนคติ - รายงานการประชุมของคณะกรรมการประจำ/รับผิดชอบหลักสูตร

3. ผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และคณะ ตลอดจนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน บุคลากรของสาขาวิชาและผู้บริหารของสถาบัน ดังนี้

ปีการศึกษาที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
1	นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย เคารพในกฎหมายและสิทธิของบุคคลอื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ได้รับทักษะความรู้พื้นฐานในวิชาศึกษาทั่วไป และพื้นฐานวิชาทางพระพุทธศาสนาและวิชาเอก เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับทักษะ ศาสตร์วิชาที่สูงขึ้น สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ปรับตัวและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี
2	นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ มีทักษะวิชาชีพและการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในการทำงานระดับบุคคลและวิชาชีพอื่น ๆ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับหน่วยงานฝึก มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน รุ่นพี่ อาจารย์ที่ปรึกษาในคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาภาคสนาม สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติได้
3	นักศึกษามีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคมและการปฏิบัติงานทางวิชาชีพพระดับกลุ่มและวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเหมาะสม สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติได้ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ตระหนักถึงและสามารถปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทที่มีความแตกต่างหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม มีทักษะในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อเพื่อวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาสังคม และสื่อสารกับผู้ใช้บริการที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์
4	นักศึกษามีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์อันนำไปสู่การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ สามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดบริการที่เหมาะสมตามสถานการณ์ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิด ทฤษฎี หลักการ เครื่องมือทางสังคมสงเคราะห์ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการสร้างสัมพันธภาพ ประเมินและวินิจฉัยทางสังคม ปฏิบัติงาน ติดตามและประเมินผล บุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบการจัดการศึกษาเป็นแบบทวิภาคโดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน เป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับสำหรับนักศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่เกิน 8 สัปดาห์

1.3 การคิดหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ระบบทวิภาค

ภาคปกติ	เรียนในวันจันทร์-ศุกร์
ภาคการศึกษาที่ 1	เดือนมิถุนายน – เดือนตุลาคม
ภาคการศึกษาที่ 2	เดือนพฤศจิกายน – เดือนมีนาคม
ภาคฤดูร้อน	เดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และ

2.2.2 ไม่เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(1) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(2) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษาตาม

โครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(3) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

2.2.3 เป็นผู้ที่มีสภาวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้เข้ารับการศึกษา

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ปัญหาการปรับตัวจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มาเป็นการเรียนที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากเดิมที่คุ้นเคย มีสังคมกว้างขึ้น ต้องดูแลตนเองมากขึ้น มีกิจกรรมทั้งการเรียนในห้องและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาต้องสามารถจัดแบ่งเวลาให้เหมาะสม

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ แนะนำการวางแผนเป้าหมายชีวิต เทคนิคการเรียนในมหาวิทยาลัย และการแบ่งเวลา

2.4.2 จัดกิจกรรมนัดพบผู้ปกครองนักศึกษา เพื่อสร้างความคุ้นเคยและชี้แจงระบบการเรียนการสอน การดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย เป็นต้น และการตอบข้อซักถามต่างๆ

2.4.3 มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำชั้นแก่นักศึกษา ทำหน้าที่สอดส่องดูแล ตักเตือน ให้คำปรึกษา แนะนำ

2.4.4 จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ เช่นทุกภาคการศึกษา

2.4.5 มีระบบการติดตามผลการเรียนโดยอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมการแนะนำการเรียน

2.4.6 มีระบบทบทวนความรู้แก่นักศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจอย่างต่อเนื่อง

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี จำนวน 40 รูป/คน

นักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2563	2564	2565	2566	2567
ชั้นปีที่ 1	40	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 2	-	40	40	40	40
ชั้นปีที่ 3	-	-	40	40	40
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	40	40
รวม	40	80	120	160	160
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	-	-	-	40	40

2.6 งบประมาณตามแผน

จำแนกรายละเอียดการประมาณการค่าใช้จ่ายในหลักสูตรเป็นรายปี ดังนี้ (หน่วย : บาท)					
ประมาณการรายจ่าย	ปีงบประมาณ				
	2563	2564	2565	2566	2567
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร	370,500	384,780	399,060	414,482	430,522
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	30,500	31,500	35,500	42,500	45,500
งบลงทุน	-	-	-	-	-
เงินอุดหนุน	25,000	26,500	27,000	28,500	29,000
รวมรายจ่าย	426,000	442,780	461,560	485,482	505,022
ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาต่อหลักสูตร = 58,000 บาท					

*ประมาณการนี้ต่อหนึ่งแห่งที่เปิดการเรียนการสอน

2.7 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

ไม่มี

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 158 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 158 หน่วยกิต

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต

(3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต

(4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

2) หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 122 หน่วยกิต

(1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต

- รายวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต

- รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต

(2) กลุ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 63 หน่วยกิต

- รายวิชาบังคับ 48 หน่วยกิต

- รายวิชาเลือก 15 หน่วยกิต

(3) กลุ่มรายวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 29 หน่วยกิต

3) หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

3.1.3 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต Prevention and Suppression of Corruption	3(3-0-6)
GE1002	พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง Buddhism and Philosophy of Sufficiency Economy	3(3-0-6)
GE1003	กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต

	Law and Equity Process in Daily Life	
GE1004	สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล Human Right, Goodness, Ethics and Good Governance	3(3-0-6)
GE1005	พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย Verses of Safeguard, Amuletic Buddha Image, and Thai Astrology	3(3-0-6)
GE1006	พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม Buddhism and Public Mind for Social Development	3(3-0-6)
GE1007	ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม Thai Study and Multiculturalism	3(3-0-6)
GE1008	ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย Citizenship in Democratic Society	3(3-0-6)
GE1009	อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง Future of Thai Society and Changing World Society	3(3-0-6)
GE1010	การเมืองการปกครองไทย Politics and Government of Thailand	3(3-0-6)

(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE2001	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ Concepts of Philosophy and Sciences	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต

GE2002	การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา Logical Thinking and Problem Solution	3(3-0-6)
GE2003	มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา Man, Civilization and Religion	3(3-0-6)
GE2004	ชีวิต ความสุข ความตาย Life, Happiness and Death	3(3-0-6)
GE2005	ความเป็นผู้นำและการจัดการ Leadership and Management	3(3-0-6)
GE2006	จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่ Psychology and Modern Life	3(3-0-6)

GE2007	การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม Life Skill Development for Health and Society Psychology in Daily Life	3(3-0-6)

(3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE3001	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร Thai Language for Communication	3(3-0-6)
GE3002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร English Language for Communication	3(3-0-6)
GE3003	ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ English Speaking and Listening Skills	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต

GE3004	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา English for Study Skills	3(3-0-6)
GE3005	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ Dhamma Preaching in English	3(3-0-6)
GE3006	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ English for Careers Preparation	3(3-0-6)
GE3007	ภาษาจีนพื้นฐาน Fundamental Chinese	3(3-0-6)
GE3008	ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน ASEAN Languages and Cultures	3(3-0-6)
GE3009	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ Thai Language for Careers Communication	3(2-2-5)
GE3010	การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน Performance Report Writing	3(2-2-5)

(4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)

GE4001	สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้ Statistics for Research and Learning	3(3-0-6)
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		
GE4002	คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด Mathematics for Thinking Skill Development	3(3-0-6)
GE4003	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ Buddhism and Learning Skill Development	3(3-0-6)
GE4004	ปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence	3(3-0-6)
GE4005	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ Information Technology for Further Study	3(3-0-6)
GE4006	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต Science for Life Quality	3(3-0-6)
GE4007	การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล Program Application for Digital-Age Careers	3(3-0-6)

3.1.4 หมวดวิชาเฉพาะ

(1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา History of Buddhism	3(3-0-6)
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1 Tipitaka Studies 1	3(3-0-6)
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2 Tipitaka Studies 2	3(3-0-6)
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3 Tipitaka Studies 3	3(3-0-6)
BU5005	พุทธวิถีไทย Buddhism and Thai Ways of Life	3(3-0-6)
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Pali for Buddhist Research	3(3-0-6)
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)

	Sanskrit for Buddhist Research	
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน Meditation Practice	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
BU5009	พระพุทธศาสนาเถรวาท Mahayana Buddhism	3(3-0-6)
BU5010	ศาสนศึกษา Religious Studies	3(3-0-6)
BU5011	ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา English for Buddhism Propagation	3(3-0-6)
BU5012	วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย Thai Buddhist Literature	3(3-0-6)
BU5013	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา Information Technology for Buddhism Propagation	3(3-0-6)
BU5014	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Buddhism, Science and Technology	3(3-0-6)
BU5015	พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ Buddhism and Globalization	3(3-0-6)
BU5016	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน Buddhism and Sustainable Development	3(3-0-6)
BU5017	พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย Buddhism in the Contemporary Thai Society	3(3-0-6)
BU5018	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Buddhist Affairs Administration	3(3-0-6)

(2) กลุ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ที่เลือกเรียนวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นวิชาเอก
ต้องเรียนรายวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 63 หน่วยกิต ดังนี้

รายวิชาบังคับเรียน 48 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)

SO1201	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Social Work	3(3-0-6)
SO1202	จริยธรรมวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ Professional Ethics and Human Dignity	3(3-0-6)
SO1203	สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ Social Welfare and Human Security	3(3-0-6)
SO1204	พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง Dynamics of Human Behavior in Changing Society	3(3-0-6)
SO1205	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม Social change and Social Problems	3(3-0-6)
SO1206	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาสังคม Theory and Principle of Social Development	3(3-0-6)
SO1207	สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย Social Work and Law	3(3-0-6)
SO1208	พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์ Buddhism and Social Work	3(3-0-6)
SO1209	การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย Social Case Work	3(2-2-6)
SO1210	การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม Social Group Work	3(2-2-6)
SO1211	การสังคมสงเคราะห์ชุมชน Community Social Work	3(2-2-6)
SO1212	นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม Social Welfare Policy and Administration	3(2-2-6)
SO1213	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 Social Work Research 1	3(2-2-6)
SO1214	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 Social Work Research 2	3(2-2-6)
SO1215	การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ Social Work Counseling	3(2-2-6)
SO1216	การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ Seminar on Social Work	3(2-2-6)

รายวิชาเลือกเรียนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

SO1217	เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคมสงเคราะห์ Information Technology for Social Work	3(2-2-6)
SO1218	การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์ Conflict Resolution in Social Work	3(2-2-6)
SO1219	สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม Social Work in Criminal Justice Process	3(2-2-6)
SO1220	การจัดการภัยพิบัติ Disaster Management	3(2-2-6)
SO1221	พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และผู้ป่วยระยะสุดท้าย Buddhism and social work for chronically ill patients and patients with end-stage	3(3-0-6)
SO1222	พระพุทธศาสนากับผู้สูงอายุ Buddhism and the Older Persons	3(3-0-6)
SO1223	สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา Social Work in Education	3(3-0-6)
SO1224	ภาษาอังกฤษสำหรับงานสังคมสงเคราะห์ English for Social Work	3(3-0-6)
SO1225	การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสวัสดิการสังคม Human Rights Strengthening in Social Welfare	3(3-0-6)
SO1226	เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ Gender in Social Development and Human Security	3(3-0-6)
SO1227	สวัสดิการสังคมและประชาคมอาเซียน Social Welfare and ASEAN Community	3(3-0-6)
SO1228	การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายกาย Physically Medical Social Work	3(3-0-6)
SO1229	การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต Psychiatric Social Work	3(3-0-6)
SO1230	สวัสดิการครอบครัวและเด็ก Family and Child Welfare	3(3-0-6)
SO1231	สวัสดิการผู้สูงอายุ Welfare for an Elderly Person	3(3-0-6)

SO1232	สวัสดิการคนพิการ Welfare for People with Disability	3(3-0-6)
SO1233	สวัสดิการแรงงานและประกันสังคม Labour Welfare and Social Insurance	3(3-0-6)
SO1234	สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม Social Welfare with Vulnerable Groups	3(3-0-6)
กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 29 หน่วยกิต		
SO1235	การดูงานและสัมมนา Field Visits and Seminar	3(2-2-6)
SO1236	การฝึกภาคปฏิบัติ 1 Field Work Practicum 1 Prerequisites: SO1201 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น SO1202 จริยธรรมวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ SO1209 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย	7(0-21-0)
SO1237	การฝึกภาคปฏิบัติ 2 Field Work Practicum 2 Prerequisites: SO1210 การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม SO1212 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม SO1236 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	7(0-21-0)
SO1238	การฝึกภาคปฏิบัติ 3 Field Work Practicum 3 Prerequisites: SO1211 การสังคมสงเคราะห์ชุมชน SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	12(0-36-0)

3.1.3.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยการอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาฯ

3.1.4 รหัสวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	=	GE
-กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	=	GE1xxx
-กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	=	GE2xxx
-กลุ่มวิชาภาษา	=	GE3xxx
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	=	GE4xxx
กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	=	BU5xxx
คณะสังคมศาสตร์	=	SO
-ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	=	SO1xxx
สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	=	SO11xx
สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	=	SO12xx
-ภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์	=	SO2xxx
สาขาวิชาการปกครอง	=	SO21xx

ความหมายของรหัส

พยัญชนะตัวที่ 1 และที่ 2 หมายถึง สัญลักษณ์ของคณะ

เลขตัวที่ 1 หมายถึง ภาควิชา

เลขตัวที่ 2 หมายถึง สาขาวิชา

เลขตัวที่ 3-4 หมายถึง ลำดับวิชาในแต่ละสาขาวิชา ตั้งแต่ 01-99

ความหมายของอักษรเลขรหัสหน่วยกิต

ตัวเลขนอกวงเล็บ หมายถึง จำนวนหน่วยกิต

ตัวเลขในวงเล็บตัวที่หนึ่ง หมายถึง จำนวนชั่วโมงภาคทฤษฎี

ตัวเลขในวงเล็บตัวที่สอง หมายถึง จำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติ

ตัวเลขในวงเล็บตัวที่สาม หมายถึง จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง

3.1.5 แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE1001	การป้องกันและปราบปราม การทุจริต	3	3	0	6
GE1002	พระพุทธศาสนากับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	3	3	0	6
GE3002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3	3	0	6
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3	3	0	6
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน	3	3	0	6
SO1203	สวัสดิการสังคมและความมั่นคง	3	3	0	6

	ของมนุษย์				
SO1204	พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	3	3	0	6
รวม		21			

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE3001	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3	3	0	6
GE3003	การพูดและฟังภาษาอังกฤษ	3	3	0	6
GE2003	มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา	3	3	0	6
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
BU5005	พุทธวิธีไทย	3	3	0	6
SO1201	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น	3	3	0	6
SO1206	ทฤษฎีและหลักการพัฒนาศังคม	3	3	0	6
รวม		21			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE2001	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	3	3	0	6
GE4005	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	3	3	0	6
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3	3	0	6
SO1204	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	3	3	0	6
SO1228	การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายกาย	3	3	0	6
SO1209	การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย	3	2	2	6

รวม	21			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE3006	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ	3	3	0	6
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3	3	3	0	6
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3	3	0	6
SO1202	จริยธรรมวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์	3	3	0	6
SO1212	นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม	3	2	2	6
SO1215	การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3	2	2	6
SO1235	การดูงานและสัมมนา	3	2	2	6
รวม		21			

ภาคฤดูร้อน		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SO1236	การฝึกภาคปฏิบัติ 1	7	0	21	0
รวม		7			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	3	3	0	6
BU5009	พระพุทธศาสนามหายาน	3	3	0	6
BU5014	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	3	3	0	6
SO1207	สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย	3	3	0	6
SO1210	การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม	3	2	2	6

SO1208	พระพุทธศาสนากับการ สังคมสงเคราะห์	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SO1213	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	3	2	2	6
SO1223	สังคมสงเคราะห์ทาง การศึกษา	3	3	0	6
SO1224	ภาษาอังกฤษสำหรับงาน สังคมสงเคราะห์	3	3	0	6
SO1217	เทคโนโลยีสารสนเทศในงาน สังคมสงเคราะห์	3	2	2	6
SO1218	การจัดการความขัดแย้งใน งานสังคมสงเคราะห์	3	2	2	6
SO1229	การสังคมสงเคราะห์ทาง การแพทย์ฝ่ายจิต	3	3	0	6
รวม		18			

ภาคฤดูร้อน		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SO1237	การฝึกภาคปฏิบัติ 2	7	0	21	0
รวม		7			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
SO1211	การสังคมสงเคราะห์ชุมชน	3	2	2	6
SO1214	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	3	2	2	6
SO1219	สังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรม	3	2	2	6
รวม		9			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง

SO1216	การสัมมนาทางสังคม สงเคราะห์	3	2	2	6
SO1238	การฝึกภาคปฏิบัติ 3	12	0	36	0
รวม		15			

3.1.6 คำอธิบายรายวิชา

3.1.6.1 คำอธิบายรายวิชา หมวดศึกษาทั่วไป

(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	การป้องกันและปราบปรามการทุจริต Prevention and Suppression of Corruption	3(3-0-6)

ศึกษาปัญหาการทุจริตในประเทศไทย สาเหตุของปัญหา รูปแบบของการทุจริต พฤติกรรมการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การเสริมสร้างจิตสำนึก ค่านิยมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กับบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พฤติกรรมที่แสดงถึงความทุจริต และผลที่เกิดจากการทุจริต บทบาทของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กรณีศึกษาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในประเทศไทย

This course aims to have the students to study about the corruption in Thailand; the cause of the problem, the format of corruption, the behaviors of corruption, the defensive measure and anti-corruption, and the relevant laws. The students will learn to raise awareness and consciousness, the value of anti-corruption to people, state agency, and private agency, the administration based on good governance, the participation of anti-corruption, the way of enhancing the strength of anti-corruption, the behaviors of corruption and the effect of corruption. Moreover, the students will learn about the role of the office of the national anti-corruption commission, the development of personnel potential in term of anti-corruption as well as case studies of anti-corruption in Thailand.

GE1002	พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง Buddhism and Philosophy of Sufficiency Economy	3(3-0-6)

ศึกษาหลักคำสอนและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระพุทธศาสนา ปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักคำสอนพระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดการพัฒนาแบบยั่งยืนในชีวิตประจำวัน แนวคิดและหลักการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ฉลาดรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนต้นแบบตามศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม การประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชากับเศรษฐกิจพอเพียงกับชีวิตและสังคม เศรษฐกิจพอเพียงกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

This course aims to have the students study the sermon and the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy in Buddhism, Philosophy of Sufficiency Economy based on the royal idea of His Majesty King Bhumibol Adujyadej, the relationship between the Buddha's teaching and Philosophy of Sufficiency Economy based on the royal Idea, the application of His Majesty the King's working principles, the principles of Philosophy of Sufficiency Economy, and the concepts of sustainable development in daily life. Besides, students have to learn the concepts and principles of the royal projects initiated by His Majesty King Bhumibol Adujyadej, as well as analyze "Learn Wisely" learning concept of His Majesty King Bhumibol Adujyadej in order to develop the model community according to the King's Philosophy. Also, students will learn how to apply the King's Philosophy and the Concept of Philosophy of Sufficiency Economy for life and society, as well as the sufficient economy and the change of the world in the present.

GE1003   กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน   3(3-0-6)
Law and Equity Process in Daily Life

ศึกษาแนวคิด หลักการ ความหมายของการบริหารงานยุติธรรมทางแพ่ง อาญา และปกครอง ประวัติและพัฒนาการของกระบวนการยุติธรรมสากล ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กฎหมายสำคัญในการดำเนินชีวิต กฎหมายที่เป็นข้อบังคับของสังคมและสหประชาชาติ หลักนิติธรรม กระบวนการยุติธรรมทางเลือก ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรม หลักศีลธรรมในพระพุทธศาสนากับหลักกฎหมาย การประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมาย

This course aims to have the students study on the concepts, the principles, and the meaning of justice administration in terms of civil laws, criminal laws, and administrative laws, as well as the history and development of the international justice process, the fundamental knowledge of law in general, the essential law of

life. Moreover, students will learn about the laws which are the regulations of society and United Nations, the rule of law, alternatives to justice, the problems and obstacles occurred in the process of justice, the morality of Buddhism and the principle of law. Students also learn how to apply the Buddha's teaching in the process of justice and the law enforcement.

GE1004   สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล   3(3-0-6)
Human Right, Virtues, Ethics and Good Governance

ศึกษาหลักสิทธิมนุษยชน บทบาทและการพัฒนาของสิทธิมนุษยชนระดับสากลและสังคมไทย มโนทัศน์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน นโยบายการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลต่อสิทธิมนุษยชน แนวคิดทางด้านคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบทางสังคมของบุคลากรภาครัฐ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล ประเด็นปัญหาทางจริยธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ผลกระทบทางสังคม และแนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมหลักสิทธิมนุษยชน

This course aims to have the students study on human rights, the role and the development of human rights in Thailand and international ranks, the concept of human rights, as well as the state policy of development affected to human rights. Students will also learn about the virtuous and ethic concept, and cooperate social responsibility of the state personnel, the behaviors based on good governance; furthermore, they have to study the ethical problems of globalization, the effect to society, and the path to developing the virtue, the ethics and the Buddha's teaching in order to develop and promote the human rights.

GE1005   พระปริตร พระเครื่อง และโหราศาสตร์ไทย   3(3-0-6)
Verses of Safeguard, Amuletic Buddha Image, and Thai Astrology

ศึกษาประวัติความเชื่อในสังคมไทยและสังคมโลก ประวัติ ตำนานพระปริตรและคาถาหรือมนต์ในพระพุทธศาสนา การสวดพระปริตร บทพระปริตรที่สำคัญในพิธีกรรมและความเชื่อในสังคมไทย ความเชื่อเรื่องมนต์หรือคาถาในสังคมไทย บทคาถาและการสวดคาถาประเภทต่าง ๆ ปฏิทินปักขคณนาและการคำนวณปฏิทินปักขคณนา พุทธศิลป์และพระเครื่องไทย พระพุทธรูปที่สำคัญในประเทศไทย ตระกูลพระเครื่องไทยที่สำคัญ พุทธคุณพระเครื่องไทย ประวัติและตำราโหราศาสตร์ไทยและโหราศาสตร์สากล ปีนักษัตรและปฏิทินจันทรคติ การคำนวณและการใช้ปฏิทินจันทรคติ โหราศาสตร์กับศาสตร์สมัยใหม่ โหราศาสตร์กับหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study on; the history and belief of

Thailand and global communities, the history and legend of the verses of safeguard, the holy stanzas, and the charms in Buddhism, the chanting of the verses, the verses which are important to ceremony and belief in Thailand. Students will also learn about the belief of the spells and holy stanzas in Thai society, the types of holy stanzas and chanting, the polynomial calendar and the calculation of the polynomial calendar, Buddhist arts and the amuletic Buddha images, as well as the Buddha image in Thailand, the categories and qualities and of the amuletic Buddha images. Besides, students will study about the history and textbooks of Thai and universal astrology, Chinese zodiac and lunar calendar, as well as they will learn how to calculate and apply the lunar calendar, the astrology and modern science, and the astrology and the Buddha's teaching.

GE1006   พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนาสังคม   3(3-0-6)
Buddhism and Public Mind for Social Development

ศึกษาแนวคิด หลักการ วิธีการเกี่ยวกับจิตอาสา รูปแบบ แนวทาง กระบวนการสร้างงานจิตอาสาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม หลักคำสอนในพระพุทธที่เป็นรากฐานที่มาแนวคิดจิตอาสาแบบอย่างบุคคลจิตอาสาในประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา การพัฒนาและสร้างคุณลักษณะความเป็นจิตอาสาตามแนวคิด ระเบียบ สามัคคี บำเพ็ญประโยชน์ของมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาบทบาทหน้าที่บุคคล กลุ่ม องค์กร หน่วยงานที่ทำงานด้านจิตอาสา โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้กระบวนการสร้างจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาสมัครโดยผ่านกระบวนการทำกิจกรรมอาสาพัฒนาสังคมและจิตอาสาในโอกาส ต่าง ๆ อย่างชัดเจน

This course aims to have the students study on the concept, the principle, and the way of public mind, the pattern, method, and process of public-mind affair for self and social development, the public-mind concept based on the teaching of the Lord Buddha, and the people as the model with public mind in the history of Buddhism. Students will also learn how to develop and construct the characteristics with public mind based on the concepts, rules, harmony and benefit making of Mahamakut Buddhist University by learning the process of public-mind making, benefit making, or volunteering through the process of public-mind activities for society and other opportunities.

GE1007   ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม   3(3-0-6)
Thai Study and Multiculturalism

ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเชิงวิเคราะห์ พัฒนาการทางการเมือง การปกครอง รูปแบบความเชื่อและการดำเนินชีวิตของคนไทย โครงสร้างทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม พระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นบ่อเกิดวัฒนธรรม ความเชื่อ หลักคิดและภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมและความหลากหลายทางวัฒนธรรมชาติพันธุ์และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม วัฒนธรรมตะวันตก วัฒนธรรมตะวันออก วัฒนธรรมอาเซียน วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นไทย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและกระแสโลกาภิวัตน์กับผลกระทบทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อการสร้างความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของสังคมพหุวัฒนธรรม

This course aims to have the students study on the analytical history of Thailand, the development of politics and government, the pattern of Thai people's belief and way of life, the structure of economy, society, and culture, Buddhism as the cradle of culture, belief, main idea, and wisdom of Thailand, the variety of culture, ethnic groups, including cross-cultural communication. Students will also learn the western culture, the eastern culture, and ASEAN culture as well as Thai culture and local culture in Thailand. Besides, students will learn the social change and the trend of globalization, the effect of globalization towards culture and way of life, including the Buddha's teaching for peaceful co-existence of multicultural community.

GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย

3(3-0-6)

Citizenship in Democratic Society

ศึกษาแนวคิด หลักการ และองค์ความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย และหน้าที่ของพลเมืองตามรัฐธรรมนูญ การดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติตามหลักขันติธรรม การพัฒนา การมีส่วนร่วมอย่างสันติวิธี การพัฒนาจิตสาธารณะเพื่อบ่มเพาะความเป็นพลเมือง พระพุทธศาสนากับความเป็นพลเมืองที่ดี

This course aims to have the students study on the concept, principle, and body of knowledge about citizenship in democratic society, and civics according to the constitution, and the maintenance of human dignity and value. Moreover, students will learn about the peaceful co-existence in Thai society and world community based on the principle of tolerance, as well as the development and peaceful participation, the development of public mind in order to incubate the good citizenship based on Buddhism.

GE 1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง 3(3-0-6)

Future of Thai Society and Changing World Society

ศึกษาและสืบค้นข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสังคมไทย สังคมโลก จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของสังคมไทย สังคมโลก การเสนอแนวทางการปรับตัว การแก้ปัญหาและการพัฒนาของพลเมืองในกระแสโลกาภิวัตน์ หลักคำสอนพระพุทธศาสนากับความตระหนักรู้และการปรับตัวในสังคมการเปลี่ยนแปลง

This course aims to have the students study, analyze and investigate the information about the change of Thai society and world society from various resources, as well as propose the way of adaptation, the solution and development of citizen in the trend of globalization, the Buddha's teaching and the realization, including the adaptation in the social change.

GE 1010 การเมืองการปกครองไทย 3(3-0-6)

Thai Politics and Government of Thailand

ศึกษาเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองของไทย การบริหารราชการแผ่นดิน การปกครองท้องถิ่น พรรคการเมือง การเลือกตั้ง องค์การตามรัฐธรรมนูญ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและสิทธิมนุษยชน การเมืองการปกครองตามแนวพระพุทธศาสนา

The aim of this course is to have the students study about the evolution of politics and government in Thailand, public administration, local government, political party, election, including constitutional organization, the fundamental state policy, human rights, and the politics and government based on Buddhism.

(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น(บ-ป-ต)

GE2001 แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ 3(3-0-6)

Concepts of Philosophy and Sciences

ศึกษาธรรมชาติของปรัชญาและวิทยาศาสตร์ แนวคิดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ความแตกต่างระหว่างปรัชญากับวิทยาศาสตร์ สำนักปรัชญาและกลุ่มสำนักคิดวันตกและตะวันออก โดยศึกษาให้ครอบคลุมทั้งอภิปรัชญา ญาณวิทยาและจริยศาสตร์ ตรรกศาสตร์และการใช้เหตุผลเพื่อการแสวงหาความรู้และการตัดสินใจ แนวทางการดำเนินชีวิตและทำงานตามหลักปรัชญาและศาสนา การประยุกต์ใช้แนวคิดทางวิทยาศาสตร์และปรัชญาในการดำรงชีวิต

This course aims to have the students study the nature of philosophy and sciences, the basic concept of sciences, the difference s between philosophy and

sciences, the house of philosophy and the house of thinkers in the west and the east by scrutinizing metaphysics, epistemology, ethics, logic, including the use of reason to seek knowledge and decision making. Students, moreover, will learn the way of life and works based on the principle of philosophy and religion, as well as how to apply the concepts of philosophy and sciences for life.

GE2002   การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา   3(3-0-6)
Logical Thinking and Problem Solution

ศึกษาหลักการ แนวคิด และกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล การแสวงหาข้อมูลและความรู้ ภาษากับการใช้เหตุผล การคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา เทคนิคการคิดเชิงสร้างสรรค์ การตัดสินใจ วิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อการคิดและการตัดสินใจ การประยุกต์การคิดทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาวิเคราะห์และอธิบายข้อมูลข่าวสารในโลกปัจจุบัน และการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้รับ วิธีคิดตามหลักพระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study the principle, the concept, and the process of logical thinking. The searching of information and knowledge, language and reasoning, creative thinking and problem solution, creative thinking techniques, and decision making. Besides, students will learn how to analyze and conclude the information in order for thinking and decision making, how to apply mathematical thinking, scientific thinking, and social science thinking in order to solve problems, analyze and explain the news information in the current world, and how to make decision based on the received information, including the way of thinking based on Buddhism.

GE2003   มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา   3(3-0-6)
Man, Civilization and Religion

ศึกษาธรรมชาติของมนุษย์และสังคม พัฒนาการและความสัมพันธ์ของมนุษย์ในอารยธรรม และวัฒนธรรมต่าง ๆ ในมิติทางสังคม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ความเชื่อ ลัทธิ และศาสนา ที่มีผลต่อแนวคิดแนวปฏิบัติของมนุษย์และสังคม พระพุทธศาสนากับมนุษย์และอารยธรรม

This course aims to have the students study about the nature of mankind and society, the development and the relationship between mankind with civilization and various cultures in social dimension as well as study the history, culture, economy, politics, belief, creed and religion which affect the concept and action of mankind and society, including Buddhism, mankind, and civilization.

GE2004 **ชีวิต ความสุข ความตาย** **3(3-0-6)**
Life, Happiness and Death

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับชีวิต ความสุข ความตาย พัฒนาการของชีวิต ชีวิตกับการเรียนรู้ การวางแผนชีวิตและครอบครัว การออกแบบชีวิตและการใช้ชีวิตในโลกการเปลี่ยนแปลง ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาชีวิต มิติของความสุข ศิลปะการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข การปฏิบัติตนให้เกิดสุขภาวะทางกายและสุขภาวะทางใจ การดำเนินชีวิตอย่างมีสุนทรียภาพ แนวคิดและความเชื่อเรื่องการตาย ชีวิตและความตายภาวะหลังการตาย การดำรงชีวิตให้มีความสุขและการตายอย่างสงบตามหลักพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

This course aims to have the students study the concept and theory about life, happiness, and death, the progress of life, life and learning, life and family planning, life design and life in the changing world, the problem and solution of life, dimension of happiness, arts of living with happiness, self-performance for body and mind wellness, and way of life with aesthetics. Moreover, students have to study about the concept and belief of death, life and death, post-death condition, living with happiness and death in peace based on Buddhism, including case studies of the models who live with happiness.

GE2005 **ความเป็นผู้นำและการจัดการ** **3(3-0-6)**
Leadership and Management

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ บุคลิกภาพ ลักษณะและบทบาทผู้นำ การสร้างทีมงานและการทำงานเป็นทีม หลักการและทฤษฎีการจัดการ การจัดการตนเอง การจัดการกับภาวะวิกฤต การจัดการกับการเปลี่ยนแปลง การจัดการความขัดแย้ง การจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวทางในการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำและการจัดการ และการประยุกต์ใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นผู้นำและการจัดการ

This course aims to have the students study the concept and theory of leadership, the personality, character, and roles of leader, team building and working, the principle and theory of management, self-management, crisis management, change management, conflict management, and strategic management. Furthermore, students will learn about the way of developing leadership skills, Buddhism and personality development, the condition of leader and management, as well as how to apply the Buddha’s teaching in order for leadership and management.

GE2006

จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่

3(3-0-6)

Psychology and Modern Life

ศึกษาศาสตร์และธรรมชาติทางสมองของมนุษย์ การเข้าใจและการควบคุมอารมณ์ จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต แรงจูงใจในการเรียนรู้ กระบวนการจิตปัญญา การคิดแบบองค์รวม การปรับตัวสู่สังคมสมัยใหม่ การรักษาความรักและความสุขในชีวิตสมัยใหม่ และการเป็นพลเมืองดีในโลกสมัยใหม่ การประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่อความเข้าใจที่หลากหลายของมนุษย์ในด้านชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และทัศนคติเพื่อความผาสุกในชีวิต หลักจิตวิทยาในพระพุทธศาสนา สมาธิและสติในแนวจิตวิทยา การมีเมตตาและการให้อภัย การแก้ปัญหาและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขด้วยหลักธรรมและหลักจิตวิทยา

This course aims to have the students study the science and nature of human brain, the understanding and controlling of emotion, psychology of living, the motivation of learning, the contemplative process, holistic thinking, the adaptation for modern life, the preservation of love and happiness in modern life, and the good citizenship in modern life as well. In addition, students will learn how to apply the concept and theory of psychology for understanding the variety of mankind in terms of ethnicity, culture, and attitude in order for happiness of life. Students will also learn the principle of Buddhist psychology, the concentration and mindfulness in psychology, loving-kindness and forgiveness, as well as learn how to solve the problem and how to live happily by employing the Dhamma and the principle of psychology.

GE2007

การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม

3(3-0-6)

Life Skill Development for Health and Society

ศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักการและกระบวนการของพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ หลักการเลือกกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตและสุขภาพ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครอบครัว เพื่อน สังคม กระบวนการทางประชาสังคมเพื่อกำหนดบทบาทของตัวเองในการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและเอดส์ศึกษาอย่างรอบด้าน สารเสพติด สารพิษและอุบัติเหตุของชุมชน และกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพที่สัมพันธ์กับชุมชน นโยบายสาธารณะเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ พระสงฆ์กับการดูแลสุขภาพ หลักเสขียวัตรเพื่อสุขอนามัยในพระพุทธศาสนา

The aim of this course is to have the students learn how to apply the principle and process of physical education, health education, and recreation, and

also learn the principle of choosing the activities which develop life skills and health, the provision for activities to enhance the good relationship with family, friends, and society, and the civil society process for determining their own roles involved with the learning process of sex education and AIDS education carefully. Additionally, students have to study about addictive substances, poisonous substances, and accidents in community, including the activities for health which are involved with community, the public policy for health, monks and health care, and the seventy-five rules of training for good health in Buddhism.

(3) กลุ่มวิชาภาษา

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE3001	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3(3-0-6)

Thai Language for Communication

แนวคิดทั่วไปของการสื่อสาร ภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยร่วมสมัย ภาษาไทยในสังคมดิจิทัล การใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ วิเคราะห์และสรุปประเด็นจากเรื่องที่ฟัง ดู อย่างมีวิจารณ์ญาณ อ่านออกเสียงตามอักขรวิธี อ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ เขียนผลงานประเภทต่างๆ ตามหลักการเขียน มารยาทในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ การสืบค้นและการอ้างอิงเพื่อการนำเสนอและการสื่อสารในสื่อผสมและเครือข่ายสังคมออนไลน์

This course aims to provide the students opportunities to study the general concept of communication, Language and communication, use of standard and contemporary Thai language, Thai language in digital society, and use of Thai language in the appropriate situation. In addition, students have to analyze and conclude the idea from what they have heard and watched critically, and to read aloud in accordance with orthography, read for main idea from various written works. Students will also have to write many types of writing based on the writing principles. the appropriate manners for listening, speaking, reading and writing, the practice of listening, speaking, reading and writing skills for daily life communication and the base of seeking knowledge will also be focused. Besides, students have to learn about searching and referring for presentation and communication with mixed media and online networking.

GE3002   ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร   3(3-0-6)

English Language for Communication

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การทักทายและการแนะนำตัว การบรรยายลักษณะบุคคล สิ่งของ สถานที่ การสอบถามเส้นทางและการบอกทิศทาง การแสดงความรู้สึก การอ่านข่าว ประกาศ โฆษณาและบทความสั้น ๆ ธรรมะพากย์ ภาษาอังกฤษ พัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการสื่อสาร รวมทั้งการสืบค้นสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ การอ้างอิง และเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์

This course aims to have the students develop English communicative skills in various situations in daily life, greeting and introduction, the description for personality, objects, and places, as well as asking and answering directions, feeling expression, reading news, announcement, advertisement, causerie and Dhamma in English. in addition, students have to develop English listening, speaking, reading and writing skills which are necessary for communication, including searching electronic information, referring, learning from various types of learning media, electronic database, and printing media.

GE3003   ทักษะการพูดการฟังภาษาอังกฤษ   3(3-0-6)

English Speaking and Listening Skills

พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้คำศัพท์และสำนวนที่เหมาะสมเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่มีประสิทธิภาพ พูดบอกรายละเอียดและสรุปประเด็นสำคัญ ฟังบทสนทนาและข้อความสั้น ๆ แล้วจับใจความ ใช้ประโยคและสำนวนเกี่ยวกับสิ่งรอบตัว การพูดโต้ตอบในสถานการณ์ชีวิตประจำวัน การติดต่อกาน การเดินทาง การท่องเที่ยว ภาษาอังกฤษเพื่อการบรรยายธรรมะและการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนา

This course aims to have the students develop their listening and speaking skills with the vocabulary and idioms which are appropriate for daily effective communication, describe the details, summarize the important idea, and listen to short conversations or messages and tell the main idea. Students also have to learn how to use sentences and idioms involved with their surroundings, e.g. responding in daily life, making contact, taking a trip, traveling, including English for Dhamma preaching and Buddhist tourism.

GE3004   ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา   3(3-0-6)

English for Study Skills

พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ การสรุปความ และแสดงความคิดเห็น เทคนิคและวิธีการฟัง พูด อ่าน และเขียนในชีวิตประจำวัน การอ้างอิงและบรรณานุกรม ฝึกวิเคราะห์องค์ประกอบของคำและคำผสม ฝึกเขียนคำตามคำบอกและเขียนสรุปจากเรื่องที่ได้ยินพร้อมทั้งจับใจความสำคัญ การใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษเพื่อการอ่านและการเขียน โดยใช้สื่อระบบสารสนเทศ เครือข่ายสังคมออนไลน์และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

This course aims to have the students develop English skills for learning, summarization, opinion expression, techniques and methods of English four skills in daily life, as well as reference and context in order to practice the analysis of word components and compound words. Moreover, students have to practice the dictation and summarization and also getting the main idea from what they have heard, as well as students have to learn how to use English dictionary for reading and writing by using information systems media, online social network, and electronic database.

GE3005

ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ

3(3-0-6)

Dhamma Preaching in English

ศึกษาหมวดธรรมและหัวข้อธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ใช้ในชีวิตประจำวันภาคภาษาอังกฤษ อักษรโรมันและการใช้อักษรโรมันในงานพระพุทธศาสนาภาคภาษาอังกฤษศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะทางพระพุทธศาสนา การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการอธิบายและบรรยายธรรมะภาษาอังกฤษในงานวิชาการและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study Dhamma and Dhamma topics in Buddhism which are used in daily life in English. In addition, Roman alphabets and the use of Roman alphabets for Buddhist works in English, English technical terms in Buddhism, English for Dhamma explanation and description, English for academic works and Dhamma propagation will be focused.

GE3006

ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ

3(3-0-6)

English for Careers Preparation

ศึกษาหลักการและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นผู้ประกอบการและการสมัครงาน ในด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เน้นการตอบคำถามในการสัมภาษณ์ การอ่านข่าว การโฆษณาสั้นคำ ผลิตภัณฑ์ การโฆษณางาน การสมัครงาน การเขียนจดหมายอีเมลเพื่อสมัครงาน การเขียนประวัติส่วนตัว การกรอกแบบฟอร์มสมัครงาน และการแสดง

ความคิดเห็นต่าง ๆ

This course aims to have the students study the principle of English use in advance and develop the ability of English use in advance for entrepreneurship and job application in terms of listening, speaking, reading and writing, and also focus on answering in interviews, reading news, advertising e.g. goods, products, or jobs. Additionally, email writing for job application, resume writing, writing for job application and sharing opinions will be focused in this course.

GE3007

ภาษาจีนพื้นฐาน

3(3-0-6)

Fundamental Chinese

ศึกษาหลักการและระบบสัทอักษรจีน (ฮั่นอวี๋พินอิน) รูปแบบโครงสร้างและหลักไวยากรณ์พื้นฐาน ฟังทักขะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาจีน สามารถสื่อสารและเรียบเรียงประโยคอย่างง่าย ๆ ได้ ฟังการฟังจากสื่อมีเดียภาษาจีนอย่างง่าย สร้างประโยคเพื่อสนทนาโต้ตอบ และสื่อสารในชีวิตประจำวันโดยใช้รูปโครงสร้างประโยคที่ไม่ซับซ้อน เรียนรู้หลักการค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม สามารถเขียนตัวอักษรจีนได้ ตลอดจนสามารถจดจำและอ่านตัวอักษรจีนที่ได้ถูกต้อง

This course aims to have the students study the principle and system of Pinyin, basic structure and grammar, the practice of listening, speaking, reading and writing. Students will be able to communicate and compose simple sentences, to practice listening with Chinese simple media, to compose responsive sentences and to communicate in daily life by using the simplicity of sentence structures. Besides, students will learn the principle of searching vocabulary from dictionary as well as will be able to write Chinese alphabets until they can remember and read Chinese alphabets correctly.

GE3008

ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน

3(3-0-6)

ASEAN Languages and Cultures

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประชาคมอาเซียน ความหลากหลายของภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ลักษณะร่วมและลักษณะเฉพาะด้านความคิดค่านิยม ซึ่งแสดงออกผ่านภาษา วรรณกรรม และงานเขียน

This course aims to have the students learn and understand about the languages and cultures of ASEAN community, the diversity of ASEAN languages, the individual and mutual characters of thinking, and the value express through

language, literature, and writing.

GE3009   ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ   3(2-2-5)

Thai Language for Careers Communication

ศึกษาและปฏิบัติการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าในชีวิตประจำวัน และในงานอาชีพจากสื่อประเภทต่าง ๆ การนำเสนอข้อมูลหรือบรรยายสรุป การพูดในงานอาชีพในโอกาสต่าง ๆ ของสังคม การใช้ภาษาไทยในงานวิชาการ การเขียนเพื่อติดต่อกิจธุระและธุรกิจ และการเขียนรายงานวิชาการหรือรายงานการวิจัย การใช้ภาษาไทยในการบรรยายธรรมและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การใช้ภาษาไทยที่เหมาะสมในสื่อสังคมออนไลน์

This course aims to have the students study and practice Thai language for communication, analysis, synthesis and evaluation in daily life and for careers from various types of media. In addition, students will learn about the presentation of information and summarization, public relations, spokesman, masters of ceremonies, moderator, the use of Thai language for academic affairs, writing for business, writing for academic papers or research report, use of Thai language for Dhamma preaching and Buddhism propagation, including the appropriate use of Thai language on online community.

GE3010   การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน   3(2-2-5)

Performance Report Writing

ศึกษาและปฏิบัติหลักการเขียนรายงานการปฏิบัติงาน การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน ระดับภาษา การรวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนการเขียนรายงานแต่ละประเภท โดยใช้หลักการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า กระบวนการเรียบเรียงความคิดและการเขียนเนื้อหาตามขั้นตอน การเขียนรายงานการปฏิบัติการสอนและรายงานการปฏิบัติงานประเภทต่าง ๆ รายงานการศึกษาค้นคว้า รายงานการเดินทาง รายงานความคืบหน้า รายงานการประชุม รายงานการศึกษาดูงาน รายงานวิเคราะห์เพื่อเลือกแนวทางและรายงานนำเสนอภายในองค์กร

This course aims to have the students study and practice the principle of performance report writing, the selection of words, idioms, or language types, the data collection for planning report writing by using the principles of analysis, synthesis, and evaluation. Besides, students will learn the process of thinking arrangement, content writing in regular stages, as well as writing report of teaching practicum report, other types of performance report writing, research report, travel report, progressive report, meeting report, field study report, analysis report for

alternatives, presentation report in organization

(4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	3(3-0-6)

Statistics for Research and Learning

ศึกษาหลักสถิติและการเลือกใช้สถิติในงานวิจัยและการสำรวจความคิดเห็น สมมติฐาน ค่ามาตรฐาน การวัด การเก็บข้อมูล ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การอ่านและการแปลผลข้อมูล การตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูลทางสถิติเพื่อพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ในสังคม การเปลี่ยนแปลง การนำข้อมูลทางสถิติไปใช้ในการทางการบริโภคและการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน จริยธรรมและจรรยาบรรณทางสถิติ

This course aims to have the students study the principle and selection of statistics for research, the exploration of opinion, hypothesis, standard score, measurement, data collection, population, representative sample, analysis of statistical data, as well as data interpretation and transformation. In addition, students will learn how to make decision based on statistic data in order for self-development and learning in the changing society, how to apply the statistical data for consumption and learning in daily life, and learn about ethics and morality in statistics.

GE4002	คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด	3(3-0-6)

Mathematics for Thinking Skills Development

ศึกษาการฝึกทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ โดยเน้นทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการใช้เหตุผล ทักษะการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ ทักษะในการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์ในงานอาชีพ และทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

This course aims to have the students study the practice of mathematic skills and processes focused on problem-solution skills, reasoning skills, communicative skills, mathematic communication and presentation, mathematic knowledge connection skills, mathematic connection for careers, and creative

thinking skills.

GE4003   พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้   3(3-0-6)

Buddhism and Learning Skill Development

ศึกษาโลกทัศน์และกระบวนทัศน์ความรู้ในพระพุทธศาสนา กระบวนการทางปัญญา มิติความรู้และกระบวนการพัฒนาความรู้ในพระพุทธศาสนา แนวคิดสำคัญของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธศาสนากับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลักธรรมสำคัญเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การรู้ดิจิทัล การคิดเชิงวิเคราะห์ การคัดสรรแหล่งสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การประเมินวิเคราะห์ การเขียนและการนำเสนอในเชิงวิชาการ จรรยาบรรณและความเที่ยงตรงทางวิชาการ

This course aims to have the students study the vision and paradigm of knowledge in Buddhism, the process of wisdom, the knowledge dimension, the process of knowledge development in Buddhism, the important concept of learning skills in the 21st century, as well as the relationship between Buddhism and learning in the 21st century. Moreover, the important teaching of the Buddha for learning skill development, digital literacy, analytical thinking, the selection of information resource, the assessment of analysis, the composition and presentation for academic affairs, the ethics and validity of academic affairs will be focused.

GE4004   ปัญญาประดิษฐ์   3(3-0-6)

Artificial Intelligence

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของปัญญาประดิษฐ์ แนวคิดและเทคนิคของปัญญาประดิษฐ์ การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ให้มีประสิทธิภาพ แนวคิดและเทคนิคการนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยพัฒนาการเรียนรู้ เทคโนโลยีของปัญญาประดิษฐ์ในปัจจุบัน ทักษะของบุคคลสำคัญของโลกต่อปัญญาประดิษฐ์ พุทธศาสนากับปัญญาประดิษฐ์ วิธีการนำปัญญาประดิษฐ์มาช่วยส่งเสริมและเผยแผ่พระพุทธศาสนา

This course aims to have the students study the introduction to the history of artificial intelligence, concepts and techniques of artificial intelligence, solving problems and developing effective artificial intelligence, concepts and techniques of using artificial intelligence to help develop learning, technology of artificial intelligence and how to bring artificial intelligence to help promote and disseminate Buddhism.

GE4005   เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ   3(3-0-6)

Information Technology for Further Study

แนวคิดและหลักการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ทักษะการรู้สารสนเทศ การสืบค้น การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศเพื่อนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและการอ้างอิง เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและการนำไปใช้ การใช้สื่อมัลติมีเดียและเครือข่ายสังคมออนไลน์ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ กฎหมายและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

This course aims to have the students study the concept and principle of information technology system, the use of the computer operating system which is necessary for operation, the information literacy skills, the searching, collecting, analyzing and synthesizing information for research presentation and technology reference of geoinformatics and for application. Students will also learn the use of multimedia and online social network, electronic database for study, including law and ethics of using information technology.

GE4006   วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต   3(3-0-6)

Science for Life Quality

ศึกษากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ศึกษาสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไขสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ สิ่งแวดล้อมเรียนรู้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อการรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม การเกษตร พลังงาน การสื่อสาร อาหารและโภชนาการ สุขภาพและสุขอนามัย ฯลฯ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี การประยุกต์ใช้หลักพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในชีวิตประจำวัน

This course aims to have the students study the process of science, the change and progression of science, technology and innovation, the cause, effect and solution of changing situation of ecosystem and environment as well as the scientific skills and process for the literacy of changing situation in terms of environment, agriculture, energy, communication, food and nutrition, health and hygiene etc. in order for life quality. Additionally, students will learn how to apply the Buddha's teaching and science for developing life quality in daily life.

GE4007   การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงานยุคดิจิทัล   3(3-0-6)

Program Application for Digital-Age Careers

ศึกษาพื้นฐานและเทคนิคการใช้งานโปรแกรมประมวลผลคำและโปรแกรมตารางงาน การสร้างเอกสารต้นฉบับ การสร้างจดหมายเวียน การสร้างสารบัญ การจัดดัชนี การผนวกเอกสาร การสร้างสูตรคำนวณในรูปแบบต่าง ๆ การสร้างแผนภูมิและการใช้ฟังก์ชัน การประยุกต์ใช้โปรแกรมตารางงานร่วมกับโปรแกรมสำนักงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนงานในองค์กรยุคดิจิทัล การประยุกต์ใช้งานแอปพลิเคชันและเครือข่ายสังคมออนไลน์ตามกฎหมายและหลักจริยธรรม

This course aims to have the students study the introduction and technique for the application of word processor, spreadsheet, creating original document, creating a mail merge, creating contents, index arrangement, document combination, and creating various types of calculation formulae. In addition, student will learn how to create charts, how to use the function, how to apply spreadsheet program cooperated with other types of programs used in office in order to support works of organization in the digital age, including how to use the application and online social network in accordance with law and ethics.

3.1.6.2 คำอธิบายรายวิชา หมวดวิชาเฉพาะ

(1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)

History of Buddhism

โลกทัศน์ศาสนาก่อนพุทธกาล พุทธประวัติและพุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ การสังคายนาและการร้อยกรองพระธรรมวินัย นิกายในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาในประเทศไทยและต่างประเทศ ประวัติและบทบาทของพระสาวก พระสาวิกาและนักคิดทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญ อิทธิพลของพุทธศิลป์ที่มีต่อศิลปะไทย ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน

World views on religions before the Buddha's time, the history of Buddha and analytical history of the Buddha, council for the revision of the Buddhist scripture, and the composition of Dhamma and Vinaya, sects in the Buddhism, the Buddhism in Thailand and foreign countries, the history and roles of important Bhikkhus, Bhikkhunis and scholars to the Buddhism, the influence of the Buddhist art towards Thai art, and to study situations of the Buddhism at present.

BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)
	Tipitaka Studies 1	

วิเคราะห์การจำแนกหมวดหมู่ โครงสร้างและเนื้อหาของพระไตรปิฎก ประเภทและลำดับ

ชั้นคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ฐานะและความสำคัญของพระไตรปิฎกและคัมภีร์ชั้นรอง ภูมิปัญญาในพระไตรปิฎกและการศึกษาพุทธศาสนสุภาสิต

ศึกษาประวัติ แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์การบัญญัติพระวินัย วิธีบัญญัติพระวินัย บทบัญญัติหรือศีลประเภทต่างๆ การปฏิบัติ การตีความ วินิจฉัยและวิธีการตัดสินกรณีในพระวินัย ศึกษาเปรียบเทียบการบัญญัติพระวินัยกับการบัญญัติกฎหมาย การประยุกต์ใช้วิธีการทางพระวินัย กับตัดสินปัญหา

The analysis of group classification, structure and contents of Tipitaka, types and orderly arrangement Buddhist Scriptures, status and importance of Tipitaka and Buddhist exegetical for literature, wisdom in Tipitaka and to study Buddhist proverbs.

To study concepts, and principles, purposes of the commandment of Vinaya (discipline), methods of enactment of Vinaya, chapters or different types of Sila (morality), preservation, interpretation consideration and decision of disciplinary disputes, and to study a comparison of the commandment of Vinaya with legal act, an application of methods of Vinaya in making decision of the problems.

BU5003   พระไตรปิฎกศึกษา 2   3(3-0-6)
Tipitaka Studies 2

ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระสุตตันตปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระสุตตันตปิฎก วิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญและพระสูตรที่แสดงหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา หลักธรรมที่เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา อุดมคติทางพระพุทธศาสนา วิธีคิดและคุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา พุทธจริยธรรม หลักคิทธิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาสังคม

To study structure and contents of Sutta Pitaka (Discourses), group classification of Sutta Pitaka, analysis of the important Suttas (discourses) and Suttas (discourses) with important evidence of the Buddhism, principles of Buddhist Dhamma, Buddhist ideology, way of thinking and significant nature of the Buddhism, the Buddhist ethics, code of morality for the laity and the application of Dhamma virtues in living and social problem solving.

BU5004   พระไตรปิฎกศึกษา 3   3(3-0-6)
Tipitaka Studies 3

ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระอภิธรรมปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระอภิธรรมปิฎก

ประวัติและสาระสำคัญของพระอภิธรรมจากคัมภีร์ในพระอภิธรรมปิฎก พระอภิธรรมในฐานะหลักวิชาการพระพุทธศาสนา หลักการอธิบายและตีความธรรมะตามแนวอภิธรรม พุทธปรัชญาตามนัยพระอภิธรรม จิตวิทยาในพระอภิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักพระอภิธรรมในการดำรงชีวิต

To study structure and contents of the Abhidhamma Pitaka, group classification in Abhidhamma Pitaka, history and essence of Abhidhamma from the scriptures of Abhidhamma Pitaka, Abhidhamma in the position of the Buddhist academic principles, principles of explanation and interpretation of Dhamma, the Buddhist philosophy, psychological science and application of principles of Abhidhamma in living.

BU5005

พุทธวิถีไทย

3(3-0-6)

Buddhism and Thai Ways of Life

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทยและรากฐานสำคัญของวัฒนธรรม เป็นองค์ความสามัคคี เป็นสถาบันคู่ชาติและพระมหากษัตริย์ เป็นแหล่งหล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือการแก้ปัญหาและการพัฒนาชาติ ความเป็นสถาบันพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หลักศาสนพิธีและรูปแบบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา และการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบและมีตีความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของสังคมไทย วัดและพระสงฆ์ไทย องค์การทางพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศไทย การส่งเสริมและการคุ้มครองพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนาพระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง

The importance of Buddhism as Thai national religion and the important foundation of the culture, the mark of unity, the institute of the nation and the King, the resource for creation of the national identity, the instrument for problem-solving and the development of the nation, the Buddhist institutionalism, the Triple Gem, the Buddhist holy days, the principles of the religious ceremony and the Buddhist activities.

The analysis of nature, forms and beliefs in the Buddhism of Thai society, temples and Thai monks, the Buddhist organization, the measurement of the Buddhist study in Thailand, the promotion and protection of Buddhism, Buddhism and problem-solving and the development of Buddhism and sufficient economy.

BU5006

ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา

3(3-0-6)

Pali for Buddhist Research

ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาบาลีเบื้องต้น การใช้ภาษาบาลีและการใช้คำภาษาบาลี ในภาษาไทย ภาษาบาลีกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาบาลี ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้นๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาบาลี

To study grammar, reading, translation of basic Pali, usage of Pali and Pali words in Thai language, Pali and Buddhism, Buddhist scriptures in Pali, practice and testing, to find out the short contents of Buddhism, or a brief from summarized Pali documents.

BU5007   ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา   3(3-0-6)

Sanskrit for Buddhist Research

ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาสันสกฤตเบื้องต้น การใช้ภาษาสันสกฤตและการใช้คำภาษาสันสกฤตในภาษาไทย ภาษาสันสกฤตกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาสันสกฤต ฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้นๆ หรือโดยย่อจากเอกสารภาษาสันสกฤต

To study grammar, reading, translation of basic Sanskrit, usage of Sanskrit and Sanskrit words in Thai language, Sanskrit and Buddhism, the Buddhist scriptures in Sanskrit version, the practice and testing to find out the short contents of Buddhism, or a brief summarized Sanskrit documents.

BU5008   การปฏิบัติกรรมฐาน   3(3-0-6)

Meditation Practice

แนวคิด หลักการ วิธีปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา ทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน หลักการปฏิบัติจุดดั่งค์ ศึกษาการสอนกรรมฐานและการปฏิบัติกรรมฐานจากสำนักกรรมฐานที่สำคัญในประเทศไทย ฝึกปฏิบัติกรรมฐานที่ถูกต้องตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

The concepts, principles, ways of meditation practice in the Buddhism of both Samathakammathana (concentration development) and Vipassanakammathana (Insight development), the principles of Dhutonga practice (Austere practice), study the teaching of subjects of meditation and meditation exercise from the important meditation units in Thailand, practice in the right meditation development in according to the Buddhist teachings.

BU5009   พระพุทธศาสนamahayan   3(3-0-6)

Mahayana Buddhism

ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาหลังพุทธปรินิพพาน ประวัติและการเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา มหายาน เช่น แนวคิดเรื่อง ตริกาย อาทิ พุทธะ ศูนย์ตา โยคอาจารย์ หลักโพธิจิต นิกายสำคัญของพระพุทธศาสนา มหายาน เช่น นิกายสุชาวดี เช่น พระพุทธศาสนา มหายานในโลกตะวันตก บทบาทขององค์ดาไลลามะ และนักคิดของพระพุทธศาสนา มหายานเช่น ดร.ดี.ที.ซูซูกิ พระทิซ นักพันธ์ เป็นต้น

To study situations of the Buddhism after Lord Buddha passed away, history and the origin of Mahayana Buddhism, the relation and differences between Theravada and Mahayana Buddhism, methods of thinking and the main principles of Mahayana Buddhism: a way of thinking on Trikaya (Three Bodies), i.e. Buddha, Sunayata, Yogacaraya, Bothicitta, main schools of Mahayana Buddhism: Sukkhavati, Zent, Western Mahayana Buddhism, roles of Dalailama and Buddhist thinkers such as Dr. D.T.Zuzuki, Phra Tiz Nakhantha etc.

BU5010

ศาสนศึกษา

3(3-0-6)

Religious Studies

ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา แนวคิด ทฤษฎีกำเนิดศาสนา ภูมิหลังทางศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม ศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้ศาสนาของแต่ละศาสนาหันไปสนใจศาสนา การปฏิบัติทางศาสนาและประสบการณ์ศาสนาของศาสดาแต่ละองค์ วิเคราะห์เปรียบเทียบศาสนา ด้านโครงสร้าง หลักธรรม โลกทัศน์ พิธีกรรม นิกาย ความดีและจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาที่สำคัญๆ สถานะปัจจุบันของแต่ละศาสนา สิทธิการนับถือศาสนา หลักศาสนสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา

To study fundamental knowledge about the religions, ways of thinking, theory of the origin of religions, religious background history, culture, economy, society, politics of Brahmanism (Hindu), Buddhism, Christianity, and Islamism. To study different components interesting each religious founder turning to the religion, the religious practice and experience of each founder, the analysis in comparison of religions on structure, virtue, world views, ritual, school, goodness and ultimate objective of important religions, current status of each religion, rights of beliefs of religion, religious relation and good understanding among religions.

BU5011   ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา   3(3-0-6)

English for Buddhism Propagation

ศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ฝึกพูดหรือสนทนาและอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ ฝึกหัดเขียนเรียงความอธิบายพุทธศาสนสุภาษิต และฝึกเขียนบทความธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ และย่อความจากบทความธรรมะที่กำหนดให้

To study specific English vocabulary for Buddhism, speaking practice in conversation and explanation of Dhamma in English, practice in writing essay about Buddhist proverbs and Dhamma articles in English and abstract of Dhamma articles as defined.

BU5012   วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย   3(3-0-6)

Thai Buddhist Literature

ศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน โดยศึกษาและวิเคราะห์สาระสังเขป ลักษณะเด่น วิวัฒนาการ ในแง่คุณค่าและอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทยและพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถปิณี ปัญญาสชาดก มหาชาติคำหลวง มหาเวสสันดรชาดก ปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น ศึกษาประวัติและผลงานปราชญ์ชาวพุทธไทยทั้งพระสงฆ์และคฤหัสถ์ รวมทั้งวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นของไทย

To study important literatures of the Buddhism from Sukhaya period to the present time by learning and analyzing of the summary essence, the outstanding points, evolution of value and influence over Thai society and Buddhism: Triphumipharuang, Mangaladipani, Pannasajataka, Mahajatikamluang, Mahavessantarajataka, Pathamasambothikatha etc. To study history and the result of work of Buddhist scholars of both monks and laymen including Buddhist literature in Thai locality.

BU5013   เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา   3(3-0-6)

Information Technology for Buddhism Propagation

หลักการ วิธีการและเป้าหมายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก คุณสมบัตินักเผยแผ่และนักประชาสัมพันธ์ วิทยาการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อิทธิพลและผลกระทบของสื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่อพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชน ฝึกหัดการเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา ฝึกหัดการเทศน์แบบต่างๆ และฝึกพูดตามหลักวิชาการวาทศิลป์

The principles, methods and targets of Buddhism extension from Tipitaka,

quality of Buddhist missionary and public information officer, modern public information science, media and information technology systems for the extension of Buddhism, the influence and impact of media and information technology towards Buddhism and Buddhist followers, practice in writing Buddhist articles, practice in different styles of Dhamma sermon, and speaking practice on the principles of oratory basis.

BU5014   พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี   3(3-0-6)
Buddhism, Science and Technology

วิธีการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ จิตวิทยา กฎแห่งกรรมของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ ผลกระทบและผลดีของพระพุทธศาสนาจากพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวจิต

Methods of seeking for the truth of Buddhism and sciences, the conformity of Buddhism and sciences, Buddhism and physical science, biology, psychology, rules of Kamma (action) and sciences, scientific development and technology, and bio-psychological technology.

BU5015   พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์   3(3-0-6)
Buddhism and Globalization

วิเคราะห์บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กรบุคลากร และนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา การตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา และปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบกระแสโลกาภิวัตน์และธรรมานุวัตร พุทธวิทยาเพื่อการรู้เท่าทันกระแสและความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกภายใต้บริบทของข้อมูลข่าวสาร ทำที่และการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสาร ในฐานะชาวพุทธรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่องและผลเสียของกระแสโลกาภิวัตน์ตามหลักวิถีพุทธ

The analysis of roles and conditions of Buddhism in a modern world, roles of organization, personnel, and Buddhist academicians, interpretation of Buddhist teachings, problems of Buddhism and external problems with an impact on the growth and decline of comparative Buddhism, tendency of globalization and Dhamma practice, Buddhist knowledge for the awareness of tendency and change of the world community under the contents of data, altitude and practice on the

information as Buddhists in both prevention and recorection of the weakness, and damage of the globalization in according to the Buddhist ways.

BU5016   พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน   3(3-0-6)
Buddhism and Sustainable Development

ศึกษาแนวคิด หลักการและความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน ความผิดพลาดของการพัฒนาแบบตะวันตกภายใต้กระแสบริโภคนิยม และความไม่กลมกลืนของการพัฒนาตามหลักวิชาการสมัยใหม่และการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา การพัฒนาบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาที่ไม่ทำลายระบบนิเวศน์ ทดลองสร้างโมเดลโครงการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยผสมผสานหลักพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่เข้าด้วยกัน พระพุทธศาสนากับสันติภาพ

To study concepts, principles and the meaning of sustainable development, a mistake of the western development under the tendency of consumption wave and disharmony of the development as a modern academic principles and the development as the Buddhist teachings, the development on sufficient economy basis as per the king's conception, the development of non-destructive ecological systems, the construction of a project model for sustainable development by combining of Buddhist teachings and modern technology : the Buddhism and peace.

BU5017   พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย   3(3-0-6)
Buddhism in the Contemporary Thai Society

ประวัติการนับถือพระพุทธศาสนาของชนชาติไทย พระพุทธศาสนากับชนชาติไทย พระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทย พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ สถานะของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน บทบาทของสถาบันสงฆ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐบาล ประชาชนต่อพระพุทธศาสนา การบริหาร การศึกษา การปฏิบัติและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์และพุทธบริษัท บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยและสังคมโลก

The history of beliefs of Buddhism of Thai people, Buddhism and Thai people, Buddhism as national religion, Buddhism and national security, status of Buddhism in modern Thai society, roles of Sangha institute, institute of the King, government, and people towards Buddhism, administration, education, practice and propagation of Buddhist monks and Buddhist followers, roles of monks in Thai and world societies.

BU5018   การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา   3(3-0-6)
Buddhist Affairs Administration

วิเคราะห์รูปแบบและโครงสร้างการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ถึงปัจจุบัน หลักการบริการกิจการพระพุทธศาสนาโดยพุทธบริษัท ศึกษาโครงสร้าง ระบบการปกครอง และระบบบริหารกิจการคณะสงฆ์ไทย การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ การจัดการ ศาสนสมบัติภาวะผู้นำทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาและแนวทางการบริหารจัดการทุน บัญชีวัด และการตรวจสอบ

ศึกษาสภาพการณ์บริหารจัดการวัด การพัฒนาวัดโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการวัดของชุมชน และการพัฒนาวัดให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์รวมทางจิตใจของชุมชน

The analysis of forms and structure of Buddhist affairs administration in the Buddha's time to the present, the principles of Buddhist affairs administration by the Buddhist followers. to study structure, systems of administration and the system of Thai Sangha affairs administration, Thai Sangha educational administration, management of religious properties, Buddhist leadership, case study, and methods of capital management, the account of temple and audit.

To study status of temple administration, development of temple by using the method of management and good administration, relation between temple and community, participation in temple administration in community and development of temple as a centre of learning and spirit in community.

(2) กลุ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

SO1201   สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น   3(3-0-6)
Introduction to Social Work

ความหมาย ปรัชญา แนวคิด ความสำคัญ ของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หลักการ วิธีการ กระบวนการ ทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ จรรยาบรรณทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ ความเป็นมาของการสังคมสงเคราะห์ในประเทศและต่างประเทศ งานสังคมสงเคราะห์ไทยในบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง บทบาท หน้าที่ ลักษณะการให้บริการทางสังคมสงเคราะห์สาขาต่าง ๆ

Definition, philosophy, concepts, and Importance of social work, principle, methods of social work profession skills, ethic of social work profession and working with interdisciplinary. The social work history in Thailand and foreign countries, social work in social dynamic, role, duty with different types of social works.

SO1202 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3(3-0-6)
Professional Ethics and Human Dignity

แนวคิด ทฤษฎี และปัญหาพื้นฐานทางจริยศาสตร์ในมิติของศาสนา กฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาชีพในงานสวัสดิการสังคม กระบวนทัศน์ในการทำความเข้าใจมนุษย์ จริยธรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พัฒนาการจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ การวิเคราะห์ประเด็นทางจริยธรรมและประเด็นทางสิทธิมนุษยชน เพื่อการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์ ผ่านสถานการณ์จำลองรายการนี้

Concepts, theories and basic problems of ethics in the dimension of religion, law, human right, civil right, political right, the right in social welfare related with social workers. The paradigm to understand the human, the ethics of social work, the revolution of human soul, the analytical of ethic and the points related with human right to enhance opinion, value, and belief through scenario.

SO1203 สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3(3-0-6)
Social Welfare and Human Security

แนวคิด หลักการสวัสดิการสังคม พัฒนาการและความสัมพันธ์ของสวัสดิการกับการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรมในสังคม องค์ประกอบหลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในมิติและระดับต่าง ๆ ที่มีต่อความมั่นคงและการพัฒนามนุษย์ นโยบายสังคม รัฐสวัสดิการ ระบบความมั่นคงทางสังคม สวัสดิการพหุลักษณะ และกรณีศึกษาระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในต่างประเทศ

Concept, Social welfare principles, Revolution and Relation with social welfare and social development and human security. Human right principle, justice principle, the element, principles, mechanism, role and the importance of social welfare system in different levels effected security and the development of human, social policy, social welfare, social security system, social welfare pluralism, and case study of social welfare and human security in other countries.

SO1204 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 3(3-0-6)
Dynamics of Human Behavior in Changing Society

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพลวัตพฤติกรรมมนุษย์ พัฒนาการของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปฏิสนธิถึงวัยชรา และเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัยโดยเชื่อมโยงกับ

พลวัตการเปลี่ยนแปลงสังคม กลไกทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่มีผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของมนุษย์ และความคาดหวังของสังคม

Concepts and Theories related with dynamics of human behavior, human growth and development from conception to elderly age. Basic understanding about human behavior in each age range in connection with dynamics of changing society. Social mechanism influencing over human behavior in changing society. Relations between social environments effecting interaction of human organizations and expectation of society.

SO1205   การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม   3(3-0-6)

Social change and Social Problems

แนวคิด ทฤษฎี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และปัญหาสังคม บทบาทของสถาบันทางสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง พลวัตการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ อุดมการณ์ทางสังคม ปัญหาสังคม การผนวกรวมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มาตรการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่จะนำไปสู่การสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาสังคม

Concept, theories, social dynamic and social problems. The role of social institute to social changes and the impact of change. Social dynamic effected social relation system and living. Social ideology, social problem, social unity, reactive measurement and proactive measurement to social development.

SO1206   ทฤษฎีและหลักการพัฒนาสังคม   3(3-0-6)

Theory and Principle of Social Development

ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีในการพัฒนาสังคมและทฤษฎีก่อนทันสมัย ทันสมัย และหลังทันสมัยของสำนักคิดต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการของสังคม โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การเปลี่ยนแปลงของสังคมและผลกระทบที่มีต่อคน ครอบครัว ชุมชนและสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

Philosophy, Concepts and Theories in social development and theories in pre-modernism, modernism and post-modernism of different school of thought including effecting factors of social development, social structure, culture, economy, politic, social change with the effect to the individual, family, community, and social in nations and internationals.

SO1207   สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย   3(3-0-6)
Social Work and Law

ระบบกฎหมาย ปรัชญา แนวคิด ตั๋วบทกฎหมาย กระบวนการ และกฎหมายทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและงานสังคมสงเคราะห์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายทางสังคม วิเคราะห์ปัญหาข้อโต้แย้งทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับกฎหมายดังกล่าว

System of law, philosophy, concept, law process and legal professional including social welfare and social work. Analyze the concept of legal arguments related including the role of social workers in the law.

SO1208   พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์   3(3-0-6)
Buddhism and Social Work

แนวคิด ปรัชญา หลักธรรม วิธีการปฏิบัติ พัฒนาการ เป้าหมายของการสังคมสงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา และบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการสังคมสงเคราะห์ โดยเน้นบทบาทของสถาบันสงฆ์และองค์กรทางพระพุทธศาสนา ในการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูเยียวยาทางจิตใจแก่บุคคล กลุ่ม และชุมชน ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นถิ่นและสังคมไทย

Concepts, Philosophy, Principles, Procedures, Development, and Goal of social work in Buddhism and role of Buddhism effected social work emphasized on role of Sangha institute and Sangha organization to help, prevent, and alleviate mind for individual, group, and community in accordance with local and Thai context.

SO1209   การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย   3(2-2-6)
Social Case Work

ประวัติ แนวคิด หลักการ ทฤษฎี วิธีการ ทักษะ และกระบวนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ เช่น แผนผังครอบครัว, แนวคิดนิเวศ, การเล่าเรื่อง เป็นต้น และการจัดการรายกรณี การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ การระดมทรัพยากรมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดบริการทางสังคม และการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย

History, Concepts, Principles, Theories, Methods, Skills and Procedures of social case work, social work instrument such as family diagram, eco concept, narration and case management, working with interdisciplinary, accumulation of the

resource to serve the society and the application of Buddhist principles in social case work practice.

SO1210   การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม   3(2-2-6)
Social Group Work

ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี จุดมุ่งหมาย หลักการ วิธีการ กระบวนการ ทักษะการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์กลุ่ม แนวทางการจัดตั้งและการดำเนินการสังคมสงเคราะห์กลุ่มลักษณะต่าง ๆ บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการดำเนินงาน การเป็นผู้นำกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม การวิเคราะห์ความต้องการ ปัญหาข้อขัดแย้งและปฏิกริยาของกลุ่ม วิธีการดำเนินงานด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มและบุคคลในการพัฒนาตนเองโดยการเสริมพลังอำนาจ การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ การระดมทรัพยากรมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานและการจัดบริการทางสังคม กรณีศึกษาเชิงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มที่สนใจ และการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์กลุ่ม

Philosophies, concepts, theories, purposes, principles, methods, procedures in social group work practice skill. The way to establish and administrate social group work in different types. Role of social worker in procedure, group leader, human relationship in group to analyze need, problem, conflict, and group reaction. The procedure to help group and individual to empower and work with interdisciplinary. To accumulate resource to use in practice and administrate the society with interested social group work study and applying Buddhist principles to practice in social group work.

SO1211   การสังคมสงเคราะห์ชุมชน   3(2-2-6)
Community Social Work

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ เทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างบูรณาการ เครื่องมือในการปฏิบัติงานชุมชน เช่น แผนที่เดินดิน ประวัติศาสตร์ชุมชนและปฏิทินวัฒนธรรม เป็นต้น การจัดระเบียบชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและวัฒนธรรมชุมชน สวัสดิการชุมชนและสวัสดิการพื้นที่ การจัดการความรู้โดยชุมชน บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในฐานะผู้ร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสู่ความเป็นธรรม การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ การระดมทรัพยากรมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานและการจัดบริการทางสังคม และการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ชุมชน

Concepts, theories, principles, methods, procedures, technique and

integrated social work community practice skills in various types. Social work community instrument such as land map, history, community history and cultural calendars. Community administration emphasized on people's participation and communal culture, community social work and local social work. Society administration by the nation, role of social worker in the right social revolution, practice with interdisciplinary, resource accumulation in social work practice and social administration, and to apply Buddhist principle in community social work practice.

SO1212   นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม   3(2-2-6)
Social Welfare Policy and Administration

ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบนโยบายสวัสดิการสังคมและการบริหารจัดการ การวิเคราะห์นโยบาย ทักษะและเทคนิคในการแสวงหาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบาย และการวางแผนในงานสวัสดิการสังคม ทักษะกระบวนการและกลยุทธ์การบริหารองค์การ องค์ประกอบการบริหารองค์การสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ การจัดทำโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ มาตรฐานการปฏิบัติงาน การนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ การบริหารทรัพยากรบุคคล การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร การบริหารเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์การสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน

Philosophy, concepts, theories, the element of social welfare policy and social welfare administration. Policy analysis, skills and technique to find and collect the data to issue the social welfare policies. Skill and organization strategies to administrate, the element to administrate social welfare and social work organizations. To create various type of social welfare projects, social work practice standard, social work supervision, human resource management, social work technology to administrate social welfare and social work as learning organization in Thailand both state and private organizations.

SO1213   การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1   3(2-2-6)
Social Work Research 1

วิธีการต่างๆ ในการค้นคว้าหาความรู้ แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ สถิติเบื้องต้นที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย ผักกาดทำวิจัย ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การตั้งคำถามการวิจัย แนวคิด และสมมติฐาน การกำหนดประชากร การสุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการนำเสนอผลการวิจัย

เชิงปริมาณ รวมทั้งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประกอบการฝึกปฏิบัติ.

Methods to find knowledge, concepts, and social science research methodologies applied to social work, fundamental statistics used for a research, practice in research covering the formulating problems, research questions, concepts and hypothesis, determination of population, random sampling, data collection and analysis, presentation process of results of a study, quantitative research methodologies, application of computer programs for research.

SO1214 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3(2-2-6)
Social Work Research 2

ฝึกทักษะกระบวนการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ที่เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพในฐานะเป็นวิธีการหลักและเครื่องมือสำคัญสำหรับพัฒนานโยบายและคุณภาพการให้บริการ กระบวนการวิจัยจากการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานวิจัยร่วมกันระหว่างนักสังคมสงเคราะห์และกลุ่มเป้าหมายระดับบุคคลและกลุ่ม โดยยึดถือหลักจรรยาบรรณนักวิจัยและจรรยาบรรณการวิจัยในคน

Practicing the process of social work qualitative research as the main principles and tools to develop policy and service quality. Research methodology created from social work practice and participatory research from social workers and target group in individual and group level holding social work ethics and human research ethics.

SO1215 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3(2-2-6)
Social Work Counseling

หลักการ กระบวนการ ขั้นตอนการให้การปรึกษา ทักษะและเทคนิคการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีทางการให้การปรึกษาและจิตบำบัดในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ผ่านกรณีศึกษา โดยฝึกฝนทักษะการให้การปรึกษาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ให้สามารถตระหนักรู้จักตนเอง และเขาใจบทบาท การทำหน้าที่ทางสังคมของตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคมได้

Principles, procedures, steps of counseling, skills and techniques to apply concepts and theories of counseling and psychological therapy through case study, family, and group as being self-awareness and understand role and doing their social role to develop self, family and society.

SO1216 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3(2-2-6)

Seminar on Social Work

ศึกษา ค้นคว้า อภิปราย เพื่อสร้างเสริมความรู้ ทักษะ ทักษะทางวิชาชีพ การบูรณาการ ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์กับระบบสวัสดิการสังคมในระดับจุลภาค ระดับมัชฌิมภาค และมหภาค การวิเคราะห์สถานการณ์การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก ภูมิภาคและท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการแสวงหา แนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

Studying, finding, interpreting to enhance knowledge, opinion, profession skills to integrated knowledge related with social work methods and social welfare system in micro, meso, macro social work. To analyze social work situation practice in social change in the world, continent, and local to find the social work theories to practice effectively.

SO1217   เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคมสงเคราะห์   3(2-2-6)

Information Technology for Social Work

ศึกษาองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ การสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัยต่างๆ การรู้เท่าทัน สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อการสื่อสารสาธารณะ เช่น เว็บไซต์ คลิป ละคร หนังสั้น เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานสังคมสงเคราะห์ การเลือกใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ การจัดระบบฐานข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเพื่อพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ และการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ในระดับ จุลภาค มัชฌิมภาค และมหภาค

To study the component of information technology to investigate the information in different times and to know about communication and technology literally including digital public communication such as webpages, clips, short movies to enhance effective social work practice. To find technological resources, data base management and data presentation to develop social work practice in micro, meso, and macro social work.

SO1218   การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์   3(2-2-6)

Conflict Resolution in Social Work

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง หลักการบริหารจัดการความขัดแย้ง พัฒนาการ และกระบวนการจัดการความขัดแย้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทักษะและเทคนิคการจัดการ ความขัดแย้งในรูปแบบต่าง ๆ การใช้สุนทรียสนทนา การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ย เป็นต้น รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และทีมงานสหวิชาชีพในการปกป้องคุ้มครองด้วย กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจการพิทักษ์สิทธิกระบวนการทางกฎหมาย และกระบวนการทาง

สังคมอื่น ๆ ในการจัดการความขัดแย้ง

Concepts and theories related with conflicts, principles of conflict management, evolution and conflict management process in national and foreign countries, skills and forms of techniques of conflict management, negotiation, and reconciliation, etc. including roles of social work profession, and inter-disciplinary teamwork and empowerment to protection of rights, legal process, and other social processes for conflict management.

SO1219   สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม   3(2-2-6)
Social Work in Justice Process

แนวคิด หลักการ วิธีการ และพัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หลักการยุติธรรม สมานฉันท์ และหลักยุติธรรมชุมชน ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้มและแนวทางแก้ไขปัญหาของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ (มีการศึกษาดูงาน)

Concepts, principles, methods and evolution of social work related with judiciary process. An application of social work in criminal judiciary process, the principles of reconciliation and communal justice. Problems and obstacle including tendency and the way to solve the problems of social work in justice process with interdisciplinary teamwork. (observation is required)

SO1220   การจัดการภัยพิบัติ   3(2-2-6)
Disaster Management

ความหมาย ประเภท ของภัยพิบัติ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการ และแนวทางการจัดการภัยพิบัติ วงจรการจัดการภัยพิบัติ มาตรฐานในการบริหารจัดการภัยพิบัติ บทบาทหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการฟื้นฟูและพัฒนาภายหลังภัยพิบัติ บนหลักการของการเสริมพลังและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (มีการศึกษาดูงาน).

Definition, types of disaster, principles, concepts, theories, and methods to manage disaster, cycle of disaster management, disaster management standard, role of social worker and social work organization to management, rehabilitate and develop after disaster based on empowerment and social work practice. (Observation is required).

**SO1221 พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
และผู้ป่วยระยะสุดท้าย 3(3-0-6)**
**Buddhism and social work for chronicle patients and
terminally ill patients**

ศึกษาหลักคำสอนและบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการสังคมสงเคราะห์ โดยเน้นบทบาทของสถาบันสงฆ์ องค์กรทางพระพุทธศาสนา โรงพยาบาล และชุมชน ในการเยียวยาร่างกาย จิตใจ สังคม ปัญญาของผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย การดูแลแบบประคับประคอง รวมทั้งพัฒนาให้เกิดระบบและกลไกในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้ายและการดูแลแบบประคับประคองอย่างมีส่วนร่วม

To study Buddhist principles and role of Buddhism that benefit social work emphasized on Sangha organizations, Buddhist organizations, hospitals, and society to alleviate physic, psychology, and wisdom for chronic patients and terminally ill patients with participator palliative care Including the development a mechanism to take care for patients with chronic and terminally ill patients with participatory palliative care.

SO1222 พระพุทธศาสนากับผู้สูงอายุ 3(3-0-6)
Buddhism and the Older Persons

วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดูแลและพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุแบบองค์รวม อาทิ ร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา บทบาทของสถาบันสงฆ์ องค์กรทางพระพุทธศาสนาในการดูแลผู้สูงอายุในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน การหนุนสร้างพลังคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุ การจัดการและการพัฒนาระบบต่างๆ ที่เอื้อ/สนับสนุน การดูแลผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ

To analyze Buddhist principles related with elders' living, Buddhism and culture. An application of Buddhism to take care and develop elders' health in holistic views such as physic, psychology, society , and wisdom. The role of Sangha organization, Buddhist organizations to take care the elders from individual, group and community. To enhance value, identity of the elders, administrate and develop the systems that mutually benefit for the elders.

SO1223 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา 3(3-0-6)
Social Work in Education

ปรัชญา เป้าประสงค์และจุดมุ่งหมายของการศึกษาและสวัสดิการด้านการศึกษาในฐานะ มรรควิธีในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หลักและวิธีการและรูปแบบในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา รูปแบบในการปฏิบัติงานการสังคมสงเคราะห์ใน โรงเรียนกับครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน บทบาทและหน้าที่ของการสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพเพื่อพัฒนานโยบาย สวัสดิการด้านการศึกษา

Philosophy, purpose and target of education and social welfare in education in path to develop human ability and social change. Principles, methods and form of social work in education, the form to practice social work education in the schools with teacher, staff, students, university students, parents, guardians and community. Role of social work in education with interdisciplinary team to develop social welfare policy in education.

SO1224   ภาษาอังกฤษสำหรับงานสังคมสงเคราะห์   3(3-0-6)
English for Social Work

ศึกษาและฝึกฝนโครงสร้างศัพท์และสำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในงานสังคมสงเคราะห์ พร้อมทั้งฝึกหัดการใช้ศัพท์และสำนวนในการฟัง พูด และอ่าน ฝึกฝนแนวทางการอ่านและเขียนขอความที่เน้นเนื้อหาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เช่น การอ่านตำรา บทความวารสาร การเขียนจดหมายโต้ตอบ และการเขียนรายงาน

To study and practice structure of vocabularies and idioms widely used in social work including training to use vocabularies and idioms in listening, speaking, and reading. Training to read and write focusing on social work such as reading texts, articles, journals and writing correspondence and report.

SO1225   การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสวัสดิการสังคม   3(3-0-6)
Human Rights Strengthening in Social Welfare

ปรัชญา พัฒนาการกระบวนทัศน์ของสิทธิมนุษยชน กระบวนการเคลื่อนไหวและกลไกเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศและสากล การพิทักษ์สิทธิ กลยุทธ์และเครื่องมือการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน บทบาทขององค์กรสวัสดิการสังคมในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

Philosophy and development of human rights paradigms, movements and mechanisms of human rights at the national and international levels, advocacy and instruments for working in human rights. The roles of social welfare organizations in

strengthening human rights in Thailand.

SO1226 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3(3-0-6)

Gender in Social Development and Human Security

แนวคิดทฤษฎีและปฏิบัติการในมิติของเพศสภาพ แนวคิดสตรีนิยม ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการพัฒนาสังคมและการหนุนเสริมความมั่นคงของมนุษย์ ปรากฏการณ์ สภาพและเหตุการณ์จริงในชีวิตทางสังคมด้านต่างๆ ที่สะท้อนความไม่เท่าเทียมทางเพศ ทางเลือกที่เหมาะสมกับการพัฒนาสังคมและการหนุนเสริมความมั่นคงของมนุษย์ที่ตอบสนองความเท่าเทียมทางเพศ

Theories, concepts and the action in gender dimension. Feminism related with social development and the enhancement human security, phenomenon, condition and real scenario in life in various type of society that reflect gender inequality to find the ways the that are proper for social development and the enhancement of human security responding gender equality.

SO1227 สวัสดิการสังคมและประชาคมอาเซียน 3(3-0-6)

Social Welfare and ASEAN Community

ความเป็นมา แนวคิด และหลักสวัสดิการสังคมของประชาคมอาเซียน ภายใต้กรอบความร่วมมือสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ระบบสวัสดิการสังคม การคุ้มครองทางสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียนและความร่วมมือของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในประชาคมอาเซียน

The history, concepts, social welfare principles of the ASEAN Community under the cooperation frameworks of ASEAN Socio-cultural Community (ASCC), social welfare ,social protection systems and the cooperation of social work profession in the member countries.

SO1228 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายกาย 3(3-0-6)

Physically Medical Social Work

ความหมาย ขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายกาย รวมถึงแนวคิด นโยบาย กฎหมาย และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยบริการด้านสุขภาพแต่ละระดับ การประยุกต์ใช้ในแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ

The meaning, the scope of target group, medical social work practice standards, including the situation in relation to social work practice in health

services each level. Application of the concepts involved in medical social work practice.

SO1229   การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต   3(3-0-6)
Psychiatric Social Work

ความรู้เรื่องสุขภาพจิต การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพยาธิสภาพทางจิต โรคและอาการทางจิตเวชที่สำคัญๆ กฎหมายและนโยบายด้านสุขภาพจิต สิทธิผู้ป่วยจิตเวช การป้องกันปัญหาสุขภาพจิตการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช รูปแบบการบำบัดรักษาทางจิตเวชต่างๆ จิตเวชชุมชน ความหมาย ขอบเขตและวิวัฒนาการของงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิตและการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ

Mental health knowledge, analysis of social environment effected psychopathology, major types of mental illness, mental health laws and policies, and clients' rights, mental illness prevention, psychological rehabilitation, treatment models of mental illness, meaning, scope, and evolution of psychiatric social work as well as roles and functions of psychiatric social workers working with interdisciplinary team.

SO1230   สวัสดิการครอบครัวและเด็ก   3(3-0-6)
Family and Child Welfare

ความหมาย ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความสำคัญของสวัสดิการครอบครัวและเด็ก พลวัต การเปลี่ยนแปลงของครอบครัวและสังคมที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการครอบครัวและเด็ก หลักการ วิธีการจัดสวัสดิการ การคุ้มครองเด็ก กระบวนการประเมินสภาวะเด็กและครอบครัว การบริการสวัสดิการครอบครัวและเด็กของต่างประเทศและประเทศไทย หน่วยงานที่ให้บริการสวัสดิการครอบครัวและเด็ก บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานด้านสวัสดิการครอบครัวและเด็ก ตลอดจนแนวทางการจัดสวัสดิการครอบครัวและเด็ก

The meaning, purpose, scope and importance of family and child welfare. The dynamics of the family and society that affect the welfare of children and families. The welfare principle and welfare services for families and children, child protection, the procedure of child and family evaluation, role of social worker working with family and child welfare including the alternatives to adjust social welfare for family and child.

SO1231   สวัสดิการผู้สูงอายุ   3(3-0-6)**Welfare for an Elderly Person**

แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อประยุกต์ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ ระบบสวัสดิการและการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ทั้งเชิงนโยบายและปฏิบัติ การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในระดับต่าง ๆ การทำงานกับครอบครัวเพื่อดูแลและคุ้มครองผู้สูงอายุ

Concepts related with the elders to apply in social work, social welfare process and social welfare development for the elders base on policy and practice. Elders' ability development in different levels and work with family to take care the elders.

SO1232   สวัสดิการคนพิการ   3(3-0-6)**Welfare for People with Disability**

ลักษณะ ประเภท และสาเหตุ ของความพิการ ผลกระทบของความพิการที่มีต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม ความต้องการที่จำเป็นของคนพิการและครอบครัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ การจัดการบริการด้านต่างๆ สำหรับคนพิการ บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในการทำงานกับคนพิการ

The characters, types and causes of disability that impact of disability on individuals, families, communities and society as a whole. The basic needs of people with disabilities and their families. The laws related with disables' service and role of social workers working with the disables.

SO1233   สวัสดิการแรงงานและประกันสังคม   3(3-0-6)**Labour Welfare and Social Insurance**

แนวคิด หลักการ สวัสดิการแรงงานและการประกันสังคม การเจรจาต่อรองสภาพการทำงานและสภาพการจ้างงาน ประเภท หน้าที่ ระบบ ขอบข่ายการประกันสังคม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัญหาสวัสดิการแรงงานและบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในด้านแรงงานและประกันสังคม

Concepts, principles, labour's welfare and social security. Negotiation of working conditions and conditions of employment, type, duty, system, scope of social security, law related with social security, compensation, provident fund, labours' social welfare problems, and role of social worker for the labours and social security.

SO1234   สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม   3(3-0-6)

Social Welfare for Vulnerable Groups

พลวัตทางสังคม สถานการณ์ที่นำไปสู่ความเปราะบางทางสังคม และผลกระทบต่อกลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม อาทิ กลุ่มผู้ติดสารเสพติด กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มผู้มีความจำเป็นพิเศษ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศชาติพันธุ์ และวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับสวัสดิการสังคมที่แตกต่างหลากหลายและการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์

Social dynamic, situation led to social vulnerability and the impact to social vulnerable groups such as addict, marginalized group, people with special need, people with sexual, racial and cultural diversity emphasized on pluralism social welfare and social workers' practice.

SO1235   การดูงานและสัมมนา   3(2-2-6)

Field Visits and Seminar

เรียนรู้การปฏิบัติงานขององค์กรสังคมสงเคราะห์ และองค์กรสวัสดิการสังคม ภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชาชน มุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดนโยบาย การบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กรที่มีความหลากหลายของสังคมไทย การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เสริมสร้างทัศนคติทางวิชาชีพที่ดีของนักศึกษา (มีการศึกษาดูงาน)

Learning the performance of social work organizations and social welfare organizations, state and private organizations, local administrative organizations, people's organization emphasized on students' learning about concepts, policies, administration and procedure of organization in diversity to work with interdisciplinary and enhance participatory learning to promote social work profession for the students.(Field visit and Seminar are required).

SO1236   การฝึกภาคปฏิบัติ 1   7(0-21-0)

Field Work Practicum 1

วิชาบังคับก่อน: สอบได้ SO1201, SO1202, SO1209

Prerequisites: Have earned credit of SO1201, SO1202, SO1209

ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ โดยนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ และทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายไปปฏิบัติในหน่วยงานหรือองค์กรที่ให้บริการ โดยตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 355 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

Training the students to know and apply social welfare and social work knowledge by using theories, principles, methods, procedure and social case work skill to practice in servicing organization emphasized on social work professional ethics and work with interdisciplinary.(practice at least 355 hours/semester).

SO1237	การฝึกภาคปฏิบัติ 2	7(0-21-0)
	Field Work Practicum 2	
	วิชาบังคับก่อน: สอบได้ SO1210, SO1212, SO1236	
	Prerequisites: Have earned credit of SO1210, SO1212, SO1236	

ฝึกให้นักศึกษาได้นำวิธีการสังคมสงเคราะห์กลุ่ม ไปใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือองค์การที่ให้บริการ โดยนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ทักษะทางวิชาชีพโดยเฉพาะการนำวิธีการสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่ให้บริการ โดยเน้นที่การวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงวิธีการให้บริการและการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 355 ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา)

Training the students to apply social group work in the servicing institutes or the organizations by applying and integrating concepts, theories, principles, and social work professional skills to work with serving organizations emphasized on analysis related with integrated social work that concentrated in social work ethics and practice with interdisciplinary to develop the services and social welfare system related with Thai society context. (practice at least 355 hours/semester)

SO1238	การฝึกภาคปฏิบัติ 3	12(0-36-0)
	Field Work Practicum 3	
	วิชาบังคับก่อน: สอบได้ SO1211, SO1237	
	Prerequisites: Have earned credit of SO1211, SO1237	

ฝึกให้นักศึกษาได้นำการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ในการทำงานกับชุมชนเมืองหรือชนบท ครอบคลุมการศึกษาและการวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติการตามแผนงาน การประเมินผล การพัฒนากลยุทธ์ในการทำงานกับชุมชน และการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงาน โดยตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 580 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

Training the students to apply integrated social theories to work with urban community and rural community covering with study and social analysis, plans,

practice following the plan, evaluation, strategy development with the community, participation of the society in social work practice emphasized on social work ethics and practice with interdisciplinary(practice at least 580/semester)

(3) หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยการอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาชั้นๆ

3.2 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ประจำหลักสูตร สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน บ้านโนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ ฉายา-นามสกุล	คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
1	อาจารย์	นายวรเทพ เวียงแก	- สส.ม.	(สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม) (ภาษาอังกฤษ)	ม.ธรรมศาสตร์	2541
			- ศน.บ.		ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2537
2	อาจารย์	นายเอกชาติรี สุขเสน	- สส.ม.	(สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา) (ภาษาอังกฤษ)	ม.ธรรมศาสตร์	2542
			- ศน.บ.		ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2539
3	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายสิทธิพร เกษจ้อย	- Ph.D.	(Sociology)	Pune University, India	2555
			- สส.ม.	(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	ม.ธรรมศาสตร์	2550
			- ศน.บ.	(การสอนภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2547

4	อาจารย์	ว่าที่ ร.ต.	- สส.ม.	(การบริหารและ	ม.ธรรมศาสตร์	2559	
		หญิงวาริณี		นโยบายสวัสดิการ			
		โสภาร	- ศ.บ.	(การจัดการการ	ม.ขอนแก่น	2555	
				พัฒนาสังคม)			
5	อาจารย์	นายอเนก	- รป.ด.	(รัฐประศาสนศาสตร์)	ม.ราชภัฏ	2561	
			มุลมา	- ศศ.ม.	(จารึกภาษา	เพชรบูรณ์	
				- ศน.บ.	ตะวันออก)	ม.ศิลปากร	2546
				(สังคมวิทยาและ	ม.มหามกุฏราช	2541	
				มานุษยวิทยา)	วิทยาลัย		

3.2.1 อาจารย์พิเศษ

ลำดับ	ชื่อ ฉายา - นามสกุล	คุณวุฒิ-สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งวิชาการ
1	นางเยาวเรศ คำมะนาด	-สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) ม.ธรรมศาสตร์ -สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) ม.ธรรมศาสตร์	อาจารย์
2	นางอัปสรสวรรค์ คำเจริญ	-สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) ม.ธรรมศาสตร์	อาจารย์

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน/การฝึกภาคปฏิบัติ)

การฝึกภาคปฏิบัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การฝึกภาคปฏิบัติและฝึกประสบการณ์วิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2558 หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมีวิชาสร้างเสริมประสบการณ์จากการศึกษาดูงานและการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 29 หน่วยกิต ประกอบด้วย 4 รายวิชา คือ SO1235 การดูงานและสัมมนา SO1236 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 3 นอกจากนี้ยังมีการบูรณาการการสอนฝึกปฏิบัติในรายวิชาอีก 12 รายวิชา ๆ ละ 1 หน่วยกิต จำนวน 12 หน่วยกิต รวมหน่วยกิตฝึกภาคปฏิบัติทั้งสิ้น 41 หน่วยกิตตลอดหลักสูตร

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

4.1.1 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานในการสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพในการทำงานทั้งในระดับรายกรณี กลุ่ม และชุมชน

4.1.2 นักศึกษามีทักษะพื้นฐานในการรวบรวม บันทึก วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือพัฒนาบริการ

4.1.3 นักศึกษาสามารถจัดบริการหรือปฏิบัติงานระดับพื้นฐานให้กับผู้ใช้บริการทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และชุมชน

4.1.4 นักศึกษาสามารถเป็นผู้ประสานงานในองค์กรสวัสดิการสังคมและการจัดโครงการสวัสดิการสังคม

4.1.5 นักศึกษามีทักษะในการประยุกต์หลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในงานสังคมสงเคราะห์

4.2 ช่วงเวลา

วิชา	ชั้นปี	ภาคการศึกษา
SO1235 การดูงานและสัมมนา	2	ภาคการศึกษาที่ 2
SO1236 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	2	ภาคฤดูร้อน
SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	3	ภาคฤดูร้อน
SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	4	ภาคการศึกษาที่ 2

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

วิชา	ชั้นปี	จำนวนชั่วโมงและตารางสอน
SO1235 การดูงานและสัมมนา	2	จำนวน 3 หน่วยกิต (1 วันต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 15 สัปดาห์)
SO1236 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	2 (ภาคฤดูร้อน)	จำนวน 7 หน่วยกิต (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 355 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)
SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	3 (ภาคฤดูร้อน)	จำนวน 7 หน่วยกิต (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 355 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)
SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	4 (ภาคการศึกษาที่ 2)	จำนวน 12 หน่วยกิต (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 580 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

*วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น. (หรือเป็นไปตามที่หน่วยงานที่นักศึกษาเข้าฝึกงานจะกำหนด)

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

การทำงานวิจัยเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โดยให้มีการดำเนินการดังนี้

5.1.1 นักศึกษาเลือกเรื่องที่น่าสนใจเพื่อทำงานวิจัย พร้อมกับเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา

5.1.2 สืบค้นข้อมูลและจัดทำโครงร่างงานวิจัย

5.1.3 นำเสนอโครงร่างงานวิจัยต่ออาจารย์ประจำวิชา

5.1.4 ดำเนินการทำวิจัย

- 5.1.5 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัย
- 5.1.6 วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานการวิจัย
- 5.1.7 นำเสนอผลงานวิจัยและตอบข้อซักถาม (สอบ) ต่ออาจารย์ประจำวิชา
- 5.1.8 ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่ออาจารย์ประจำวิชา
- 5.1.9 ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานในวารสารวิชาการและหรือนำเสนอผลงานในที่ประชุม

วิชาการ (หากมี)

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

- 5.2.1 มีความรู้และทักษะด้านการวิจัย ได้แก่ การสืบค้นข้อมูล การจัดทำโครงร่างงานวิจัย การนำเสนอโครงร่างงานวิจัย การดำเนินการวิจัย การนำเสนอความก้าวหน้างานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลงานวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย และการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารวิชาการและหรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ (หากมี)
- 5.2.2 มีทักษะการทำงานด้านการวางแผน การบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร การจัดเตรียมสื่อ (power point) เพื่อการนำเสนอและเทคนิคการนำเสนอ
- 5.2.3 มีการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรมในการทำวิจัย และการทำงานรายบุคคลหรือเป็นทีม โดยนักศึกษา 3-5 คน ร่วมกันทำงานวิจัย 1 เรื่อง

5.3 ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4

5.4 จำนวนหน่วยกิต

6 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

- 5.5.1 คณะสังคมศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานรายวิชา
- 5.5.2 ประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมรายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ ของรายวิชา พร้อมจัดทำคู่มือรายวิชา
- 5.5.3 ชี้แจงรายละเอียดวิชาแก่นักศึกษาพร้อมตอบข้อซักถาม
- 5.5.4 แนะนำวิธีการสืบค้นข้อมูล วิธีการจัดเตรียมโครงร่างงานวิจัย วิธีการเขียนรายงานผลการวิจัย การจัดเตรียมสื่อเพาเวอร์พอยต์เพื่อการนำเสนอ และวิธีการนำเสนอ
- 5.5.5 คณะสังคมศาสตร์แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5.5.6 อาจารย์ที่ปรึกษาจัดตารางนัดพบนักศึกษาเพื่อเลือกเรื่องที่จะศึกษาและให้คำปรึกษาต่างๆ ติดต่อสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

5.6 กระบวนการประเมินผล

5.6.1 มีคณะกรรมการประเมินผลงานวิจัย ประกอบด้วยอาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (รวม 3-4 คน) ทำหน้าที่ประเมินโครงร่างงานวิจัยว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่จะทำให้อาจได้ผลงานการวิจัยที่ดีและรัดกุม มีความเหมาะสมกับเวลาของนักศึกษา เป็นต้น

5.6.2 คณะกรรมการประเมินผลงานวิจัยดังกล่าวทำหน้าที่ประเมินความก้าวหน้าของงานวิจัย พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น (หากมี)

5.6.3 เมื่อนักศึกษาได้เสร็จสิ้นการดำเนินการวิจัยและเตรียมรายงานผลการวิจัยแล้ว คณะกรรมการประเมินผลงานวิจัยทำหน้าที่ตรวจรายงานฯ และสอบงานวิจัย

5.6.4 นักศึกษาจะผ่านรายวิชานี้ (C=60-64 คะแนน) เมื่ออาจารย์ประจำวิชาสรุปความเห็นให้ผ่าน

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการ
1.1 ความรู้ทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	- มีการเรียนการสอนในรายวิชาพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ เช่น พระพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์ พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย พระพุทธศาสนากับผู้สูงอายุ - จัดโครงการกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างเหมาะสม
1.2 ความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์	- จัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง - กลุ่มวิชาวิเคราะห์ เช่น รายวิชาการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 รายวิชาการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 ฝึกฝนให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวิจัย - กลุ่มวิชาวิธีการทางสังคมสงเคราะห์ เช่น การปฏิบัติงานตรง นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นรายวิชาปฏิบัติการต่างๆ ของสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ได้มีการแบ่งกลุ่มนักศึกษา และมอบหมายให้นักศึกษาได้คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ในสถานการณ์ปัจจุบัน
1.3 ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	- จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุดสำหรับให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลต่างๆ - จัดบริการ wireless internet ตามจุดต่างๆ ของคณะสังคมศาสตร์

	-มีรายวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า -ฝึกฝนให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูล การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ได้ -ฝึกฝนนักศึกษาจัดเตรียมการนำเสนอผลงานด้วยโปรแกรมต่างๆ ในการนำเสนอผลงาน -ฝึกฝนนักศึกษาส่งรายงานด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
1.4 มีจิตสำนึกสาธารณะ/จิตสวัสดิการ	-จัดโครงการที่ส่งเสริมให้นักศึกษาบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ -ส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานในศาสนสถาน สถานบริการ หน่วยงาน องค์กร มูลนิธิ หรือสถาบันที่ดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณะประโยชน์และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด -นักศึกษามีโอกาสร่วมทำงานบริการให้กับชุมชนในโครงการต่างๆ
1.5 การวางแผนการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกัน มีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรม	-จัดการเรียนการสอนโดยแบ่งนักศึกษาทำงานกันเป็นกลุ่ม หรือ เพื่อเรียนรู้การวางแผนการทำงาน ทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรม -จัดบอร์ดและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการวางแผนการทำงาน ทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรม -มีอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและคำปรึกษาต่างๆ

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต	- มีการสอนสอดแทรกหลักธรรมและปลูกฝังความมีระเบียบวินัย - มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ - จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ	- ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการใช้หลักธรรมกับชีวิตและความมีระเบียบวินัย - ประเมิน การมีส่วนร่วมใน

	พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	กิจกรรมทางสังคม - ประเมินความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และงานที่มอบหมาย
2. มีวินัย เคารพในกฎหมายและสิทธิของคนอื่นๆ	- มีการสอนสอดแทรกหลักธรรมและปลูกฝังความมีระเบียบวินัย - มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ - จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	- ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการใช้หลักธรรมกับชีวิตและความมีระเบียบวินัย - ประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม - ประเมินความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และงานที่มอบหมาย
3. มีจิตใจเสียสละ ประพฤติตนเกื้อกูลต่อสังคม	- มีการสอนสอดแทรกหลักธรรมและปลูกฝังความมีระเบียบวินัย - มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ - จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	- ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการใช้หลักธรรมกับชีวิตและความมีระเบียบวินัย - ประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม - ประเมินความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และงานที่มอบหมาย
2.2 ด้านความรู้		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. รู้จักกฎเกณฑ์ทางสังคม เคารพกฎหมายและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง	- การบรรยายที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด - การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา - จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ สาระความรู้ทุกรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปบทเรียนใน	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อและประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม - ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย - ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม

	รูปแบบของนิทรรศการ ละครเวที หรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	
2. มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และ การใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	- การบรรยายที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด - การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้า และการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา - จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ สาระความรู้ทุกรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปทเรียนในรูปแบบของนิทรรศการ ละครเวที หรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อ และประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม - ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย - ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม
3. เข้าใจในหลักเกณฑ์ธรรมชาติของมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม	- การบรรยายที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด - การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้า และการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา - จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ สาระความรู้ทุกรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปทเรียนในรูปแบบของนิทรรศการ ละครเวที หรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อ และประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม - ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย - ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม
4. ตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมทั้งของไทย และ ของประชาคมนานาชาติ	- การบรรยายที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด - การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้า และการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อ และประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

	- การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา - จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ สาระความรู้ทุกรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปทเรียนในรูปแบบของนิทรรศการ ละครเวทีหรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	- ร่วมกิจกรรม - ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย - ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม
5. รู้หลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนา	- การบรรยายที่ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด - การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา - จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ สาระความรู้ทุกรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปทเรียนในรูปแบบของนิทรรศการ ละครเวทีหรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติการนำเสนอผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อและประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม - ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย - ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม
2.3 ด้านทักษะทางปัญญา		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. ฉลาดรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	- ฝึกการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลผ่านกิจกรรมและสถานการณ์จริง - มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ศาสนา กิจกรรมวิชาการและการศึกษาดูงาน - จัดเวทีสรุปทเรียนในแต่ละกิจกรรมที่มอบหมาย	- ประเมินกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรม การกระทำ และการแสดงออก - ประเมินการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการติดต่อสื่อสาร
2. วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์และสภาพการณ์ได้อย่าง	- ฝึกการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลผ่านกิจกรรมและสถานการณ์จริง - มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทาง	- ประเมินกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรม การกระทำ และการแสดงออก

เหมาะสม	สังคม ศาสนา กิจกรรมวิชาการ และการศึกษาดูงาน - จัดเวลาที่สรุปบทเรียนในแต่ละ กิจกรรมที่มอบหมาย	- ประเมินการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาและการติดต่อสื่อสาร
3. ฉลาดรู้ที่จะแสวงหา แนวทางการทำงานและ ดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข และสร้างสรรค์	- ฝึกการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล ผ่านกิจกรรมและสถานการณ์จริง - มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทาง สังคม ศาสนา กิจกรรมวิชาการ และการศึกษาดูงาน - จัดเวลาที่สรุปบทเรียนในแต่ละ กิจกรรมที่มอบหมาย	- ประเมินกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรม การกระทำ และการแสดงออก - ประเมินการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาและการติดต่อสื่อสาร
4. ฉลาดรู้ที่จะใช้ เทคโนโลยีให้เป็น ประโยชน์ ต่อการศึกษา การทำงาน และการ ติดต่อสื่อสาร	- ฝึกการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล ผ่านกิจกรรมและสถานการณ์จริง - มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทาง สังคม ศาสนา กิจกรรมวิชาการ และการศึกษาดูงาน - จัดเวลาที่สรุปบทเรียนในแต่ละ กิจกรรมที่มอบหมาย	- ประเมินกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรม การกระทำ และการแสดงออก - ประเมินการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษาและการติดต่อสื่อสาร
2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล วางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ	- กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดย เน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม - จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการ ทำงานเป็นทีม - จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	- ประเมินผลจากการทำงานเป็น ทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม - ให้นักศึกษาประเมินตนเองและ เพื่อนร่วมชั้นเรียน - อาจารย์ผู้สอนมีการประเมิน พฤติกรรมของผู้เรียน
2. มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อ ส่วนรวม	- กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดย เน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม - จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการ ทำงานเป็นทีม - จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	- ประเมินผลจากการทำงานเป็น ทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม - ให้นักศึกษาประเมินตนเองและ เพื่อนร่วมชั้นเรียน - อาจารย์ผู้สอนมีการประเมิน พฤติกรรมของผู้เรียน
3. มีการสอดส่อง และ	- กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดย	- ประเมินผลจากการทำงานเป็น

ป้องกันไม่ให้เกิดการประทุพบุตติมิชอบในองค์กรและสังคม	เน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม - จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม - จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	ทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม - ให้นักศึกษาประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน - อาจารย์ผู้สอนมีการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
4. รู้จักวางแผนในการทำงาน และดำเนินตามแผนที่ได้วางไว้	- กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม - จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม - จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	- ประเมินผลจากการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม - ให้นักศึกษาประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน - อาจารย์ผู้สอนมีการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
2.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีความสามารถจัดกลุ่มความรู้ และคิดวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงตัวเลขได้ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย สามารถติดตามเพิ่มพูนความรู้ในเทคโนโลยีอุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ	- จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาค้นคว้า - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน - ประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ - ประเมินการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้าผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ ประมวลผล ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ สามารถใช้เครื่องมือเพื่อการสืบค้นข้อมูลที่ถูกต้องตระหนักถึงลิขสิทธิ์และประเด็นการคัดลอกผลงาน สามารถสร้างสรรค์และผลิตสื่อ	- จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาค้นคว้า - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน - ประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ - ประเมินการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้าผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดิจิทัล มัลติมีเดีย และนวัตกรรมทางสังคมเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย มีความสามารถในการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยี หรือ แอปพลิเคชัน		
3. มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกรูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม สามารถติดต่อสื่อสารประสานงานและทำงานผ่านระบบออนไลน์ซึ่งมีเครื่องมือและช่องทางที่หลากหลาย สำหรับบุคคลที่แตกต่างกันได้ มีความตระหนักถึงความปลอดภัยทางออนไลน์ การรู้จักป้องกันข้อมูลและภาพลักษณ์ส่วนตัว ระมัดระวังและไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทางออนไลน์	- จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์	- ประเมินผลการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน - ประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ - ประเมินการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้าผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping)

พิจารณาความเชื่อมโยงของผลการเรียนรู้ของหลักสูตรและของรายวิชา แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตร รับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง ทั้งนี้ ผลการเรียนรู้ดังตารางที่แนบ มีความหมายดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1.1 มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
- 1.2 มีวินัย เคารพในกฎหมายและสิทธิของคนอื่นๆ
- 1.3 มีจิตใจเสียสละ ประพฤติตนเกื้อกูลต่อสังคม

2. ด้านความรู้

- 2.1 รู้จักกฎเกณฑ์ทางสังคม เคารพกฎหมาย และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 2.2 มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2.3 เข้าใจในหลักเกณฑ์ธรรมชาติของมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2.4 ตระหนักถึงคุณค่าของศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ
- 2.5 รู้หลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

- 3.1 ฉลาดรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 3.2 วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์และสภาวะการณ์ได้อย่างเหมาะสม
- 3.3 ฉลาดรู้ที่จะแสวงหาแนวทางการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและสร้างสรรค์
- 3.4 ฉลาดรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษา การทำงาน และการติดต่อสื่อสาร

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล วางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ
- 4.2 มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 4.3 มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประทุมิชอบในองค์กรและสังคม
- 4.4 รู้จักวางแผนในการทำงาน และดำเนินตามแผนที่ได้วางไว้

5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 5.1 มีความสามารถจัดกลุ่มความรู้ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย สามารถติดตามเพิ่มพูนความรู้ในเทคโนโลยีอุบัติใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ สามารถใช้เครื่องมือเพื่อการสืบค้นข้อมูลที่ถูกต้องตระหนักถึงลิขสิทธิ์และประเด็นการคัดลอกผลงาน สามารถสร้างสรรค์และผลิตสื่อดิจิทัลที่มีเดีย และนวัตกรรมทางสังคมเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย มีความสามารถในการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชัน
- 5.3 มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม สามารถติดต่อสื่อสาร ประสานงานและทำงานผ่านระบบออนไลน์ซึ่งมีเครื่องมือ

และช่องทางที่หลากหลาย สำหรับบุคคลที่แตกต่างกันได้ มีความตระหนักถึงความปลอดภัยทางออนไลน์การรู้จักป้องกันข้อมูลและภาพลักษณ์ส่วนตัว ระวังระวังและไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทางออนไลน์

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE1001 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต	●	○		●	○			●	○	○	●		○	●			●	○	
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE1002 พระพุทธศาสนากับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	○	●	○			●	●		●	○			●	○	○		○		
GE1003 กระบวนการยุติธรรมและกฎหมายในชีวิตประจำวัน		●	○	●		●	○	○	●	○			●	○	●		●		
GE1004 สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล		●	○	●		●	○		●	●			●	○	●				●
GE1005 พระปริตร พระเครื่อง และ โหราศาสตร์ไทย	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○		●	○	○	○		○	
GE1006 พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อ	○		●	●		●	●	○	○	○				○	●				○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
พัฒนาสังคม																			
GE1007 ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม		●	○	●		●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○			○
GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคม ประชาธิปไตย		●		●		●			●						●			●	
GE 1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่ เปลี่ยนแปลง		●					●		●						●			●	
GE 1010 การเมืองการปกครองไทย		●				●			●				●					●	
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE2001 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา	●	○	●	●		●	○	●	○	○	●		●	○	○	●		●	
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE2002 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา	●	○	●	●		○	○	●	○	○	○		●	●	○	○	○		
GE2003 มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา	●	○	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○		
GE2004 ชีวิต ความสุข ความตาย	○	○		●		○	●	●	○	○					●		●		
GE2005 ความเป็นผู้นำและการจัดการ	●	○	●	●		○	○	○	●	○	○		○	○	●	○			●

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
GE2006 จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่	●	○		●	○	●	○	●	○	●		○	●	●	○	●	○		○
GE2007 การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและ สังคม	●	○	●		○	●	○	●	○	●		○		●	○	●	○		○
กลุ่มวิชาภาษา																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
GE3001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	○	○	○		●		●	○	○		●		●			●		●	○
GE3002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	●	○	○		●		●	○	○		●	●	●			○	●	●	○
GE3003 ทักษะการพูดและการฟัง ภาษาอังกฤษ	●	○	○		●		●	○	○		●	●	●			○	●	●	○
รายวิชาเลือกเรียน																			
GE3004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	●	○	○		●		●	○	○		●		●			○	●	●	○
GE3005 ธรรมชาติของภาษาอังกฤษ	●	○	○		●		●	○	○		●		●			●			●
GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม ประกอบอาชีพ		○	●		○	●		○	●	○			●			○			●
GE3007 ภาษาจีนพื้นฐาน	●	○	○		●		●	○	○		●		●			●			●

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ			
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	
GE3008 ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศ อาเซียน	●					●				●				●				●		
GE3009 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	●				●				●					●						●
GE3010 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน		●			●				●						●			●		
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																				
รายวิชาบังคับเรียน																				
GE4001 สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้		●			●	○				●	○		○				●	●		
รายวิชาเลือกเรียน																				
GE4002 คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด		●	○		●	○					○	●			○	●	●	○		
GE4003 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้		●	○	○	●						○	●			○	●	○	●	●	
GE4004 ปัญหาประดิษฐ์		●	○		●	○				○	○	●		●			●	●	●	
GE4005 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า		●	○		●	○				○	○	●			○	●	●	●	●	
GE4006 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต			●		●							●			●		●			

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
GE4007 การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงาน ยุคดิจิทัล		●			●							●				●	●		

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน หมวดวิชาเฉพาะ

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีจิตสำนึกและตระหนัก ศึกษาในการปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาการและ จรรยาบรรณวิชาชีพ	- อาจารย์ผู้สอน สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมในการสอน ทุกรายวิชา - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์ จริง กรณีตัวอย่าง - เน้นการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา และการแต่งกายให้เป็นไปตาม ระเบียบของมหาวิทยาลัย	- ประเมินจากการพฤติกรรม การเรียนการสอน เช่น การ ตรงต่อเวลาของนักศึกษา ใน การเข้าเรียน การส่งงานที่ ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วม กิจกรรม - ความมีวินัย ความพร้อม เพียงของนักศึกษาในการเข้า ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร - การรับผิดชอบในหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย - การอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นทางวิชาการ จาก สถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง และการฝึกภาคปฏิบัติ เป็น ต้น
2. มีวินัย ซื่อสัตย์ และ รับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม	- อาจารย์ผู้สอน สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมในการสอน ทุกรายวิชา - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์ จริง กรณีตัวอย่าง - เน้นการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา และการแต่งกายให้เป็นไปตาม ระเบียบของมหาวิทยาลัย	- ประเมินจากการพฤติกรรม การเรียนการสอน เช่น การ ตรงต่อเวลาของนักศึกษา ใน การเข้าเรียน การส่งงานที่ ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วม กิจกรรม - ความมีวินัย ความพร้อม เพียงของนักศึกษาในการเข้า ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร - การรับผิดชอบในหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย - การอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นทางวิชาการ จาก สถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง

		และการฝึกภาคปฏิบัติ เป็นต้น
3. มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบันและประเทศชาติ	- อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง - เน้นการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา และการแต่งกายให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	- ประเมินจากการพฤติกรรม การเรียนการสอน เช่น การตรงต่อเวลาของนักศึกษา ในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม - ความมีวินัย ความพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร - การรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการ จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง และการฝึกภาคปฏิบัติ เป็นต้น
2.2 ด้านความรู้		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เนื้อหาของรายวิชา	- เน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered) - จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง - จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ตรง - จัดให้มีการสัมมนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกภาคปฏิบัติ	- การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน - การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน - ประเมินผลงานจากการฝึกภาคปฏิบัติ
2. มีความสามารถในการใช้ความรู้มาอธิบายในรายวิชา	- เน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-	- การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาค

ทางพระพุทธศาสนา	centered) - จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง - จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ตรง - จัดให้มีการสัมมนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกภาคปฏิบัติ	เรียน - การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน - ประเมินผลงานจากการฝึกภาคปฏิบัติ
3. มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการ สังคม เศรษฐกิจ และนโยบายสังคมและการปฏิบัติงานทางวิชาชีพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มชุมชน สังคมและวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเหมาะสม	- เน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered) - จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง - จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ตรง - จัดให้มีการสัมมนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกภาคปฏิบัติ	- การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน - การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน - ประเมินผลงานจากการฝึกภาคปฏิบัติ
4. มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคม เพื่อให้เกิดบริการที่เหมาะสม โดยตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์	- เน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered) - จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง - จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ตรง - จัดให้มีการสัมมนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกภาคปฏิบัติ	- การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน - การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน - ประเมินผลงานจากการฝึกภาคปฏิบัติ
5. มีความรู้ความเข้าใจด้านพระพุทธศาสนา	- เน้นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-	- การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาค

	centered) - จัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กรณีตัวอย่าง - จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ตรง - จัดให้มีการสัมมนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกภาคปฏิบัติ	เรียน - การจัดทำรายงาน การนำเสนอผลงาน - ประเมินผลงานจากการฝึกภาคปฏิบัติ
2.3 ด้านทักษะทางปัญญา		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. สามารถคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์	- จัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบรรยายที่ฝึกทักษะการคิด ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม เช่น สะท้อนคิด อภิปรายกลุ่ม การทำกรณีตัวอย่าง - จัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติงานจริง	- การเขียนรายงาน การนำเสนอผลงานของนักศึกษา - การสอบรายวิชา การฝึกปฏิบัติภาคสนาม - การใช้แบบทดสอบ / สัมภาษณ์ที่เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิดแก้ปัญหา
2. สามารถบูรณาการและสังเคราะห์ องค์ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ และ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างเหมาะสม	- จัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบรรยายที่ฝึกทักษะการคิด ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม เช่น สะท้อนคิด อภิปรายกลุ่ม การทำกรณีตัวอย่าง - จัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติงานจริง	- การเขียนรายงาน การนำเสนอผลงานของนักศึกษา - การสอบรายวิชา การฝึกปฏิบัติภาคสนาม - การใช้แบบทดสอบ / สัมภาษณ์ที่เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิดแก้ปัญหา
3. สามารถวางแผน วิเคราะห์และประเมินการปฏิบัติงานของตนเองได้ อย่างไม่ลำเอียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และการปฏิบัติงาน	- จัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบรรยายที่ฝึกทักษะการคิด ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม เช่น สะท้อนคิด อภิปรายกลุ่ม การทำกรณีตัวอย่าง - จัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติงานจริง	- การเขียนรายงาน การนำเสนอผลงานของนักศึกษา - การสอบรายวิชา การฝึกปฏิบัติภาคสนาม - การใช้แบบทดสอบ / สัมภาษณ์ที่เน้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิดแก้ปัญหา

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีทักษะในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตามในแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม	- จัดการเรียนรู้แบบบรรยาย แบบกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มและงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกภาคปฏิบัติ - สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ฯลฯ ในรายวิชาต่างๆ	- สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม - การนำเสนอผลงานเป็นกลุ่ม - ประเมินความสม่ำเสมอการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยกัน
2. ตระหนักในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- จัดการเรียนรู้แบบบรรยาย แบบกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มและงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกภาคปฏิบัติ - สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ฯลฯ ในรายวิชาต่างๆ	- สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม - การนำเสนอผลงานเป็นกลุ่ม - ประเมินความสม่ำเสมอการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยกัน
3. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	- จัดการเรียนรู้แบบบรรยาย แบบกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มและงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกภาคปฏิบัติ - สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ฯลฯ ในรายวิชาต่างๆ	- สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม - การนำเสนอผลงานเป็นกลุ่ม - ประเมินความสม่ำเสมอการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยกัน

2.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ		
ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีทักษะในเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ที่ช่วยในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาสังคม ในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชนองค์กร	- จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียนรายงาน การสัมมนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้และนำเสนอผลงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสม	- การสอบรายวิชา การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการสัมมนา การฝึกภาคปฏิบัติ - ทักษะการพูดในการนำเสนอผลงาน การเขียนรายงาน การนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. สามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล นำเสนองานและสื่อสารผลงานได้อย่างสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อม	- จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียนรายงาน การสัมมนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้และนำเสนอผลงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสม	- การสอบรายวิชา การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการสัมมนา การฝึกภาคปฏิบัติ - ทักษะการพูดในการนำเสนอผลงาน การเขียนรายงาน การนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
3. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลาย ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้	- จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียนรายงาน การสัมมนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้และนำเสนอผลงานด้วยเทคโนโลยี	- การสอบรายวิชา การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากการสัมมนา การฝึกภาคปฏิบัติ - ทักษะการพูดในการนำเสนอผลงาน การเขียนรายงาน การนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

	สารสนเทศและการสื่อสารที่ หลากหลายและเหมาะสม	

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping)

พิจารณาคำเชื่อมโยงของผลการเรียนรู้ของหลักสูตรและของรายวิชา แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตร รับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง ทั้งนี้ ผลการเรียนรู้ดังตารางที่แนบ มีความหมายดังนี้

หมวดวิชาเฉพาะ

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1.1 มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาการและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 1.2 มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 1.3 มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ

2. ด้านความรู้

- 2.1 มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เนื้อหาของรายวิชา
- 2.2 มีความสามารถในการใช้ความรู้มาอธิบายในรายวิชาทางพระพุทธศาสนา
- 2.3 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการสังคมสงเคราะห์และนโยบายสังคมและการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ กับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน สังคมและวิชาชีพอื่นๆ อย่างเหมาะสม
- 2.4 มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดบริการที่เหมาะสม โดยตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
- 2.5 มีความรู้ความเข้าใจด้านพระพุทธศาสนา

3. ด้านทักษะทางปัญญา

- 3.1 สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
- 3.2 สามารถบูรณาการและสังเคราะห์ องค์ความรู้ ทักษะ ทักษะทางวิชาชีพ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์ในกระบวนการแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างเหมาะสม
- 3.3 สามารถวางแผนวิเคราะห์และประเมินการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างไม่ลำเอียง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และการปฏิบัติงาน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 มีทักษะในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตามในแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- 4.2 ตระหนักในความแตกต่าง หลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.3 มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 5.1 มีทักษะในเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ที่ช่วยในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาสังคม ในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน องค์กร
- 5.2 สามารถใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล นำเสนองานและสื่อสารผลงานได้อย่างสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อม
- 5.3 มีทักษะในการสื่อสารกับผู้ใช้บริการเป้าหมาย และชุมชนที่มีความหลากหลาย ด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา หมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความ สัมพันธ์			ทักษะใน การ วิเคราะห์		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
2) หมวดวิชาเฉพาะ																	
กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	●	●	●		○	○	●	●	○			○	○	○	○		
BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	○	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○		○	○
BU5005 พุทธวิถีไทย	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○		○	○
BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	○	●	○	●	○		○	●	●	○		○	○	○		○	

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความ สัมพันธ์			ทักษะใน การ วิเคราะห์		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	○	●	○	●	○		○	●	●	○		○	○	○		○	
BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○		
รายวิชาเลือกเรียน																	
BU5009 พระพุทธศาสนามหายาน	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○		○	○
BU50010 ศาสนศึกษา	●	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	●	●	○		○	○
BU50011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○		○	○
BU50012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	○	●	○	○	●	○	●	●	●	○		○	●	○		○	
BU50013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●
BU50014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●
BU50015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●		
BU50016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○
BU50017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	○	●	○	○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความ สัมพันธ์			ทักษะใน การ วิเคราะห์		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
BU50018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○
กลุ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
SO1201 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○
SO1202 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์	●	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1203 สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1204 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○
SO1205 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	○	●	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	●	○
SO1206 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาสังคม	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○
SO1207 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1208 พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○
SO1209 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความ สัมพันธ์			ทักษะใน การ วิเคราะห์		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
SO1210 การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○
SO1211 การสังคมสงเคราะห์ชุมชน	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●	○	●
SO1212 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○
SO1213 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○
SO1214 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○
SO1215 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	●	○	○	●	●
SO1216 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○
รายวิชาเลือกเรียน																	
SO1217 เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคมสงเคราะห์	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	●
SO1218 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●
SO1219 สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○
SO1220 การจัดการภัยพิบัติ	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1221 พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและ	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความ สัมพันธ์			ทักษะใน การ วิเคราะห์		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
ผู้ปวยระยะสุดท้าย																	
SO1222 พระพุทธศาสนากับผู้สูงอายุ	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○
SO1223 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○
SO1224 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสังคมสงเคราะห์	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○
SO1225 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนในงานสวัสดิการสังคม	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○
SO1226 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●
SO1227 สวัสดิการสังคมและประชาคมอาเซียน	○	○	○	●	○	●	●	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
SO1228 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายกาย	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○
SO1229 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○
SO1230 สวัสดิการครอบครัวและเด็ก	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1231 สวัสดิการผู้สูงอายุ	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1232 สวัสดิการคนพิการ	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1233 สวัสดิการแรงงานและประกันสังคม	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทาง ปัญญา			ทักษะ ความ สัมพันธ์			ทักษะใน การ วิเคราะห์		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
SO1234 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางสังคม	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○
รายวิชาฝึกภาคปฏิบัติ																	
SO1235 การดูงานและสัมมนา	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○
SO1236 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	●	●	○	●	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●	○	●
SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	●	●	○	●	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	●	○	●
SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○	●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

2.1.1 การกำหนดแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ร่วมกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน

2.1.2 ในวิชาที่มีผู้สอนหลายท่าน/หลายกลุ่ม ให้ใช้แนวการบรรยายเดียวกัน ให้ใช้เกณฑ์การวัดผล และข้อสอบร่วมกัน

2.2.3 การประกาศคะแนนสอบกลางภาค คะแนนเก็บ หรือคะแนนรายงาน มีการประกาศคะแนนให้นักศึกษาทราบก่อนสอบปลายภาค

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

จะเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจจะดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.2.1 สภาพการณ์การดำเนินงานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ความสามารถ และความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบกิจการงานอาชีพ หรือ

2.2.2 การตรวจสอบจากผู้ใช้บัณฑิต โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือการส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในหน่วยงาน/สถานประกอบการนั้น ๆ ในช่วงระยะเวลาต่างๆ หรือ การประเมินตำแหน่ง และ/หรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต หรือ

2.2.3 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถามหรือสอบถามเมื่อมีโอกาสเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่น ๆ ของบัณฑิตจะสำเร็จการศึกษาและเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้น ๆ หรือ

2.2.4 การประเมินจากบัณฑิตเก่าที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนซึ่งกำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 การสำเร็จการศึกษา

3.1.1 ต้องเรียนให้ครบหน่วยกิตที่ระบุไว้ตามหลักสูตร

- 3.1.2 ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00
- 3.2 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- 1.1 จัดหลักสูตรการอบรมสำหรับอาจารย์ใหม่ ซึ่งอาจจัดขึ้นในระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะ
- 1.2 การมอบหมายให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 การชี้แจงและแนะนำหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร
- 1.4 การมอบหมายให้อาจารย์ใหม่ศึกษาค้นคว้า จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน ในหัวข้อหนึ่งหรือหลายหัวข้อที่อาจารย์ใหม่มีความรู้และถนัด เพื่อทดลองทำการสอนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หรือประธานหลักสูตร
- 1.5 การกำหนดให้อาจารย์ใหม่เข้าร่วมสังเกตการณ์การสอนของอาจารย์ในหลักสูตร

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 กำหนดให้อาจารย์ต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ตามความต้องการของอาจารย์ และเป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการเปิดหลักสูตรอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ เป็นประจำทุกปี

2.1.2 การจัดให้มีการสอนแบบเป็นทีม ซึ่งจะส่งเสริมโอกาสให้อาจารย์ได้มีประสบการณ์การสอนร่วมกับคนอื่น รวมถึงการมีโอกาสได้เป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ประสานงาน และผู้ร่วมทีมการสอน

2.1.3 การส่งเสริมหรือสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์ในหลักสูตร หรือทำวิจัยการเรียนการสอนที่สามารถนำไปเผยแพร่ในการประชุมวิชาการที่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเดียวกันของหลายๆ สถาบัน

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

2.2.1 การส่งเสริมให้อาจารย์เข้ารับการอบรม การประชุมสัมมนาในสาขาวิชาการที่จัดทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2.2 การส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ และการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการในสาขาวิชาการ อย่างน้อยให้มีผลงานการเขียนหรือการนำเสนอปีละ 1 เรื่อง

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

หลักสูตรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับอาจารย์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 หรือตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

กำหนดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน 5 คน มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง มีทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร

1.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

กำหนดให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

2. บัณฑิต

จัดให้มีการผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คือ เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจมีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก และมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ดังนี้

2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บัณฑิตมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้ มีการกำหนดทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพเป็นมาตรฐานเฉพาะด้าน ครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน โดยประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตมากกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

2.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ไ้ทำงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี โดยสำรวจจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ไ้ทำงานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

3. นักศึกษา

3.1 การรับนักศึกษา

มีกระบวนการและกลไกในการรับนักศึกษา เป็นไปตามระเบียบ/ประกาศมหาวิทยาลัย

มหา มกุฏราชวิทยาลัย เรื่องประกาศรับสมัครนักศึกษาประจำปีการศึกษา

3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

1) มีการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคน เพื่อให้การปรึกษา/ให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน หรือปัญหาส่วนตัว นอกจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นักศึกษายังสามารถเข้าปรึกษากับอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ทุกคน และอาจารย์ทุกคนจัดทำตารางเวลาการให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษาด้านวิชาการ และติดประกาศให้นักศึกษาทราบ

2) มีระบบการสื่อสารข้อมูลให้เข้าถึงนักศึกษาอย่างทั่วถึง เช่น การสื่อสารผ่าน Website หรือ E-Mail เป็นต้น

3) มีการสนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

4) มีการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

1) มีการทำรายงานการคงอยู่ของนักศึกษา

2) มีการทำบัญชีรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษา

3) มีการสำรวจความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

4. อาจารย์

4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

1) มีระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร

2) มีระบบการบริหารอาจารย์

3) มีระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

4.2 คุณภาพอาจารย์

1) มีแผนการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีคุณวุฒิปริญญาเอก

2) มีระบบการพัฒนาผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

3) มีการส่งเสริมให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการ

4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

1) มีการรายงานการคงอยู่ของอาจารย์

2) มีการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรและมีการรายงานผลการดำเนินงาน

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลผู้เรียน

5.1 การบริหารหลักสูตร

หลักสูตรมีการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างคณะ ประธานหลักสูตรทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบบและกลไกในการบริหารหลักสูตร มีดังนี้

5.1.1 มีการบริหารหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552 (TQF)

5.1.2 มีการบริหารหลักสูตรตามโครงสร้างคณะคือ คณะบดี รองคณะบดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทำหน้าที่ บริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานเลขานุการคณะทำหน้าที่ประสานงานอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนการบริหารทรัพยากรการจัดการ

5.1.3 มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนงานและแผนปฏิบัติการดังต่อไปนี้

1) ร่วมกันกำหนดปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย โดยยึดมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพในระดับอุดมศึกษา

2) กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา คุณลักษณะบัณฑิตและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่ต้องการ

3) ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ สู่กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552

4) เสนออาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาทำการประเมินประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

5) ส่งเสริม สนับสนุนอาจารย์ในหลักสูตรให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6) รับผิดชอบในการกำหนดแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เหมาะสม จัดอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะ อาจารย์ที่ปรึกษาภาคสนาม อาจารย์นิเทศ อาจารย์ประสานงานฝ่ายฝึกภาคเตรียมความพร้อมของนักศึกษา และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

7) จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณ ในการสร้างปรับปรุงห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และอื่นๆ อันจะเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

5.2 การบริหารจัดการเรียนการสอน

5.2.1 การเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดการเรียนการสอน

1) แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา

2) หลักสูตรมอบหมายผู้สอนเตรียมความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอน สื่อการสอน เอกสารประกอบการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งการติดตามผลการเรียนการสอนและการจัดทำรายงาน

5.2.2 การติดตามการจัดการเรียนการสอน

1) สาขาวิชาจัดทำระบบสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรค และขีดความสามารถของผู้สอน

2) สาขาวิชาสนับสนุนให้ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นความใฝ่รู้ของผู้เรียน และใช้สื่อประสมอย่างหลากหลาย

3) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน สาขาวิชา/มหาวิทยาลัยจัดทำระบบการประเมินผลผู้สอน โดยผู้เรียน ผู้สอนประเมินการสอนของตนเอง และผู้สอนประเมินผลรายวิชา

4) เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา สาขาวิชา ติดตามผลการประเมินคุณภาพการสอน การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

5) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละปี สาขาวิชาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรประจำปี ซึ่งประกอบด้วยผลการประเมินคุณภาพการสอน รายงานรายวิชา ผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา เสนอต่อคณบดี

6) อาจารย์ประจำหลักสูตรมีการประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานหลักสูตรประจำปี และนำผลจากการประชุมมาใช้ปรับปรุงกลยุทธ์การสอนทักษะของอาจารย์ผู้สอนในการใช้กลยุทธ์การสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของหลักสูตร และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรเสนอคณบดี

5.3 การติดตามประเมินผลหลักสูตร

1) มีการประชุมคณาจารย์ ในคณะอย่างน้อย 3 ครั้งต่อภาคการศึกษา โดยมีวาระที่ชัดเจนที่ให้หลักสูตรได้รับการทบทวนให้เนื้อหาทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2) มีการปรับปรุงแก้ไข มคอ.3 อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเจ้าหน้าที่คณะทำการแจ้งประสานและรวบรวมเอกสารที่มีการแก้ไข นำเสนอคณาจารย์ในที่ประชุมคณาจารย์

3) มีการประเมินผลหลักสูตร มาตรฐานผลการเรียนรู้ จากบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต เป็นประจำทุกปี

5.4 การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

5.4.1 การกำหนดคุณสมบัติคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิขั้นต่ำระดับปริญญาตรี

5.4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนของหลักสูตรนี้ ดำเนินการโดยการให้เข้ารับการฝึกอบรม การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การดูงาน การทำวิจัยร่วมกับอาจารย์และตีพิมพ์ ผลงานวิจัยและหรือนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการ การผลิตผลงานทางวิชาการ เช่น ทำ

หนังสือคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์การสอนต่างๆ เป็นต้น

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 มีระบบการดำเนินงานของคณะสังคมศาสตร์โดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ที่พักของนักศึกษา และมีห้องให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

6.2 มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น มีห้องสมุด มีระบบสืบค้นหนังสือ

6.3 มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีตัวบ่งชี้ที่ 1-5 ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่ 6-12 ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 80 % ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้ บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	×	×	×	×	×
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่ สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	×	×	×	×	×
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของ ประสพการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละ ภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และ รายงานผลการดำเนินการของประสพการณ์ ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิด สอนให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปี การศึกษา	×	×	×	×	×

6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	×	×	×	×	×
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		×	×	×	×
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศ หรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	×	×	×	×	×
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	×	×	×	×	×
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	×	×	×	×	×
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0				×	×
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0					×
ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)	9	10	10	11	12

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1.1.1 การประชุมร่วมของอาจารย์ในกลุ่มวิชา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ขอคำแนะนำ ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ หรือเพื่อนร่วมงาน

1.1.2 การแลกเปลี่ยนโดยสนทนากับนักศึกษา เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน ในช่วงของการเรียนแต่ละรายวิชา

1.1.3 การประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เปรียบเทียบพัฒนาการหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการใช้กลยุทธ์การสอนที่แตกต่างกัน

1.1.4 การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละ

รายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา

1.1.5 การประเมินรายวิชาออนไลน์ของฝ่ายทะเบียนและวัดผล

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ทุกภาคการศึกษา ตามระบบของคณะฯและมหาวิทยาลัย

การประเมินการสอนของอาจารย์โดยหัวหน้าภาควิชา หรือเพื่อนร่วมงาน ตามระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของอาจารย์/พนักงานสายผู้สอน

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 การประเมินหลักสูตร โดยนักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ เพื่อนำข้อมูลมาทบทวนและปรับปรุงการจัดการแผนการเรียน การจัดการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชาที่อาจซ้ำซ้อน ไม่ทันสมัย ยาก/ง่าย เป็นต้น

2.2 การประเมินหลักสูตรโดยศิษย์เก่า เพื่อติดตามผลการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรไปใช้ในการทำงาน

2.3 การประเมินผลโดยผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรนี้

2.4 การประเมินโดยการจัดประชุมสถาบันเครือข่ายสังคมสงเคราะห์ เพื่อทบทวนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของมาตรฐานผลการเรียนรู้

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินผลการจัดการหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามระบบการประเมินผลการจัดการหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการทุกสิ้นปีการศึกษา

4. การทบทวนผลการประเมินหลักสูตร วางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน

4.1 อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ผู้สอน นำผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ผู้บังคับบัญชา และหรือเพื่อนร่วมงาน แล้วแต่กรณี มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ

4.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์นำผลประเมินตามระบบการจัดการหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการทุกสิ้นปีการศึกษามาทบทวนและวิเคราะห์ พร้อมนำเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขในจุดที่มีข้อบกพร่องสำหรับปีการศึกษาถัดไป

4.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์นำผลการประเมินภาพรวมของหลักสูตรโดยนักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ โดยศิษย์เก่าและโดยผู้ใช้บัณฑิต เพื่อทบทวนและพิจารณาในการนำไปแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

รายการ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
1. ชื่อหลักสูตร	หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ Bachelor of Social Work Program in Social Work	หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ Bachelor of Social Work Program in Social Work	คงเดิม
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	คงเดิม
3. ชื่อย่อ	สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) Bachelor of Social Work (Social Work) B.S.W. (Social Work)	สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์) Bachelor of Social Work (Social Work) B.S.W. (Social Work)	คงเดิม
4. ปรัชญา	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการ ศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นธรรม ทางสังคม และการพัฒนาสังคม การ ยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมให้มีความสุขไม่เลือก ปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนและสิทธิ การเข้าถึงสวัสดิการสังคม ของทุก ภาค สอน การรับใช้สังคมและการสร างสำนึกในการรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ โดยบูรณาการพุทธศาสตร์กับวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์และสหวิชาชีพได้ อย่างเหมาะสม	สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการ ศึกษาเพื่อการสร้างความเป็นธรรม ทางสังคม และการพัฒนาสังคม การ ยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมให้มีความสุขไม่เลือก ปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชนและสิทธิ การเข้าถึงสวัสดิการสังคม ของทุก ภาค สอน การรับใช้สังคมและการสร างสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยบูรณาการพุทธศาสตร์และ เทคโนโลยีกับวิชาชีพ สังคม สงเคราะห์และสหวิชาชีพได้อย่าง เหมาะสม	เพื่อให้สอดคล้อง กับมาตรฐาน วิชาชีพสังคม สงเคราะห์และอัต ลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย
5. วัตถุประสงค์	1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ จรรยาบรรณทางวิชาชีพและชี้นำ สังคมไปในแนวทางที่ถูกต้องและ เหมาะสม	1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ จรรยาบรรณทางวิชาชีพและชี้นำ สังคมไปในแนวทางที่ถูกต้องและ เหมาะสม	

รายการ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะคติ และทักษะทางวิชาชีพ มีวิถีวิทยาในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในระดับจุลภาคและมหภาคได้ 3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์	2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะคติ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ มีวิถีวิทยาในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในระดับจุลภาคและมหภาคได้ 3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ ทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เทคโนโลยี และ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์	
6. โครงสร้าง หลักสูตร	หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	ปรับปรุงตามหลักสูตรหมวดศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย
	1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต	1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
	2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต	2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
	3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต	
	4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
	หมวดวิชาเฉพาะ	หมวดวิชาเฉพาะ	
	1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	คงเดิม
- รายวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต	- รายวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต		
- รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต	- รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต		

รายการ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	2) กลุ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ รวม 63 หน่วยกิต - รายวิชาบังคับ 48 หน่วยกิต - รายวิชาเลือก 15 หน่วยกิต	2) กลุ่มวิชาเอกสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ รวม 63 หน่วยกิต - รายวิชาบังคับ 48 หน่วยกิต - รายวิชาเลือก 15 หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิต
	3) กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 22 หน่วยกิต	3) กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 29 หน่วยกิต	
	หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	คงเดิม
	ตลอดหลักสูตร 151 หน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร 158 หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิต

7. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
1) รายวิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์		
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE1001 การต่อต้านการทุจริต	GE1001 การป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต	ปรับชื่อรายวิชา และคำอธิบาย
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE1002 ท้องถิ่นศึกษา	-	ตัดออก
-	GE1002 พระพุทธศาสนากับปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย	-	ตัดออก
-	GE1003 กระบวนการยุติธรรมและกฎหมาย ในชีวิตประจำวัน	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1004 สันติศึกษา	-	ตัดออก
	GE1004 สิทธิมนุษยชน คุณธรรมจริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต	-	ตัดออก
-	GE1005 พระปริตร พระเครื่อง และ โหราศาสตร์ไทย	เพิ่มเข้ามาใหม่

GE1006 ไทยศึกษา	-	ตัดออก
-	GE1006 พระพุทธศาสนากับจิตอาสาเพื่อพัฒนา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	-	ตัดออก
-	GE1007 ไทยศึกษากับพหุวัฒนธรรม	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE1008 ความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE1009 อนาคตสังคมไทยและสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE 1010 การเมืองการปกครองไทย	เพิ่มเข้ามาใหม่
2) รายวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์		
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้	-	ตัดออก
-	GE2001 แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	เพิ่มเข้ามาใหม่
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	-	คงเดิม
GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา	-	ตัดออก
-	GE2002 การคิดเชิงเหตุผลและการแก้ปัญหา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE2003 การวางแผนชีวิต	-	ตัดออก
-	GE2003 มนุษย์กับอารยธรรมและศาสนา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี	-	ย้ายเป็นวิชาเลือกกลุ่มวิชาเฉพาะพระพุทธศาสนา
-	GE2004 ชีวิต ความสุข ความตาย	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE2005 จิตวิทยากับชีวิต	-	ตัดออก
-	GE2005 ความเป็นผู้นำและการจัดการ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE2006 จิตวิทยากับชีวิตสมัยใหม่	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE2007 การพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อสุขภาพและสังคม	เพิ่มเข้ามาใหม่
3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต		

รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต	คงเดิม
GE3001 ภาษาไทย	GE3001 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	เปลี่ยนชื่อและคำอธิบายรายวิชา
GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	-	ตัดออก
GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	GE3002 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
-	GE3003 ทักษะการพูดการฟังภาษาอังกฤษ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3005 ธรรมชาติภาษาภาษาอังกฤษ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3004 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE3004 การแปลอังกฤษ	-	ตัดออก
-	GE3005 ธรรมชาติภาษาภาษาอังกฤษ	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE3005 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	GE3006 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพ	เปลี่ยนรหัสรายวิชาและรายชื่อวิชา
GE3006 ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม	GE3007 ภาษาจีนพื้นฐาน	เปลี่ยนรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชา
-	GE3008 ภาษาและวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3008 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE3009 การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน	เพิ่มเข้ามาใหม่
4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 3 หน่วยกิต		
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย	GE4001 สถิติเพื่อการวิจัยและการเรียนรู้	เปลี่ยนชื่อและคำอธิบายรายวิชา
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต	คงเดิม
GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	-	ตัดออก

-	GE4002 คณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการคิด	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการศึกษาขั้นค้ำ	-	ตัดออก
	GE4003 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้	เพิ่มเข้ามาใหม่
GE4004 วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	-	ตัดออก
-	GE 4004 ปัญญาประดิษฐ์	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE4005 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ขั้นค้ำ	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE4006 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	เพิ่มเข้ามาใหม่
-	GE4007 การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำหรับงาน ยุคดิจิทัล	เพิ่มเข้ามาใหม่

8. หมวดวิชาเฉพาะ

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	หมายเหตุ
กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วย กิต	คงเดิมทุกรายวิชา
วิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต	วิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต	คงเดิม
BU5001 ประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนา	BU5001 ประวัติศาสตร์ พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	คงเดิม
BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	คงเดิม
BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	คงเดิม
BU5005 พุทธวิถีไทย	BU5005 พุทธวิถีไทย	คงเดิม
BU5006 ภาษามาลีเพื่อการ ค้ำพระพุทธศาสนา	BU5006 ภาษามาลีเพื่อการ ค้ำพระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5007 ภาษามาลีเพื่อการ ค้ำพระพุทธศาสนา	BU5007 ภาษามาลีเพื่อการ ค้ำพระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	คงเดิม
รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต	รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วย	คงเดิม

	กิต	
BU5009 พระพุทธศาสนา มหายาน	BU5009 พระพุทธศาสนา มหายาน	คงเดิม
BU5010 ศาสนศึกษา	BU5010 ศาสนศึกษา	คงเดิม
BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการ เผยแผ่พระพุทธศาสนา	BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการ เผยแผ่พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5012 วรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนาของไทย	BU5012 วรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนาของไทย	คงเดิม
BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	คงเดิม
BU5014 พระพุทธศาสนากับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	BU5014 พระพุทธศาสนากับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	คงเดิม
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลก ภิวัตน์	BU5015 พระพุทธศาสนากับ โลกภิวัตน์	คงเดิม
BU5016 พระพุทธศาสนากับการ พัฒนาแบบยั่งยืน	BU5016 พระพุทธศาสนากับการ พัฒนาแบบยั่งยืน	คงเดิม
BU5017 พระพุทธศาสนาใน สังคมไทยร่วมสมัย	BU5017 พระพุทธศาสนาใน สังคมไทยร่วมสมัย	คงเดิม
BU5018 การบริหารกิจการ พระพุทธศาสนา	BU5018 การบริหารกิจการ พระพุทธศาสนา	คงเดิม

กลุ่มวิชาเฉพาะสังคมสงเคราะห์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
กลุ่มวิชาเอก 63 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาเอก 63 หน่วยกิต	คงเดิม
วิชาบังคับ 48 หน่วยกิต	วิชาบังคับ 48 หน่วยกิต	คงเดิม
SO1201 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น 3 (3-0-6) ศึกษาความหมาย ปรัชญา แนวคิด ความสำคัญ และความจำเป็นของวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ หลักการ และวิธีการ กระบวนการทางสังคมสงเคราะห์ วิชาการ ของการสังคมสงเคราะห์ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ พัฒนาการของงานสังคม สงเคราะห์ไทยในบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง บทบาท หน้าที่ ลักษณะการให้บริการทาง สังคมสงเคราะห์สาขาต่าง ๆ	SO1201 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น 3(3-0-6) ความหมาย ปรัชญา แนวคิด ความสำคัญ ของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หลักการ วิธีการ กระบวนการ ทักษะทางวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ จรรยาบรรณทางวิชาชีพสังคม สงเคราะห์และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ ความเป็นมาของการสังคมสงเคราะห์ในประเทศ และต่างประเทศ งานสังคมสงเคราะห์ไทยใน บริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลง บทบาท หน้าที่ ลักษณะการให้บริการทางสังคมสงเคราะห์สาขา	เปลี่ยน สังเขป รายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	ต่าง ๆ	
SO1202 จริยธรรมวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ 3 (3-0-6) แนวคิด ปรัชญา คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมืองและสิทธิสวัสดิการ แนวคิดมนุษยนิยม คุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นธรรมทางสังคม อันเป็นหลักคิดพื้นฐานของการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ จรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ตามมาตรฐานสากลและตามกฎหมายวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ จรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อผู้ใช้บริการ ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ต่อหน่วยงาน ต่อวิชาชีพ และต่อสังคม	SO1202 จริยธรรมทางวิชาชีพและคุณค่าความเป็นมนุษย์ 3(3-0-6) แนวคิด ทฤษฎี และปัญหาพื้นฐานทางจริยศาสตร์ในมิติของศาสนา กฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาชีพในงานสวัสดิการสังคม กระบวนการทัศน์ในการทำความเข้าใจมนุษย์ จริยธรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พัฒนาการจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ การวิเคราะห์ประเด็นทางจริยธรรมและประเด็นทางสิทธิมนุษยชนเพื่อการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อต่อคุณค่าความเป็นมนุษย์ ผ่านสถานการณ์จำลองรายการกรณี	เปลี่ยนชื่อรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
SO1203 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 3(3-0-6) แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพลวัตพฤติกรรมมนุษย์ การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปฏิสนธิถึงวัยชรา ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัยโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับพลวัตการเปลี่ยนแปลงสังคม กลไกทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม ล้อมทางสังคม ที่มีผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างความ ต้องการของมนุษย์ และความคาดหวังของสังคม	SO1204 พลวัตพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง 3(3-0-6) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพลวัตพฤติกรรมมนุษย์ พัฒนาการของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปฏิสนธิถึงวัยชรา และเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในแต่ละช่วงวัยโดยเชื่อมโยงกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงสังคม กลไกทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่มีผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างความ ต้องการของมนุษย์และความคาดหวังของสังคม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO1204 ปัญหาสังคมและมาตรการทางสังคม 3(3-0-6) ศึกษาความสำคัญของปัญหาสังคม แนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิวัฒนาการในการวิเคราะห์ปัญหาสังคมระดับต่าง ๆ ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาสังคมในประเทศไทย รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนา	SO1205 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม 3 (3-0-6) แนวคิด ทฤษฎี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และปัญหาสังคม บทบาทของสถาบันทางสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง พลวัตการเปลี่ยนแปลง	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนชื่อรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
สังคมทั้งในด้านป้องกันแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนา	ทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อระบบ ความสัมพันธ์ทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ อุดมการณ์ทางสังคม ปัญหาสังคม การผนวกรวมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มาตรการทั้งเชิงรับและเชิงรุกที่จะนำไปสู่ การสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนา สังคม	
SO1205 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาสังคม 3 (3-0-6) ศึกษาปรัชญา แนวคิด และทฤษฎี ในการพัฒนาสังคม รวมทั้งองค์ประกอบที่มี ผลต่อพัฒนาการของสังคม โครงสร้างทาง สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง พลวัต การเปลี่ยนแปลงของสังคม และผลกระทบที่มี ต่อคน ครอบครัว ชุมชนและสังคมทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	SO1206 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาสังคม 3(3-0-6) ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีในการ พัฒนาสังคมและทฤษฎีก่อนทันสมัย ทันสมัย และหลังทันสมัยของสำนักคิดต่าง ๆ รวมทั้งการ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการของสังคม โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การเปลี่ยนแปลงของสังคมและ ผลกระทบที่มีต่อคน ครอบครัว ชุมชนและสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขป รายวิชา
SO1206 สวัสดิการสังคมตามแนวพุทธ ศาสตร์ 3(3-0-6) ศึกษาแนวคิด ปรัชญา หลักธรรม วิธีการปฏิบัติ รูปแบบ พัฒนาการ เป้าหมาย ของการสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ในพระพุทธศาสนา และการประยุกต์ใช้ในงาน สวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ทั้งใน ระดับจุลภาคและมหภาค		ตัดออก
SO1207 พระพุทธศาสนากับการสังคม สงเคราะห์ 3(3-0-6) ศึกษาแนวคิด หลักคำสอน และ บทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการสังคม สงเคราะห์ โดยเน้นบทบาทของสถาบันสงฆ์ และองค์กรทางพระพุทธศาสนา ในการให้ ความช่วยเหลือแก่บุคคล กลุ่ม และชุมชน ที่ สอดคล้องกับบริบทพื้นถิ่นและสังคมไทย	SO1208 พระพุทธศาสนากับการสังคม สงเคราะห์ 3(3-0-6) แนวคิด ปรัชญา หลักธรรม วิธีการ ปฏิบัติ พัฒนาการ เป้าหมายของการสังคม สงเคราะห์ในพระพุทธศาสนา และบทบาทของ พระพุทธศาสนาที่มีต่อการสังคมสงเคราะห์ โดย เน้นบทบาทของสถาบันสงฆ์และองค์กรทาง พระพุทธศาสนา ในการให้ความช่วยเหลือและ ฟื้นฟูเยียวยาทางจิตใจแก่บุคคล กลุ่ม และชุมชน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขป รายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ดินและสังคมไทย	
SO1208 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 3(2-1-6) วิธีการต่าง ๆ ในการค้นคว้าหาความรู้ แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ สถิติเบื้องต้นที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย ผักกาดทำวิจัยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การตั้งคำถามการวิจัย แนวคิด และสมมติฐาน การกำหนดประชากร การสุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการนำเสนอผลการวิจัย ทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ รวมทั้งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประกอบการฝึกปฏิบัติ	SO1213 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1 3(2-2-6) วิธีการต่างๆ ในการค้นคว้าหาความรู้ แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้กับงานสังคมสงเคราะห์ สถิติเบื้องต้นที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย ผักกาดทำวิจัยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การตั้งคำถามการวิจัย แนวคิด และสมมติฐาน การกำหนดประชากร การสุ่มตัวอย่าง การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการนำเสนอผลการวิจัย เชิงปริมาณ รวมทั้งใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประกอบการฝึกปฏิบัติ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO1209 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3(2-1-6) แนวคิด และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และการฝึกปฏิบัติ	SO1214 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2 3(2-2-6) ฝึกทักษะกระบวนการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ที่เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพในฐานะเป็นวิธีการหลักและเครื่องมือสำคัญสำหรับพัฒนานโยบายและคุณภาพการให้บริการ กระบวนวิจัยจากการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานวิจัยร่วมกันระหว่างนักสังคมสงเคราะห์และกลุ่มเป้าหมายระดับบุคคลและกลุ่ม โดยยึดถือหลักจรรยาบรรณนักวิจัยและจรรยาบรรณการวิจัยในคน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขป รายวิชา
SO1210 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย 3(2-1-6) ประวัติ แนวคิด ทฤษฎี หลักการวิธีการ กระบวนการ ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ และการเขียนรายงานการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์	SO1209 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย 3(2-2-6) ประวัติ แนวคิด หลักการ ทฤษฎีวิธีการ ทักษะ และกระบวนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย เครื่องมือในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ เช่น แผนผังครอบครัว, แนวคิดนิเวศ, การเล่าเรื่อง เป็นต้น และการจัดการรายกรณี การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ การระดมทรัพยากรมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดบริการทางสังคม และการนำ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน น สังเขป รายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	หลักสูตรทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย	
SO1211 การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม 3(2-1-6) ปรึกษา แนวคิด ทฤษฎี จุดมุ่งหมาย หลักการ วิธีการ กระบวนการ ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กลุ่ม แนวทางการจัดตั้งและการดำเนินการสังคมสงเคราะห์กลุ่ม ลักษณะต่าง ๆ บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการดำเนินงาน การเป็นผู้นำกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม การวิเคราะห์ความต้องการ ปัญหาข้อขัดแย้งและปฏิกริยากลุ่ม วิธีการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มและบุคคลในการพัฒนาตนเอง	SO1210 การสังคมสงเคราะห์กลุ่ม 3(2-2-6) ปรึกษา แนวคิด ทฤษฎี จุดมุ่งหมาย หลักการ วิธีการ กระบวนการ ทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กลุ่ม แนวทางการจัดตั้งและการดำเนินการสังคมสงเคราะห์กลุ่ม ลักษณะต่าง ๆ บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการดำเนินงาน การเป็นผู้นำกลุ่ม การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม การวิเคราะห์ความต้องการ ปัญหาข้อขัดแย้งและปฏิกริยากลุ่ม วิธีการดำเนินงานด้วยกระบวนการกลุ่มเพื่อให้ความช่วยเหลือกลุ่มและบุคคลในการพัฒนาตนเองโดยการเสริมพลังอำนาจ การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ การระดมทรัพยากรมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานและการจัดบริการทางสังคม ทัศนศึกษาเชิงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์กลุ่มที่สนใจ และการนำหลักสูตรทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์กลุ่ม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขปรายวิชา
SO1212 การสังคมสงเคราะห์ชุมชน 3(2-1-6) แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ เทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างบูรณาการ การจัดระเบียบชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและวัฒนธรรมชุมชน สวัสดิการชุมชนและสวัสดิการพื้นที่ การจัดการความรู้โดยชุมชน บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในฐานะผู้ร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสู่ความเป็นธรรม	SO1211 การสังคมสงเคราะห์ชุมชน 3(2-2-6) แนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ เทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างบูรณาการ เครื่องมือในการปฏิบัติงานชุมชน เช่น แผนที่เดินดิน ประวัติศาสตร์ชุมชน และปฏิทินวัฒนธรรม เป็นต้น การจัดระเบียบชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและวัฒนธรรมชุมชน สวัสดิการชุมชนและสวัสดิการพื้นที่ การจัดการความรู้โดยชุมชน บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในฐานะผู้ร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสู่ความเป็นธรรม การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ การระดมทรัพยากรมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานและการ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขปรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	จัดบริการทางสังคม และการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ชุมชน	
SO1213 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม 3(2-1-6) ศึกษาปรัชญาแนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบนโยบายสังคม การกำหนดนโยบายทั้งในระดับประเทศและองค์การ ความสัมพันธ์ของการบริหารและนโยบายสังคม การวิเคราะห์นโยบายกระบวนการบริหารงาน ทักษะทางนโยบายและกลยุทธ์การบริหาร การจัดการโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ ขององค์การสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	SO1212 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม 3(2-2-6) ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี องค์ประกอบ นโยบายสวัสดิการสังคมและการบริหารจัดการ การวิเคราะห์นโยบาย ทักษะและเทคนิคในการแสวงหาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายและการวางแผนในงานสวัสดิการสังคม ทักษะกระบวนการและกลยุทธ์การบริหาร องค์การ องค์ประกอบการบริหารองค์การสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ การจัดทำโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ มาตรฐานการปฏิบัติงาน การนิเทศงานสังคมสงเคราะห์ การบริหารทรัพยากรบุคคล การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร การบริหารเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์การสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ในประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขปรายวิชา
SO1214 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย 3(3-0-6) ศึกษาระบบกฎหมาย ปรัชญาแนวคิด ตัวยกกฎหมาย กระบวนการ และกฎหมายทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและงานสังคมสงเคราะห์ วิเคราะห์ปัญหาข้อโต้แย้งทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับกฎหมายดังกล่าว	SO1207 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย 3(3-0-6) ระบบกฎหมาย ปรัชญา แนวคิด ตัวยกกฎหมาย กระบวนการ และกฎหมายทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการสังคมและงานสังคมสงเคราะห์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายทางสังคม วิเคราะห์ปัญหาข้อโต้แย้งทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์กับกฎหมายดังกล่าว	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขปรายวิชา
SO1215 สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3(3-0-6) แนวคิด หลักการสวัสดิการสังคม พัฒนาการและความสัมพันธ์ของสวัสดิการกับการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรมใน	SO1203 สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3(3-0-6) แนวคิด หลักการสวัสดิการสังคม พัฒนาการและความสัมพันธ์ของสวัสดิการกับการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ หลักสิทธิมนุษยชน หลักความยุติธรรมในสังคม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขปรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
สังคม องค์ประกอบ หลักการ กลไก และ บทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในมิติและระดับต่าง ๆ ที่มีต่อความมั่นคงและการพัฒนามนุษย์ นโยบายสังคม รัฐสวัสดิการ ระบบความมั่นคงทางสังคม และ สวัสดิการพหุลักษณะ	องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในมิติและระดับต่าง ๆ ที่มีต่อความมั่นคงและการพัฒนามนุษย์ นโยบายสังคม รัฐสวัสดิการ ระบบความมั่นคงทางสังคม สวัสดิการพหุลักษณะ และ กรณีศึกษาระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในต่างประเทศ	
SO1216 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3(2-1-6) ฝึกฝนนักศึกษาในการวิเคราะห์งานสังคมสงเคราะห์ โดยใช้ความรู้จากการศึกษาภาคทฤษฎีและประสบการณ์จากการฝึกภาคปฏิบัติ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทัศนคติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ	SO1216 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ 3(2-2-6) ศึกษา ค้นคว้า อภิปราย เพื่อสร้างเสริมความรู้ ทัศนคติ ทักษะทางวิชาชีพ การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับวิธีการสังคมสงเคราะห์กับระบบสวัสดิการสังคมในระดับจุลภาค ระดับมัชฌิมภาค และมหภาค การวิเคราะห์สถานการณ์การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ภูมิภาคและท้องถิ่น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยน สังเขป รายวิชา
	SO1215 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3(2-2-6) หลักการ กระบวนการ ขั้นตอนการให้การปรึกษา ทักษะและเทคนิคการประยุกต์แนวคิดทฤษฎีทางการให้การปรึกษาและจิตบำบัดในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ผ่านกรณีศึกษา โดยฝึกฝนทักษะการให้การปรึกษาในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ให้สามารถตระหนักรู้จักตนเอง และเข้าใจบทบาท การทำหน้าที่ทางสังคมของตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคมได้	เปลี่ยนรหัสรายวิชา ปรับเป็นวิชาบังคับ
วิชาเลือก 15 หน่วยกิต	วิชาเลือก 15 หน่วยกิต	

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
SO1217 พระพุทธศาสนากับการสังคม สงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย 3(3-0-6) ศึกษาหลักคำสอนและบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการสังคมสงเคราะห์ โดยเน้นบทบาทของสถาบันสงฆ์ องค์กรทางพระพุทธศาสนา โรงพยาบาล และชุมชน ในการเยียวยาร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญาของผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย รวมทั้งพัฒนาให้เกิดระบบและกลไกในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้ายอย่างมีส่วนร่วม	SO1221 พระพุทธศาสนากับการสังคม สงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย 3(3-0-6) ศึกษาหลักคำสอนและบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการสังคมสงเคราะห์ โดยเน้นบทบาทของสถาบันสงฆ์ องค์กรทางพระพุทธศาสนา โรงพยาบาล และชุมชน ในการเยียวยาร่างกาย จิตใจ สังคม ปัญญาของผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้าย การดูแลแบบประคับประคอง รวมทั้งพัฒนาให้เกิดระบบและกลไกในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังและผู้ป่วยระยะสุดท้ายและการดูแลแบบประคับประคองอย่างมีส่วนร่วม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา
SO1218 พระพุทธศาสนากับผู้สูงอายุ 3(3-0-6) วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดูแลและพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุแบบองค์รวม อาทิ ร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา บทบาทของสถาบันสงฆ์ องค์กรทางพระพุทธศาสนาในการดูแลผู้สูงอายุในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน การหนุนสร้างพลังคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุ การจัดการและการพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่เอื้อ/สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ	SO1222 พระพุทธศาสนากับผู้สูงอายุ 3(3-0-6) วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ พระพุทธศาสนาที่บววัฒนธรรม การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดูแลและพัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุแบบองค์รวม อาทิ ร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา บทบาทของสถาบันสงฆ์ องค์กรทางพระพุทธศาสนาในการดูแลผู้สูงอายุในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชน การหนุนสร้างพลังคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้สูงอายุ การจัดการและการพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่เอื้อ/สนับสนุนการดูแลผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO1219 เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคม สงเคราะห์ 3(2-1-6) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การค้นหา การสร้าง การจัดเก็บข้อมูลและการเผยแพร่สารสนเทศในงานสังคมสงเคราะห์	SO1217 เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคม สงเคราะห์ 3(2-2-6) ศึกษาองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ การสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัยต่างๆ การรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งการสร้างสื่อดิจิทัลเพื่อการสื่อสารสาธารณะ เช่น เว็บเพจ คลิป ละคร หนังสือ เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานสังคมสงเคราะห์ การเลือกใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศประเภท	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
	ต่างๆ การจัดระบบฐานข้อมูลและนำเสนอข้อมูล เพื่อพัฒนางานสังคมสงเคราะห์และการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ในระดับ จุลภาค มัชฌิมภาค และมหภาค	
SO1220 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา 3(3-0-6) ปรัชญา เป้าประสงค์ และ จุดมุ่งหมายของการศึกษาและสวัสดิการด้าน การศึกษาในฐานะมรรควิธีในการพัฒนา ศักยภาพมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงทาง สังคม หลักและวิธีการและรูปแบบในการ ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา รูปแบบในการปฏิบัติงานการสังคมสงเคราะห์ ในโรงเรียนกับครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน บทบาท และหน้าที่ของการสังคมสงเคราะห์ทาง การศึกษาเพื่อการพัฒนา นโยบายสวัสดิการ ด้านการศึกษา	SO1223 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา 3(3-0-6) ปรัชญา เป้าประสงค์และจุดมุ่งหมาย ของการศึกษาและสวัสดิการด้านการศึกษาใน ในฐานะมรรควิธีในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์และ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หลักและวิธีการและ รูปแบบในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทาง การศึกษา รูปแบบในการปฏิบัติงานการสังคม สงเคราะห์ในโรงเรียนกับครู บุคลากร นักเรียน นักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน บทบาทและหน้าที่ของการสังคมสงเคราะห์ทาง การศึกษา การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพเพื่อ การพัฒนานโยบายสวัสดิการด้านการศึกษา	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา
SO1221 ภาษาอังกฤษสำหรับงาน สังคมสงเคราะห์ 3(3-0-6) ศึกษาและฝึกฝนโครงสร้างศัพท์และ ส่วนวนภาษาอังกฤษที่ใช้อย่างแพร่หลายใน งานสังคมสงเคราะห์ พร้อมทั้งฝึกหัดการใช้ ศัพท์และสำนวนในการฟัง พูด และอ่าน ฝ กฝนแนวทางในการอ่านและเขียนข้อความที่ เน้นเนื้อหาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เช่น การอ่านตำรา บทความวารสาร การเขียน จดหมายโต้ตอบ และการเขียนรายงาน	SO1224 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสังคม สงเคราะห์ 3(3-0-6) ศึกษาและฝึกฝนโครงสร้างศัพท์และ ส่วนวนภาษาอังกฤษที่ใช้อย่างแพร่หลายใน งานสังคมสงเคราะห์ พร้อมทั้งฝึกหัดการใช้ศัพท์ และสำนวนในการฟัง พูด และอ่าน ฝ กฝนแนวทางในการอ่านและเขียนข้อความที่ เน้นเนื้อหาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เช่น การอา นตำรา บทความวารสาร การเขียนจดหมายโต้ ตอบ และการเขียนรายงาน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO1222 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชน ในงานสวัสดิการสังคม 3(3-0-6) ปรัชญา พัฒนาการกระบวน ทิศนของสิทธิมนุษยชน กระบวนการ เคลื่อนไหวและกลไกเกี่ยวกับสิทธิ มนุษยชนในระดับประเทศและสากล กา รพิทักษ์สิทธิ กลยุทธ์และเครื่องมือการ	SO1225 การเสริมสร้างสิทธิมนุษยชนใน งานสวัสดิการสังคม 3(3-0-6) ปรัชญา พัฒนาการกระบวนทัศน์ของ สิทธิมนุษยชน กระบวนการเคลื่อนไหวและกลไก เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศและ สากล การพิทักษ์สิทธิ กลยุทธ์และเครื่องมือการ ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน บทบาทขององค์กร สวัสดิการสังคมในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน บทบาทขององค์กรสวัสดิการสังคมในการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย	ในประเทศไทย	
SO1223 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3(3-0-6) แนวคิดทฤษฎีและปฏิบัติการในมิติของเพศสภาพ ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการพัฒนาสังคมและการหนุนเสริมความมั่นคงของมนุษย์ ปรากฏการณ์ สภาพและเหตุการณ์จริงในชีวิตทางสังคม ดาน ต่าง ๆ ที่สะท้อนความไม่เท่าเทียมทางเพศ ทางเลือกที่เหมาะสมกับการพัฒนาสังคมและการหนุนเสริมความมั่นคงของมนุษย์ที่ตอบสนองความเท่าเทียมทางเพศ	SO1226 เพศสภาพกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3(3-0-6) แนวคิดทฤษฎีและปฏิบัติการในมิติของเพศสภาพ แนวคิดสตรีนิยม ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการพัฒนาสังคมและการหนุนเสริมความมั่นคงของมนุษย์ ปรากฏการณ์ สภาพและเหตุการณ์จริงในชีวิตทางสังคมด้านต่างๆ ที่สะท้อนความไม่เท่าเทียมทางเพศ ทางเลือกที่เหมาะสมกับการพัฒนาสังคมและการหนุนเสริมความมั่นคงของมนุษย์ที่ตอบสนองความเท่าเทียมทางเพศ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
SO1224 สวัสดิการสังคมและประชาคมอาเซียน 3(3-0-6) ความเป็นมา แนวคิด และหลักสวัสดิการสังคมของประชาคมอาเซียน ภายใต้กรอบความร่วมมือสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ระบบสวัสดิการสังคม และการคุ้มครองทางสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียน	SO1227 สวัสดิการสังคมและประชาคมอาเซียน 3(3-0-6) ความเป็นมา แนวคิด และหลักสวัสดิการสังคมของประชาคมอาเซียน ภายใต้กรอบความร่วมมือสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ระบบสวัสดิการสังคม การคุ้มครองทางสังคมในกลุ่มประเทศอาเซียนและความร่วมมือของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในประชาคมอาเซียน	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
SO1225 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ 3(3-0-6) ความหมาย ขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ รวมถึงแนวคิด ข้อมูล สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยบริการด้านสุขภาพแต่ละระดับ การประยุกต์ใช้ในแนวคิดที่เกี่ยวข้องในการ	SO1228 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ ฝายกาย 3(3-0-6) ความหมาย ขอบเขต กลุ่มเป้าหมาย มาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝายกาย รวมถึงแนวคิด นโยบาย กฎหมาย และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในหน่วยบริการด้านสุขภาพแต่ละระดับ การประยุกต์ใช้ในแนวคิดที่	เปลี่ยนชื่อรายวิชา เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ	
SO1226 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต 3(3-0-6) ความรู้เรื่องสุขภาพจิต การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพยาธิสภาพทางจิต โรคและอาการทางจิตเวชที่สำคัญๆ กฎหมายและนโยบายด้านสุขภาพจิต สิทธิผู้ป่วยจิตเวช การป้องกันปัญหาสุขภาพจิตการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช รูปแบบการบำบัดรักษาทางจิตเวชต่างๆ ความหมาย ขอบเขตและวิวัฒนาการของงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	SO1229 การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต 3(3-0-6) ความรู้เรื่องสุขภาพจิต การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีผลต่อพยาธิสภาพทางจิต โรคและอาการทางจิตเวชที่สำคัญๆ กฎหมายและนโยบายด้านสุขภาพจิต สิทธิผู้ป่วยจิตเวช การป้องกันปัญหาสุขภาพจิตการฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตเวช รูปแบบการบำบัดรักษาทางจิตเวชต่างๆ จิตเวชชุมชน ความหมาย ขอบเขตและวิวัฒนาการของงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิตและการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
SO1227 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์ 3(2-1-6) หลักการ กระบวนการ ขั้นตอนการให้การปรึกษา เทคนิคการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีทางการให้การปรึกษาและจิตบำบัดในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เพื่อการช่วยเหลือทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม ใจสามารถตระหนักรู้จักตนเอง และเข้าใจบทบาท การทำหน้าที่ทางสังคมของตนเอง สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคมได้		ปรับเป็นวิชาบังคับ
SO1228 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์ 3(2-1-6) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง หลักการบริหารจัดการความขัดแย้ง พัฒนาการและกระบวนการจัดการความขัดแย้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทักษะและเทคนิคการจัดการความขัดแย้งใน	SO1218 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์ 3(2-2-6) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง หลักการบริหารจัดการความขัดแย้ง พัฒนาการและกระบวนการจัดการความขัดแย้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทักษะและเทคนิคการจัดการความขัดแย้งในรูปแบบต่าง ๆ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
รูปแบบต่าง ๆ การเจรจาต่อรอง การไกลเกลี่ย เป็นต้น รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์และทีมงานสหวิชาชีพในการ ปกป้องคุ้มครองด้วย กระบวนการเสริมสร้าง พลังอำนาจการพิทักษ์สิทธิกระบวนการทาง กฎหมาย และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ใน การจัดการความขัดแย้ง	การใช้สุนทรียสนทนา การเจรจาต่อรอง การไกล เกลี่ย เป็นต้น รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์และทีมงานสหวิชาชีพในการ ปกป้องคุ้มครองด้วย กระบวนการเสริมสร้าง พลังอำนาจการพิทักษ์สิทธิกระบวนการทาง กฎหมาย และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ ใน การจัดการความขัดแย้ง	
SO1229 สวัสดิการครอบครัวและเด็ก 3(3-0-6) ความหมาย ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความสำคัญของสวัสดิการครอบครัวและ เด็ก พลวัตการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวและ สังคมที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการครอบครัวและ เด็ก หลักการ วิธีการจัดสวัสดิการ และบริการ สวัสดิการครอบครัวและเด็กของต่างประเทศ และประเทศไทย หน่วยงานที่ให้บริการ สวัสดิการครอบครัวและเด็ก บทบาทของนัก สังคมสงเคราะห์ที่ทำงานด้านสวัสดิการ ครอบครัวและเด็ก ตลอดจนแนวทางการจัด สวัสดิการครอบครัวและเด็ก	SO1230 สวัสดิการครอบครัวและเด็ก 3(3-0-6) ความหมาย ขอบเขต วัตถุประสงค์ และความสำคัญของสวัสดิการครอบครัวและ เด็ก พลวัตการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวและ สังคมที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการครอบครัวและ เด็ก หลักการ วิธีการจัดสวัสดิการ การคุ้มครอง เด็ก กระบวนการประเมินสภาวะเด็กและ ครอบครัว การบริการสวัสดิการครอบครัวและ เด็กของต่างประเทศและประเทศไทย หน่วยงาน ที่ให้บริการสวัสดิการครอบครัวและเด็ก บทบาท ของนักสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานด้านสวัสดิการ ครอบครัวและเด็ก ตลอดจนแนวทางการจัด สวัสดิการครอบครัวและเด็ก	เปลี่ยนรหัสรายวิชา
SO1230 สวัสดิการผู้สูงอายุ 3(3-0-6) แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อ ประยุกต์ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ ระบบ สวัสดิการและการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ทั้งเชิงนโยบายและปฏิบัติ	SO1231 สวัสดิการผู้สูงอายุ 3(3-0-6) แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เพื่อ ประยุกต์ใช้ในงานสังคมสงเคราะห์ ระบบ สวัสดิการและการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุ ทั้ง เชิงนโยบายและปฏิบัติ การพัฒนาศักยภาพ ผู้สูงอายุในระดับต่าง ๆ การทำงานกับครอบครัว เพื่อดูแลและคุ้มครองผู้สูงอายุ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา
SO1231 สวัสดิการผู้พิการ 3(3-0-6) ลักษณะ ประเภท และสาเหตุ ของความพิการ ผลกระทบของความ พิการที่มี ต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม ความต้องการที่ จำเป็นของผู้พิการและครอบครัว	SO1232 สวัสดิการคนพิการ 3(3-0-6) ลักษณะ ประเภท และสาเหตุ ของ ความพิการ ผลกระทบของความพิการที่มีต่อ บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม ความต้องการที่จำเป็นของคนพิการและ ครอบครัว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ การ จัดบริการด้านต่างๆ สำหรับคนพิการ บทบาท	เปลี่ยนชื่อรายวิชา เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ การ จัดบริการด้านต่าง ๆ สำหรับผู้พิการ	นักสังคมสงเคราะห์ในการทำงานกับคนพิการ	
SO1232 สวัสดิการแรงงานและ ประกันสังคม 3(3-0-6) แนวคิด หลักการ สวัสดิการ แรงงานและการประกันสังคม การ เจรจาต่อรองสภาพการทำงานและ สภาพการจ้างงาน ประเภท หน้าที่ ระบบ ขอบข่ายการประกันสังคม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม และปัญหาสวัสดิการแรงงาน	SO1233 สวัสดิการแรงงานและ ประกันสังคม 3(3-0-6) แนวคิด หลักการ สวัสดิการแรงงาน และการประกันสังคม การเจรจาต่อรองสภาพ การทำงานและสภาพการจ้างงาน ประเภท หน้าที่ ระบบ ขอบข่ายการประกันสังคม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัญหาสวัสดิการแรงงาน และบทบาทของนัก สังคม สงเคราะห์ ในด้านแรงงาน และ ประกันสังคม	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา
SO1233 การป้องกันอาชญากรรมและการ ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด 3(3-0-6) แนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับปัญหา อาชญากรรม รูปแบบ และกระบวนการใน การป้องกันอาชญากรรม หลักการและวิธีการ ทางสังคมสงเคราะห์ในการฟื้นฟู แก่ใจ และ บำบัดผู้กระทำผิด		ตัดออก
SO1234 สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการ ยุติธรรม 3(2-1-6) แนวคิด หลักการ วิธีการ และ พัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับ กระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งาน สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมทาง อาญา ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้ม และแนวทางแก้ไขปัญหาของงานสังคม สงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม และมีการ จัดการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	SO1219 สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการ ยุติธรรม 3(2-2-6) แนวคิด หลักการ วิธีการ และ พัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับ กระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งานสังคม สงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หลักการยุติธรรมสมานฉันท์ และหลักยุติธรรม ชุมชน ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้ม และแนวทางแก้ไขปัญหาของงานสังคม สงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม การ ปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ (มีการศึกษาดูงาน)	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา
SO1235 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มี ความเปราะบางทางสังคม 3(3-0-6) พลวัตทางสังคม สถานการณ์ที่	SO1234 สวัสดิการสังคมในกลุ่มผู้มี ความเปราะบางทางสังคม 3(3-0-6) พลวัตทางสังคม สถานการณ์ที่นำไปสู่ ความเปราะบางทางสังคม และผลกระทบต่อ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
นำไปสู่ความเปราะบางทางสังคม และผลกระทบต่อกลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม อาทิ กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มผู้มีความจำเป็นพิเศษ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ชชาติพันธุ์ และวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับสวัสดิการสังคมและการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์	กลุ่มที่มีความเปราะบางทางสังคม อาทิ กลุ่มผู้ติดสารเสพติด กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มผู้มีความจำเป็นพิเศษ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ชชาติพันธุ์ และวัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับสวัสดิการสังคมที่แตกต่างหลากหลายและการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์	
	SO1220 การจัดการภัยพิบัติ 3(2-2-6) ความหมาย ประเภท ของภัยพิบัติ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและวิธีการ และ แนวทางการจัดการภัยพิบัติ วงจรการจัดการภัย พิบัติ มาตรฐานในการบริหารจัดการภัยพิบัติ บทบาทหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและการ ฟื้นฟูและพัฒนาภายหลังภัยพิบัติ บทหลักการ ของการเสริมพลังและการปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ (มีการศึกษาดูงาน)	เพิ่มใหม่
กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 22 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 29 หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิต
SO1236 การดูงานและสัมมนา 3(2-1-6) เรียนรู้การปฏิบัติงานขององค์กรสังคม สงเคราะห์ของภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรประชาชน มุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด นโยบาย การบริหารงานและการดำเนินงาน ขององค์กรที่มีความหลากหลายของ สังคมไทย รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดกระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เสริมสร้างทัศนคติทาง วิชาชีพที่ดีของนักศึกษา (มีการศึกษาดูงาน)	SO1235 การดูงานและสัมมนา 3(2-2-6) เรียนรู้การปฏิบัติงานขององค์กรสังคมสง เคราะห์ และองค์กรสวัสดิการสังคมภาครัฐและ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร ประชาชน มุ่งให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับ แนวคิด นโยบาย การบริหารงานและการ ดำเนินงานขององค์กรที่มีความหลากหลายของ สังคมไทย การปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ รวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เสริมสร้างทัศนคติทางวิชาชีพที่ดีของ นักศึกษา (มีการศึกษาดูงาน)	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา
SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 5(0-15-0) ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ ความรู้ทางสวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์ โดยนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ และทักษะการ	SO1236 การฝึกภาคปฏิบัติ 1 7(0-21-0) ฝึกให้นักศึกษาเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทางสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ โดย นำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ กระบวนการ และทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะ	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา เพิ่มเติมหน่วยกิต และชั่วโมงฝึก

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย ไปปฏิบัติในหน่วยงานหรือองค์การที่ให้บริการ (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 250 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)	ราย ไปปฏิบัติในหน่วยงานหรือองค์การที่ให้บริการ โดยตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 355 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)	ภาคปฏิบัติ
SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 5(0-15-0) ฝึกให้นักศึกษาได้นำวิธีการสังคมสงเคราะห์กลุ่ม ไปใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือองค์การที่ให้บริการ โดยนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ทักษะทางวิชาชีพ โดยเฉพาะการนำวิธีการสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่ให้บริการ โดยเน้นที่การวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน เพื่อปรับปรุงวิธีการให้บริการและการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 250 ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา)	SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 7(0-21-0) ฝึกให้นักศึกษาได้นำวิธีการสังคมสงเคราะห์กลุ่ม ไปใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือองค์การที่ให้บริการ โดยนำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ทักษะทางวิชาชีพ โดยเฉพาะการนำวิธีการสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่ให้บริการ โดยเน้นที่การวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงวิธีการให้บริการและการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 355 ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา)	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา เพิ่มเติมหน่วยกิต และชั่วโมงฝึก ภาคปฏิบัติ
SO1239 การฝึกภาคปฏิบัติ 3 9(0-27-0) ฝึกให้นักศึกษาได้นำการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ในการทำงานกับชุมชนเมืองหรือชนบท ครอบคลุม การศึกษาและการวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติการตามแผนงาน การประเมินผล การพัฒนากลยุทธ์ในการทำงานกับชุมชน และการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงาน (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 450 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)	SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 3 12(0-36-0) ฝึกให้นักศึกษาได้นำการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ในการทำงานกับชุมชนเมืองหรือชนบท ครอบคลุม การศึกษาและการวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติการตามแผนงาน การประเมินผล การพัฒนากลยุทธ์ในการทำงานกับชุมชน และการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงาน โดยตระหนักถึงจรรยาบรรณวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพ (ฝึกภาคสนามไม่น้อยกว่า 580 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)	เปลี่ยนรหัสรายวิชา เปลี่ยนสังเขป รายวิชา เพิ่มเติมหน่วยกิต และชั่วโมงฝึก ภาคปฏิบัติ
หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตาม รายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำ	หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ให้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคย	คงเดิม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	เหตุผล
กับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจาก อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชา นั้น ๆ	เรียนมาแล้ว โดยอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษา และหัวหน้าภาควิชา นั้น ๆ	
รวม 151 หน่วยกิต	รวม 158 หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิต

ภาคผนวก ข
ประวัติและผลงานทางวิชาการ
อาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ - นามสกุล นายวรเทพ เวียงแก
2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
3. สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ ในกระบวนการยุติธรรม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2541
ศน.บ (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2537

5. ผลงานวิชาการ

5.1 บทความวิจัย

วรเทพ เวียงแก, เอกชาตรี สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, พระทีวี ช่างมณี, อเนก มูลมา. (2559). “ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหว้า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการแสงอีสาน 13(29)*, หน้า 94-107, ISSN 1685-5329.

5.2 บทความวิชาการ

วรเทพ เวียงแก. (2562). “จรรยาบรรณวิชาชีพตามแนวพุทธศาสตร์ : ศิล 5”. *วารสารวิชาการแสงอีสาน 16(1)*, หน้า 230-242, ISSN 1685-5329.

6. ประสบการณ์การสอน

ที่	รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1	SO1069 การให้บริการปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3
2	SO1078 การป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	3
3	SO1058 สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	3
4	SO1052 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์	3
5	SO1062 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์	3
6	SO1212 การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน	3
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน		
1	SO1234 สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	3
2	SO1206 สวัสดิการสังคมตามแนวพุทธศาสตร์	3
3	SO1209 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 2	3

2. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายเอกชาติรี สุขเสน
2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
3. สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ ทางการศึกษา)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2542
ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2539

5. ผลงานวิชาการ

5.1 บทความวิจัย

เอกชาติรี สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, วรเทพ เวียงแก, พระใบฎีกาทวี ชำยมณี, เอนก มูลมา, วาริณี โสภางกร. (2562). “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาล ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 8(1), หน้า 146-154, ISSN: 2350-9953, TCI 2.

เอกชาติรี สุขเสน, พระใบฎีกาทวี อภโย, วรเทพ เวียงแก, สิทธิพร เกษจ้อย, เอนก มูลมา. (2562). “รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านโนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม*, 6(1), หน้า 37-46, ISSN: 2465-3705, TCI 2.

เอกชาติรี สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชิต ทะสา, พระมหาสังจาร์ภักษ์ ไร่สงวน. (2561). “ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหว้า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 18(2), หน้า 131-139, ISSN 1513-5845, TCI 1.

เอกชาติรี สุขเสน, วรเทพ เวียงแก, สิทธิพร เกษจ้อย, พระทวี อภโย, เอนก มูลมา, วาริณี โสภางกร. (2560). “คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์* 17(3), หน้า 111-120, ISSN 1513-5845, TCI 1.

เอกชาติรี สุขเสน และพระใบฎีกาทวร อภโย. (2560). “การพัฒนาระบบสวัสดิการด้านบุคลากร: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน”. *วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(2), หน้า 427-435, ISSN 2287-0121, TCI 1.

เอกชาติรี สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, วรเทพ เวียงแก, พระใบฎีกาทวี ชำยมณี, เอนก มูลมา. (2559). “ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล

บ้านหว่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”. วารสารวิชาการแสงอีสาน, 13(29), หน้า 94-107, ISSN 1685-5329.

6. ประสบการณ์การสอน

ที่	รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1	SO1050 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น	3
2	SO1066 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	3
3	SO1064 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะกลุ่ม	3
4	SO1057 จริยธรรมนักสังคมสงเคราะห์	3
5	SO1061 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม	3
6	SO1070 สังคมไทยและการพัฒนาสังคม	3
7	SO1205 ทฤษฎีและหลักการพัฒนาสังคม	3
8	SO1227 การให้การปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3
9	SO1059 การฝึกภาคปฏิบัติ	3 (135 ชม.)
10	SO1080 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	2 (90 ชม.)
11	SO1081 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	5 (450 ชม.)
	รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	
1	SO1201 สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น	3
2	SO1214 สังคมสงเคราะห์กับกฎหมาย	3
3	SO1220 สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา	3
4	SO1225 สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3
5	SO1226 สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ฝ่ายจิต	3
6	SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	5(0-250-0)
7	SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	5(0-250-0)
8	SO1239 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	9(0-450-0)

3. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล   ดร.สิทธิพร เกษจ้อย
2. ตำแหน่งทางวิชาการ   ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3. สังกัด   มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
Ph.D. (Sociology)	Pune University, India	2555
สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2550
ศน.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2547

5. ผลงานวิชาการ

5.1 บทความวิจัย

สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชัต ทะสา, พระมหาสัจจาร์ักษ์ ไร่สงวน. (2560). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาในสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ปีการศึกษา 2558”. *วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม*, 4(2), หน้า 99-108, ISSN 2465-3705, TCI 2.

สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชัต ทะสา, พระมหาสัจจาร์ักษ์ ไร่สงวน. (2560). “ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคืนของนักเรียนชั้นมัธยมปลายโรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 4(2), หน้า 92-101, ISSN 2408-1078, TCI 1.

สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชัต ทะสา, พระมหาสัจจาร์ักษ์ ไร่สงวน, เอกชาตรี สุขเสน. (2561). “ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัวอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรรคน์*, 18(2), หน้า 131-139, ISSN 1513-5845, TCI 1.

สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชัต ทะสา, พระมหาสัจจาร์ักษ์ ไร่สงวน. (2561). “ความคิดเห็นของนักศึกษาคฤหัสถ์ ภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมรับน้อง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2559”. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 7(1), หน้า 160-167, ISSN 2350-9953, TCI 2.

สิทธิพร เกษจ้อย, พระใบฎีกาทวี ช่างมณี, วรเทพ เวียงแก, เอกชาตรี สุขเสน, เอนก มูลมา. (2562). “รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านโนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น”. *วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม*, 6(1), หน้า 37-46, ISSN 2465-3705 TCI 2.

สิทธิพร เกษจ้อย, วรเทพ เวียงแก, เอกชาตรี สุขเสน, พระใบฎีกาทวี ช่างมณี, เอนก มูลมา, วาริณี โสภางกร. (2562). “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาล

ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 8(1), หน้า 146-154, ISSN 2350-9953, TCI 2.

สิทธิพร เกษจ้อย, พระวรชาติ ทะสา, พระมหาสังจรรย์ ไร่สงวน. (2562). “คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการค่ายสีหราชเดโชไชย อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*, 6(2), หน้า 196-207, ISSN 2539-6757, TCI 1.

5.2 บทความวิชาการ

Sitthiporn Khetjoi, Phra Worachat Thasa, Phramaha Saccarak Raisa-nguan, Phramaha Chakkree Srijarumedhiyan. (2017). “Buddhism Empowerment for Women: The Elimination of Gender Inequality”. *Journal of International Buddhist Studies*, 8(2), Page. 1-13, TCI 2.

Sitthiporn Khetjoi, Sudathip Khetjoi, Worachat Thasa, Saccarak Raisa-nguan. (2019). The Comparison of Buddhist Education and Accountung Education. *Journal of Buddhist Education and Research*, 4(2), Page. 46-63, TCI 2.

Sitthiporn Khetjoi. (2019). Friend in Buddhist Perspective: The Benefit of Social Welfare. *Journal of International Buddhist Studies*, 10(2), Page. 93-106, TCI 2.

6. ประสบการณ์การสอน

ที่	รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1	SO1057 จริยธรรมนักสังคมสงเคราะห์	3
2	SO1067 ภาษาอังกฤษสำหรับงานสังคมสงเคราะห์	3
3	SO1068 พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์	3
	รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	
1	SO1206 สวัสดิการสังคมตามแนวพุทธศาสตร์	3
2	SO1209 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 1	3
3	SO1212 การสังคมสงเคราะห์ชุมชน	3
4	SO1215 สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	3

4. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล ว่าที่ร้อยตรีหญิงวาริณี โสภางร
2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
3. สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2559
ศ.บ. (การจัดการการพัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2555

5. ผลงานวิชาการ

5.1 บทความวิจัย

วาริณี โสภางร, สิทธิพร เกษจ้อย, วรเทพ เวียงแก, เอกชาติรี สุขเสน, พระใบฎีกาทวี ช่างมณี, เอนก มูลมา. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. (2562). *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 8(1), หน้า 146-154, ISSN 2350-9953, TCI 2.

วาริณี โสภางร, วรเทพ เวียงแก, ทวี ช่างมณี, เอกชาติรี สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, เอนก มูลมา. (2560). “คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรศน์*, 17(3), หน้า 111-120, ISSN 1513-5845, TCI 1.

5.2 บทความวิชาการ

วาริณี โสภางร. (2561). “การแนะแนวให้คำปรึกษาเชิงพุทธธรรม”. *วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มน้ำโขง*, 6(5), หน้า 143-150, ISSN 2465-5465.

6. ประสบการณ์การสอน

ที่	รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1	SO1210 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย	3
2	SO1202 จริยธรรมนักสังคมสงเคราะห์	3
3	SO1061 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม	3
4	SO1227 การให้คำปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3
รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน		
1	SO1064 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะกลุ่ม	3
2	SO1210 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย	3
3	SO1202 จริยธรรมนักสังคมสงเคราะห์	3
4	SO1061 นโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม	3

5	SO1063 การสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์	3
6	SO1228 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์	3
7	SO1227 การให้คำปรึกษาทางสังคมสงเคราะห์	3
8	SO1237 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	5(0-250-0)
9	SO1238 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	5(0-250-0)
10	SO1239 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	9(0-450-0)

5. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ - นามสกุล นายเอนก มูลมา
2. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
3. สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	2561
ศศ.ม. (จารึกภาษาตะวันออก)	มหาวิทยาลัยศิลปากร	2546
ศน.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2541

5. ผลงานวิชาการ

5.1 บทความวิจัย

เอนก มูลมา, วรเทพ เวียงแก, เอกชาติ สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, พระใบฎีกาทวี ชำยมณี. (2562).

“รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน: กรณีศึกษาชุมชนบ้านโนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม*, 6(1), หน้า 37-46, ISSN: 2465-3705, TCI 2.

เอนก มูลมา, สิทธิพร เกษจ้อย, วรเทพ เวียงแก, เอกชาติ สุขเสน, พระใบฎีกาทวี ชำยมณี, วาริณี โสภาร. (2562). “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณสุขของเทศบาล ตำบลโคกงาม อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 8(1), หน้า 146-154, ISSN: 2350-9953, TCI 2.

เอนก มูลมา, วรเทพ เวียงแก, เอกชาติ สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, พระใบฎีกาทวี ชำยมณี, วาริณี โสภาร. (2560). “คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์* 17(3), หน้า 111-120, ISSN 1513-5845, TCI 1.

อเนก มูลมา, เอกชาติ สุขเสน, สิทธิพร เกษจ้อย, วรเทพ เวียงแก, พระทวี ชำยมณี,. (2559). “ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อการให้บริการด้านเบี้ยยังชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านหว้า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”. *วารสารวิชาการแสงอีสาน* 13(29), หน้า 94-107, ISSN 1685-5329.

6. ประสบการณ์การสอน

ที่	รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1	SO1055 เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสังคมสงเคราะห์	3
2	SO1076 ปัญหาสังคมและมาตรการทางสังคม	3
3	SO1079 การดูงานและสัมมนา	3

4	GE3019 ภาษาไทย	3
5	GE1001 มนุษย์กับสังคม	3
	รายวิชาที่รับผิดชอบปัจจุบัน	
1	SO1207 พระพุทธศาสนากับการสังคมสงเคราะห์	3
2	SO1236 การดูงานและสัมมนา	3
3	SO1228 การจัดการความขัดแย้งในงานสังคมสงเคราะห์	3
4	GE3019 ภาษาไทย	3

ภาคผนวก ค

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๑๒๐ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) วิทยาเขตอีสาน

ตามที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีนโยบายให้หลักสูตรระดับปริญญาตรีได้เตรียมความพร้อมก่อนหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะครบรอบการปรับปรุง ซึ่งรวมถึงหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙) เพื่อใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) วิทยาเขตอีสาน ดังนี้

๑. นายวรเทพ เวียงแก	ประธานกรรมการ
๒. นายเอกชาติ สุขเสน	กรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร เกษจ้อย	กรรมการ
๔. ดร.เอนก มุลมา	กรรมการ
๕. ว่าที่ร้อยตรีหญิงวาริณี โสภاجر	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

๑. ทำแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เรียบร้อย แล้วนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด
๒. ศึกษารายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรหรืองานวิจัยหลักสูตรที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว
๓. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตรที่ใช้มาก่อนที่จะมีการปรับปรุงและพัฒนา
๔. ดำเนินการประชุมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๕. ดำเนินการแก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิพากษ์

หลักสูตร

/๖. นำเสนอ...

๖. นำเสนอหลักฐานทุกอย่างตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเรียบร้อยแล้วผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามลำดับชั้นการกำกับติดตามและตรวจสอบ
๗. มีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชปฎิภาณโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๑๑๘ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) วิทยาเขตอีสาน

เพื่อให้หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ครบกำหนดระยะเวลาที่จะต้องปรับปรุงพัฒนา
ให้สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.
๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) วิทยาเขตอีสาน ดังนี้

๑. พระครูสิริบรมธาตุพิทักษ์, ผศ. ดร.	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. รศ.เล็ก สมบัติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ผศ.อัญมณี บุรณกานนท์	ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชปฎิภาณโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษา
ระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานทางวิชาการ และการจัดการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๔๐ และในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
ได้มีมติที่ ๑๐๘/๒๕๕๙ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งหรือสอดคล้องกับ
ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“วิทยาเขต” หมายถึง เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นนอกเขตที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

“คณะ” หมายถึง คณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และให้หมายความ
รวมถึงวิทยาลัยในวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“คณบดี” หมายถึง คณบดีของคณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และ
ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“ภาควิชา” หมายถึง ภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด

“หัวหน้าภาควิชา” หมายถึง หัวหน้าภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด และให้หมายความ
รวมถึงหัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาในแต่ละรายวิชา

“นายทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับมอบหมาย
จากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

“เจ้าหน้าที่ทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย
ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ทะเบียนของวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

/“อาจารย์ที่ปรึกษา”...

สำเนาถูกต้อง
Dr. Chanakorn

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายถึง อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยและได้รับแต่งตั้งให้เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีต้องตีความ วินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้ระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่อธิการบดีเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ควรนำเข้าสู่ การพิจารณาของสภาวิชาการ ให้อธิการบดีเสนอสภาวิชาการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อธิการบดีหรือสภาวิชาการแล้วแต่กรณีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๗.๑ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ ต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(๒) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษา ตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

๗.๒ เป็นผู้ที่สภาวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

ข้อ ๘ การรับเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัย กำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การศึกษาภาคปกติและการศึกษาภาคพิเศษ

๙.๑ การศึกษาภาคปกติใช้ระบบทวิภาค แบ่งเวลาการศึกษาในหนึ่งปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ แต่ละภาคการศึกษาปกติมี ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ทั้งนี้ ในการศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนต่อจากภาค การศึกษาที่ ๒ ก็ได้ และการศึกษาภาคฤดูร้อนจะต้องมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วน เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนและการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในโครงการพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

สำเนาถูกต้อง

(ลายเซ็น)

/๙.๒ การศึกษา...

๔.๒ การศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษนอกเวลาราชการ หรือเวลาทำการของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ และการจัดการศึกษาภาคพิเศษจะต้องให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เช่นเดียวกันกับการศึกษาภาคปกติ และมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคพิเศษเป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นระเบียบของ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การคิดหน่วยกิต การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑๐.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรือการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการ ลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

ทั้งนี้ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย และในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นและสภาวิชาการเห็นสมควร นักศึกษาทุกหลักสูตร สามารถขออนุมัติขยายระยะเวลาการศึกษาต่อสภาวิชาการได้อีกไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา ขึ้นตอนและวิธีปฏิบัติใน การขอขยายเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและ จำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบัน เฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อย กว่า ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๓ เวลาเรียน ในแต่ละรายวิชานักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลา เรียนทั้งหมดในหนึ่งภาคการศึกษา หรือได้ปฏิบัติงานในรายวิชานั้นจนเป็นที่เพียงพอตามที่อาจารย์ประจำ รายวิชากำหนดจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นในกรณีที่คณบดีได้สอบสวนแล้วเห็นว่ากรณีเรียน ไม่ครบตามกำหนดนี้ เนื่องจากเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา

ข้อ ๑๔ การเทียบชั้นปีของนักศึกษา ให้เทียบชั้นปีของนักศึกษาจากจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ ตามอัตราส่วนของหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๕ การเปิดการเรียนการสอนและการระงับการเรียนการสอนรายวิชา ให้อยู่ในดุลพินิจของ หัวหน้าภาควิชา โดยความเห็นชอบของคณบดี

สำเนาถูกต้อง
ธวัช วัฒนวิทย์

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาผู้สมัครเข้าศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียน

๑๗.๑ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย อาจได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษจากคณบดี ทั้งนี้ จะต้องลงทะเบียนเรียนให้เรียบร้อยภายใน ๒ สัปดาห์ของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๗.๒ การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว การลงทะเบียนล่าช้า การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากที่มหาวิทยาลัยกำหนดต้องเสียค่าปรับตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๗.๓ การลงทะเบียนเรียนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้ารายวิชาใดบังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน ต้องสอบรายวิชาที่ต้องศึกษาก่อนให้ได้ หรือได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชา เป็นกรณีพิเศษ จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนวิชานั้น

๑๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใด จะต้องยื่นคำร้องลาพักการศึกษาเพื่อรักษาสุขภาพนักศึกษา พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นอาจถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๘ จำนวนหน่วยกิตต่อภาคการศึกษา

๑๘.๑ นักศึกษาภาคปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้าย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

๑๘.๒ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาและปณิธานของมหาวิทยาลัย สภาวิชาการจะกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษามีจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑๘.๑ ก็ได้ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และนักศึกษาต้องเรียนให้ครบและสอบได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๑๙.๑ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต (Audit) ได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และชำระค่าหน่วยกิตหรือค่าธรรมเนียมปกติ

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและไม่มีผลการเรียน การบันทึกผลการเรียนจะบันทึกว่า "AUD" เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

๑๙.๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย

สำเนาถูกต้อง

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๒๐.๑ ในรายวิชาที่มีการประเมินผลว่าสอบได้ นักศึกษาไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียนซ้ำ ในรายวิชานั้นอีก ยกเว้นกรณีที่นักศึกษาสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบทุกวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๐๐ และต้องเป็นรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ เท่านั้น

๒๐.๒ นักศึกษาที่มีผลการเรียนหรือผลการสอบในรายวิชาบังคับได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C จะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะสอบได้ระดับคะแนน C ขึ้นไป ส่วนรายวิชาอื่นที่ไม่ใช่ รายวิชาบังคับซึ่งนักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกลงทะเบียนเรียน รายวิชาอื่นแทนก็ได้

๒๐.๓ การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนรายวิชาตามข้อ ๒๐.๑ และ ๒๐.๒ จะต้อง ได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และต้องนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชาที่ ลงทะเบียนเรียนไปรวมในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

หมวด ๔

การขอลด ขอเพิ่มและขอเพิกถอนรายวิชา

ข้อ ๒๑ การขอลด ขอเพิ่ม หรือขอเพิกถอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความ เห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำความเห็นของอาจารย์ประจำรายวิชามาประกอบการพิจารณา แล้วแจ้ง ให้นายทะเบียนทราบหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนทราบแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ การขอลด หรือขอเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของการ ศึกษาศึกษา และรายวิชาที่ขอลดนั้นจะไม่บันทึกในใบรายงานผลการศึกษาศึกษา

ข้อ ๒๓ การขอลดรายวิชา การขอเพิ่มรายวิชา จะต้องไม่ขัดกับจำนวนหน่วยกิตตามข้อ ๑๘

ข้อ ๒๔ การขอเพิกถอนรายวิชา

๒๔.๑ การขอเพิกถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายในสัปดาห์ที่ ๔ ของภาคการศึกษาศึกษา รายวิชาที่ขอเพิกถอนนั้นจะบันทึกสัญลักษณ์ W ในใบรายงานผลการศึกษาศึกษา

๒๔.๒ การขอเพิกถอนรายวิชาหลังระยะเวลาที่กำหนดจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอเพิก ถอนทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น โดยยื่นคำร้องขอเพิกถอนก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาวินแรก เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี

หมวด ๕

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๕ นักศึกษาต้องได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ของรายวิชา และเข้า สอบทุกครั้งที่มีการสอบทุกประเภท

๒๕.๑ การสอบย่อยหรือการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนการสอน เป็นการ ทดสอบและหรือการประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา การกำหนดเวลา จำนวนครั้ง วิธีการสอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

๒๕.๒ การสอบกลางภาค เป็นการทดสอบในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา โดยมี การแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

สำเนาถูกต้อง
๒๒๘๑๓๖๒๒๒

๒๕.๓ การสอบปลายภาค เป็นการทดสอบครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชาที่ได้ทำการเรียนการสอนครบตามเนื้อหาและระยะเวลาตามปริมาณหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้เป็นไปตามตารางสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชาจะกำหนดให้มีการสอบปลายภาคนอกตารางสอบของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยการอนุมัติของคณบดีและได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชา และแจ้งให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบแล้วแต่กรณี

๒๕.๔ นักศึกษาที่ขาดสอบในรายวิชาใดให้ถือว่าได้ค่าระดับคะแนนศูนย์ (๐) เว้นแต่ในการสอบครั้งนั้น ผู้ขาดสอบได้แจ้งเหตุที่ขาดสอบพร้อมแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณี ภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ขาดสอบ และให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัย แจ้งคณบดีเพื่อพิจารณาให้การสอบครั้งนั้นไม่สมบูรณ์

ข้อ ๒๖ การให้คะแนนการสอบ หรือคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ประจำรายวิชา ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา โดยในการประเมินผลการเรียนรู้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลภายใต้การควบคุมของคณบดี

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดให้มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ประจำรายวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๗ ระบบการประเมินผล

๒๗.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กระทำเป็นระดับขั้น ซึ่งมี ความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B ⁺	ดีมาก (Very good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C ⁺	ค่อนข้างดี (Above average)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Average)	๒.๐๐
D ⁺	อ่อน (Below average)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Fail)	๐

๒๗.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือค่าระดับคะแนนดังกล่าวข้างต้น ให้ใช้สัญลักษณ์ ต่อไปนี้

- (๑) AUD (Audit) หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต
- (๒) I (Incomplete) หมายถึง การวัดผลยังไม่สมบูรณ์
- (๓) S (Satisfactory) หมายถึง การเรียนเป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาสอบผ่านวิชานั้น
- (๔) U (Unsatisfactory) หมายถึง การเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำเพื่อเปลี่ยน U ให้เป็น S
- (๕) W (Withdrawal) หมายถึง การขอเพิกถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ

สำเนาเอกสาร
๒๕๕๑๓๖๒๒๒

๒๗.๓ การให้ระดับคะแนน A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F จะกระทำในสารนิทัศน์ที่เป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินค่าได้ตามระดับคะแนน

๒๗.๔ นักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน D ขึ้นไปถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นรายวิชาตามข้อ ๒๐.๒ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน F จะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น

๒๗.๕ การให้ F นอกจากข้อ ๒๗.๓ จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
- (๒) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดี
- (๓) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบเนื่องจากได้รับการตัดสินว่ามีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐

ในรายวิชานั้น

(๔) นักศึกษาทำผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินให้สอบตกในรายวิชานั้น

๒๗.๖ การให้ AUD จะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๗.๗ การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาที่มีเวลาเรียนครบร้อยละ ๘๐ แต่ไม่สามารถเข้าสอบได้เพราะป่วย โดยต้องยื่นใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และได้รับอนุมัติคณบดี

(๒) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชายังไม่สมบูรณ์และอาจารย์ประจำรายวิชาเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลด้วยสัญลักษณ์ I ต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จภายในภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว จะได้รับการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็น F โดยอัตโนมัติ

๒๗.๘. การให้ S หรือ U ในรายวิชาใดจะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่คณะวิชาเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าระดับคะแนน

๒๗.๙ การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้แล้ว โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

(๑) นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชานั้น หรือลาพักการศึกษาหลังจากเวลาที่ได้กำหนดไว้และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๒) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๒๘.๑ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F

๒๘.๒ สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษา และนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณในค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๒๘.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นำเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

สำเนาถูกต้อง
อธิการบดี

/๒๘.๔ ค่าระดับ...

๒๘.๕ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคศึกษา (Semester Grade Point Average = SEM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average = CUM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

ข้อ ๒๙ การเทียบความรู้ การเทียบประสบการณ์ การเทียบรายวิชาและการเทียบโอน หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๓๐ สถานภาพนักศึกษา

๓๐.๑ นักศึกษาที่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้โดยถูกต้องสมบูรณ์แล้ว มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

๓๐.๒ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยมี ๒ สถานภาพ

(๑) นักศึกษาสภาพปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรก หรือนักศึกษาสอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) นักศึกษาวิทยาทัศน์ ได้แก่ นักศึกษาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

๓๐.๓ การจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๑) การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ยกเว้น นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ ของปี การศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้นำผลการศึกษภาคฤดูร้อนไปรวมกับผลการศึกษาภาคปกติในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน เพื่อการ จำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๓) นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ต้องแจ้งสถานภาพนักศึกษาวินิจฉัยให้นักศึกษาที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๓๑ เพื่อแสดงสถานภาพการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อประกอบการใช้สิทธิต่าง ๆ ที่นักศึกษาพึงมีในมหาวิทยาลัย รูปแบบบัตรนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการ ออกบัตรนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ การพ้นสภาพนักศึกษา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อ

๓๒.๑ มรณภาพ หรือ ตาย

๓๒.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีให้ลาออก

๓๒.๓ ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗

สำเนาถูกต้อง
๑๒๑๑๑๑๑๑

/๓๒.๔ สำเร็จการศึกษา...

๓๒.๔ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้จบการศึกษา

๓๒.๕ มีระยะเวลาการศึกษาครบ ๑๖ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๔ ปี และ ๒๐ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๕ ปี แต่ยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

๓๒.๖ ใช้เอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๓๒.๗ ถูกถอนสถานภาพนักศึกษาหรือถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐ ยกเว้นนักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก

(๒) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ ในสองภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน

(๓) เป็นนักศึกษาวิทยาลัยที่มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๑.๘๐ เป็นเวลาสอง

ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน หรือเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครบ ๔ ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน แล้วยังไม่พ้นสถานภาพนักศึกษาวิทยาลัย

(๔) ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การลาพักการศึกษา

(๕) ลาพักการศึกษาเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

(๖) มหาวิทยาลัยพิจารณาให้พ้นสถานภาพนักศึกษาเพราะกระทำผิดวินัย

นักศึกษาอย่างร้ายแรง

(๗) ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับของ

มหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอลาออกพร้อมด้วยใบปลดพ้นระต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คณบดีรายงานสภาวิชาการทราบ

หมวด ๗

การลาพักการศึกษาและการสั่งพักการศึกษา

ข้อ ๓๔ การลาพักการศึกษา

๓๔.๑ นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติการลาพักการศึกษาต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ ภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากวันเปิดเรียนของภาคการศึกษานั้น และสามารถลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษายังมีความจำเป็นที่จะลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาใหม่

๓๔.๒ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาได้ในกรณี ต่อไปนี้

(๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา ยกเว้นจะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากสภาวิชาการ

(๒) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(๓) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

(๔) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล

สำเนาถูกต้อง
๕๖๘๘๘๘๘๘๘๘

/ (๕) มีเหตุจำเป็น...

(๕) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นส่วนตัวที่คณะกรรมการประจำคณะ
พิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๓๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาแล้วต้องปฏิบัติดังนี้

๓๕.๑ ในระหว่างการลาพักการศึกษา จะต้องชำระค่ารักษาสถานสภาพ การเป็น
นักศึกษาทุกภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

๓๕.๒ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ขอลาพักการศึกษาทุกครั้งอยู่ใน
ระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๑ ยกเว้นนักศึกษาที่ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๔.๒

๓๕.๓ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาจะต้องยื่นคำร้อง
ขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดีไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น และให้คณบดีแจ้งให้นาย
ทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบ

ข้อ ๓๖ การสั่งพักการศึกษา

๓๖.๑ นักศึกษาอาจถูกสั่งพักการศึกษาได้ในกรณีที่ประพฤติทุจริตในการสอบ หรือ
ประพฤติผิดวินัยนักศึกษา

๓๖.๒ การสั่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๖.๑ จะสั่งพักการศึกษาได้ไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา

๓๖.๓ คำสั่งให้นักศึกษาพักการศึกษา ให้เริ่มเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่กระทำผิดนั้น
โดยให้มีระยะเวลาการลงโทษต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ให้รับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเข้าเป็นระ ยะเวลา
การศึกษา และให้จำแนกสถานสภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ถูกสั่งพักด้วย

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ถูกสั่งพักการศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๖ เช่นเดียวกันกับนักศึกษาที่
ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๓๗ ให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติให้นักศึกษาลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๖ และสั่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๗

ข้อ ๓๘ นักศึกษาที่ถูกสั่งพักการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา สามารถ
อุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาได้ และการอุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้
พ้นสภาพนักศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

การย้ายสถานที่เรียน การย้ายคณะ และการเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ ๓๙ การย้ายวิทยาเขต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง
วิทยาเขต หรือวิทยาลัยใดของมหาวิทยาลัย จะต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยนั้น

มหาวิทยาลัยอาจอนุญาตให้นักศึกษาย้ายไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือ
วิทยาลัยอื่น เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๔๐ การย้ายคณะและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอย้ายคณะ

นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะวิชาใด จะต้องศึกษาในคณะวิชานั้น กรณีที่
นักศึกษาต้องการย้ายคณะต้องมีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔๐.๑ ไม่เป็นผู้ที่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา

๔๐.๒ ไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะมาก่อน

สำเนาถูกต้อง
อธิการบดี

/๔๐.๓ การขอย้าย...

๔๐.๓ การขอย้ายคณะจะต้องขอย้ายภายใน ๒ ภาคการศึกษาปกติ นับตั้งแต่เข้ารับการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือถูกมหาวิทยาลัยให้พักการศึกษา

๔๐.๔ ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะ นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และอยู่ในดุลยพินิจคณบดีที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาอนุมัติเป็นรายกรณี ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของคณะที่เกี่ยวข้อง

๔๐.๕ การขอย้ายคณะจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป

๔๐.๖ รายวิชาที่นักศึกษาย้ายคณะได้ศึกษามา ถึงแม้จะไม่ตรงกับหลักสูตร ของคณะที่ย้ายเข้าศึกษาใหม่ก็ตามให้นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมด้วย

ข้อ ๔๑ การเปลี่ยนสาขาวิชา การขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวตลอดการเป็นนักศึกษา และจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป โดยการขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๔๒ การรับโอนนักศึกษา และการศึกษาข้ามสถาบัน ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

หมวด ๙

การปฏิบัติกรรมฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๔๓ การปฏิบัติกรรมฐาน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะต้องฝึกปฏิบัติกรรมฐานในรายวิชาการปฏิบัติกรรมฐานในหลักสูตร และเมื่อสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว ก่อนการขอรับปริญญาจะต้องออกปฏิบัติกรรมฐานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การปฏิบัติศาสนกิจ มี ๓ ประเภท

๔๔.๑ การปฏิบัติงานภายหลังจากนักศึกษาได้สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว การปฏิบัติศาสนกิจตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

๔๔.๒ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามตามหลักสูตร การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่ใช้เวลาการฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อการศึกษาภาคปกติ ซึ่งกำหนดไว้เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรที่มีปริมาณหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๔๔.๓ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่ไม่ผ่านการปฏิบัติกรรมฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ จะไม่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาและขออนุมัติปริญญา

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญา

ข้อ ๔๖ การสำเร็จการศึกษา

๔๖.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๔๖.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

สำเนาถูกต้อง
/ทั้งนี้ นักศึกษา...

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร และปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและหรือการปฏิบัติของนักศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องโดยครบถ้วนแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๗ การขอจบการศึกษา ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรและเงื่อนไขทางการศึกษาอื่นของมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป มีสิทธิยื่นคำร้องขอจบการศึกษาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ การให้ปริญญา

๔๘.๑ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

(๒) สอบได้นักธรรมหรือธรรมศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือมีผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพระพุทธศาสนาตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะสมกับปริญญาที่ได้รับ

(๔) ไม่มีพันธะผูกพันใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๕) ผ่านการปฏิบัติตามฐานตามข้อ ๔๓ และผ่านการปฏิบัติศาสนกิจข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๔๔

๔๘.๒ คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ เป็นผู้เสนอรายชื่อ นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘.๑ ให้เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาและปริญญาเกียรตินิยมต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติการให้ปริญญา

ข้อ ๔๙ การขอรับปริญญา

นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘ จะต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติปริญญาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ การให้ปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๑ พิธีประทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีประทานปริญญาบัตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

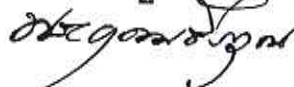
หมวด ๑๑

ค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงการศึกษา

ข้อ ๕๒ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๓ กรณีมีความจำเป็น นักศึกษาที่ไม่สามารถชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษาได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา

สำเนาถูกต้อง

/การขอผ่อนผัน...

การขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้ยื่นขอผ่อนผันต่อคณบดี และอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการขอผ่อนผันชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา และไม่ได้รับยกเว้นค่าปรับการลงทะเบียนล่าช้า

ข้อ ๕๔ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างรอรับเงินทุนการศึกษาทุกประเภท ทั้งทุนภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัย จะได้รับผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา จนกว่าจะได้รับเงินทุนการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระตามข้อ ๕๔ วรรคสอง พร้อมเอกสารหลักฐานการได้รับทุนการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๕๕ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณายกเว้นค่าหน่วยกิตและหรือค่าบำรุงการศึกษาก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๒

การประกันคุณภาพหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อ ๕๖ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ การกำกับมาตรฐาน, บัณฑิต, นักศึกษา, อาจารย์, หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อ ๕๗ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

ข้อ ๕๘ มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ซึ่งสามารถเทียบเคียงกันได้กับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและผ่านการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๓

การพัฒนาอาจารย์และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อ ๕๙ การพัฒนาอาจารย์ ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารอาจารย์และการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ การกำหนดผู้สอนโดยคำนึงถึงคุณภาพของอาจารย์ ให้สอดคล้องกับการเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตร ดังนี้

สำเนาถูกต้อง

ศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม

/๖๐.๑ จัดให้มีระบบ...

๖๐.๑ จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษา จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการใช้ชีวิต และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาและการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย

๖๐.๒ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

(๑) การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาครอบคลุมประเภทกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

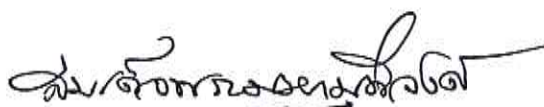
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๑ ให้ใช้ระเบียบนี้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือให้ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่รับเข้าศึกษาในขณะนั้น ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้ใช้ประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับก่อนไปพลางจนกว่าจะได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ตามระเบียบฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(สมเด็จพระมหามุนีวงศ์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำเนาถูกต้อง
๑๖๕๖๖๖๖๖๖๖

หมายเหตุ; เหตุผลที่ประกาศใช้ระเบียบนี้ เนื่องจากคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยจึงปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา จึงประกาศใช้ระเบียบนี้

สำเนาเอกสาร
ส่งมอบให้

ภาคผนวก ฉ

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยที่ ๑๙๙/๒๕๖๒ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ ของระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบันเฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต ยกเว้นหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ จัดให้มีรายวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)
อุปนายกสภามหาวิทยาลัย
ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย